

TEKSTİL VE KONFEKSİYON İHRACATÇILARI İÇİN RUSYA PAZARI

-DURUM TESPİTİ VE STRATEJİK ÇIKARIMLAR-

İTKİB GENEL SEKRETERLİĞİ
AR & GE ve MEVZUAT ŞUBESİ

ARALIK 2006

ÖNSÖZ

Türk tekstil ve konfeksiyon sektörünün geçmişi çok eskilere dayanmakla birlikte, ihracatı 1980'li yıllardan itibaren hızla artmaya başlamıştır. 2005 yılı itibariyle tekstil ve konfeksiyon sektörü toplam ihracatı 18,9 milyar dolar olup, Türkiye genel ihracatının %26'sını oluşturmaktadır. Bu nedenle sektör, Türkiye ekonomisinin lokomotifini olarak adlandırılmaktadır.

Türkiye dünyanın dört bir yanına tekstil ve konfeksiyon ürünleri ihraç etmekle birlikte ihracatının belirli pazarlarda yoğunlaştığı görülmektedir. Örneğin, 2005 yılında konfeksiyon ihracatının %75'i, tekstil ihracatının ise %42'si AB(25) ülkelerine gerçekleştirilmiştir. Buradan sektörümüzün yapısal sorunlarından birisinin pazar konsantrasyonu olduğu, bu sorunun aşılması için hızla pazar çeşitlendirmesine gidilmesinin gerekliliği ortaya çıkmaktadır.

Rusya Federasyonu, Türkiye'nin yakınında çok büyük bir pazar olmasına rağmen, sektörümüzün bu pazardan yeterince pay aldığını söylemek mümkün değildir. Bu pazarın potansiyelinin Türk firmaları tarafından yeterince değerlendirilememesinin sebeplerinden bazıları; pazarın kapalılığı dolayısıyla büyüklüğünün ve büyüme hızının tespit edilememesi, Rusya Federasyonu pazarına giriş zorlukları, Rusya'da pazarlama ve dağıtım kanalları altyapısının yeni gelişiyor olması şeklinde sıralanabilir.

Firmaların pazarlara yönelik strateji belirleyebilmesi için ellerinde sağlam bilgilerin bulunması gerekir. Rusya Federasyonu gibi ülkeler için her firmanın ulaşabileceği veya kolayca analiz edebileceği bilgiler ne yazık ki mevcut değildir. Rusya'yı her zaman bir hedef pazar olarak değerlendiren İHKİB Yönetim Kurulu, Yeni Hedef Pazarlar/ Pazarlama Stratejileri Komitesi bu eksikliği görerek, Rusya pazarına girişle ilgili bazı çalışmalara yönelmiştir. Bu çalışmaların bir başlangıcı olarak, daha önce Almanya pazarı için yaptığımız gibi, Rusya için de bir durum ve eğilim tespiti çalışması yapılmasına karar verilmiştir.

Neticede, Genel Sekreterliğimiz Ar-Ge ve Mevzuat Şubesi, geniş bir istatistiki veri tabanı ve literatür taraması yoluyla bir masa başı çalışması niteliğinde olan bu raporu hazırlamıştır. Bu eserde yapılan tespitlerin ve strateji geliştirmeye yönelik önerilerin üyelerimize ve tüm taraflara faydalı olmasını diliyorum.

M. Akif YURTCAN
İTKİB Genel Sekreteri

TEŞEKKÜR

İstanbul Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatçıları Birliği (İHKİB) Yeni Hedef Pazarlar/ Pazarlama Stratejileri Komitesi'nin yapmış olduğu çalışmalarda, Rusya Federasyonu ile ilgili strateji oluşturmak ve karar almak için dünyada sağlıklı istatistiki bilgilere ve değerlendirmelere sahip bir rapor bulunmamasından dolayı bu konuda bir raporun, İTKİB Ar-Ge ve Mevzuat Şubesi tarafından hazırlanarak, sektörün ve karar alıcı noktalarda bulunan tüm kamu kurumlarının kullanımına sunulmasının faydalı olacağı düşünülmüştü.

Ar & Ge ve Mevzuat Şubesi "Tekstil ve Konfeksiyon İhracatçıları İçin Rusya Pazarı" konulu bu raporun araştırma ve yazımına Eylül 2006'da başlayıp Aralık 2006 başı itibariyle bitirmiştir. Çok geniş istatistik veri tabanları ve literatür taramasına dayanan bu raporun koordinasyonu ve bazı bölümlerinin yazılması İTKİB Ar & Ge ve Mevzuat Şubesi Müdürü Dr. Hasan Parıltı tarafından gerçekleştirilmiştir. Berna Türkant, Dr. Türkan Bayraktar ve Nezir Akyeşilmen hem istatistiki verilerin toplanmasında hem de raporun ana bölümlerinin yazılmasında görev almışlardır. Fazıl Alkan, Ahmet Şişman, Mehmet Ali Yetişir ve Yaşagül Kaya istatistik ve literatür taramada görev alıp, bazı bölümlerin yazılmasına katkı sağlamışlardır. Medine Türkcan hem veri toplamaya hem de raporun redaksiyonuna katkı yapmıştır.

Yazarlar ve raporun vücuda getirilmesinde görev alan İTKİB Ar & Ge ve Mevzuat Şubesi çalışanları, başta bu raporun hazırlanmasında her türlü imkanı sağlayan İTKİB Genel Sekreteri Sayın M.Akif Yurtcan olmak üzere, Genel Sekreter Yardımcıları Cemal Bayazıt, Osman Tekson, A.Esin Usta, Yeni Hedef Pazarlar/Pazarlama Stratejileri Komitesi Başkanı Hüseyin Gencer ve Komite üyelerine, İTKİB Moskova Temsilcisi Sabahattin Yavuz'a ve rapora katkısı olan sektörel dernek temsilcilerine teşekkürü bir borç bilir.

YÖNETİCİ ÖZETİ	1
GİRİŞ	7
I. RUSYA’NIN HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON İTHALATI	11
2005 Yılı İtibariyle Rusya’nın Tedarikçileri	12
Ülkeler ve Ülke Grupları Bazında Rusya’nın Tedarikçileri.....	14
AB 25’den İthalat	14
Dolar Bazında.....	14
Miktar Bazında.....	17
AB Ülkelerinden İthalatta Birim Fiyatlar	18
En Fazla İthalat Yapılan AB Ülkeleri.....	20
Dolar Bazında.....	20
Miktar Bazında.....	21
En Fazla İthalat Yapılan AB Ülkelerinden İthalatta Birim Fiyatlar	22
İtalya’dan İthalat	22
Dolar Bazında.....	22
Miktar Bazında.....	23
İtalya’dan İthalatta Birim Fiyatlar	24
Almanya’dan İthalat.....	24
Dolar Bazında.....	24
Miktar Bazında.....	25
Almanya’dan İthalatta Birim Fiyatlar	26
Fransa’dan İthalat.....	27
Dolar Bazında.....	27
Miktar Bazında.....	27
Fransa’dan İthalatta Birim Fiyatlar	28
Polonya’dan İthalat.....	29
Dolar Bazında.....	29
Miktar Bazında.....	30
Polonya’dan İthalatta Birim Fiyatlar	30
İngiltere’den İthalat	31
Dolar Bazında.....	31
Miktar Bazında.....	32
İngiltere’den İthalatta Birim Fiyatlar	33
Diğer AB Ülkelerinden İthalat / İlk 5 Ülke Hariç	33
Dolar Bazında.....	33
Miktar Bazında.....	34
Diğer AB Ülkelerinden İthalatta Birim Fiyatlar	35
Türkiye’den İthalat	36
Dolar Bazında.....	36
Miktar Bazında.....	36
Türkiye’den İthalatta Birim Fiyatlar	37
Türkiye’den En Fazla İthal Edilen Ürünler	38
Çin’den İthalat.....	39
Belli Başlı BDT Ülkelerinden İthalat.....	41
Beyaz Rusya	41
Kırgızistan.....	42
Ukrayna	42
Azerbaycan ve Kazakistan	43
Diğer Ülkelerden İthalat.....	44
Hindistan’dan İthalat	44
Rusya’nın Tedarik Kaynaklarının Gelişimi.....	45
Temel Ürün Grupları İtibariyle Rusya’nın Hazırgiyim ve Konfeksiyon İthalatı	46

Dünya'dan İthalat.....	46
Rusya Ne tür Ürünler İthal Ediyor?.....	46
II. RUSYA'NIN TEKSTİL İTHALATI	50
2005 Yılı İtibariyle Rusya'nın Kumaş Tedarikçileri	51
Ülkeler ve Ülke Grupları Bazında Rusya'nın Tedarikçileri.....	53
AB 25'den İthalat	53
Dolar Bazında.....	53
Miktar Bazında.....	54
AB Ülkelerinden İthalatta Birim Fiyatlar	54
En Fazla İthalat Yapılan AB Ülkeleri.....	55
Dolar Bazında.....	55
Miktar Bazında.....	56
En Fazla İthalat Yapılan AB Ülkelerinden İthalatta Birim Fiyatlar	57
İtalya'dan İthalat	57
Dolar Bazında.....	57
Miktar Bazında.....	58
İtalya'dan İthalatta Birim Fiyatlar	59
Almanya'dan İthalat.....	60
Dolar Bazında.....	60
Miktar Bazında.....	60
Almanya'dan İthalatta Birim Fiyatlar	61
Fransa'dan İthalat.....	62
Dolar Bazında.....	62
Miktar Bazında.....	63
Fransa'dan İthalatta Birim Fiyatlar	63
Polonya'dan İthalat.....	64
Dolar Bazında.....	64
Miktar Bazında.....	65
Polonya'dan İthalatta Birim Fiyatlar	65
İngiltere'den İthalat.....	66
Dolar Bazında.....	66
Miktar Bazında.....	67
İngiltere'den İthalatta Birim Fiyatlar	67
Diğer AB Ülkelerinden İthalat / İlk 5 Ülke Hariç	68
Dolar Bazında.....	68
Miktar Bazında.....	69
Diğer AB Ülkelerinden İthalatta Birim Fiyatlar	70
Türkiye'den İthalat	70
Dolar Bazında.....	70
Miktar Bazında.....	71
Türkiye'den İthalatta Birim Fiyatlar	71
Çin'den İthalat.....	72
Rusya'nın Tedarik Kaynaklarının Gelişimi.....	74
Temel Ürün Grupları İtibariyle Rusya'nın Kumaş İthalatı	75
Dünya'dan İthalat.....	75
III. RUSYA'DA TEKSTİL VE HAZIRGIYIM ÜRETİM KAPASİTESİ	77
Tekstil Yatırımları	77
Hazırgiyim ve Konfeksiyon Yatırımları.....	79
Yabancı Sermaye Yatırımları	79
Tekstil ve Konfeksiyon Üretim Endeksi	80
Kapasite Kullanım Oranları	81
Yatırımlar Konusunda Hükümet Politikaları.....	81

IV. TEKSTİL VE KONFEKSİYON AÇISINDAN RUSYA’NIN PAZAR ÖZELLİKLERİ	83
Genel Görünüm	83
Üretim	85
Tüketici Davranışları	86
Marka Bilinci	88
Rusya Federasyonu’nda Marka Geliştirme Çabaları	89
Dağıtım Kanalları	90
Rusya Tekstil ve Hazırgiyim Pazar Fırsatları	91
Pazara Giriş	91
<i>Gümrük Vergileri</i>	91
<i>Vergi Yüğü Hesaplama Yöntemi</i>	92
<i>Rusya Federasyonu Yeşil Koridor Uygulaması</i>	97
<i>Standardizasyon</i>	98
<i>Lojistik</i>	101
<i>Doğrudan Yabancı Yatırımı</i>	102
<i>Pazara Girişle İlgili Pratik Bilgiler</i>	104
<i>Rusya Vergi Uygulamaları</i>	104
<i>Türkiye – Rusya Federasyonu Ticari Anlaşmalar</i>	105
<i>Rusya Federasyonu’nun Tercihli Ticari İlişkileri</i>	105
<i>Rusya – BDT Serbest Ticaret Bölgesi</i>	105
<i>Rusya Federasyonu’nun DTÖ Üyeliğı</i>	106
<i>Rusya Federasyonu – AB İlişkileri</i>	106
<i>Rusya İş Kültürünün Temel Noktaları</i>	107
<i>Çalışma Uygulamaları</i>	107
<i>Rus Firmalarının Yapısı</i>	107
<i>İş İlişkileri</i>	108
<i>İş Uygulamaları</i>	108
<i>İhracatçılar için Pratik Bilgiler ve Dikkat Edilmesi Gereken Noktalar</i>	108
Temel Bazı Rusça Kelimeler:	109
V. SONUÇ VE STRATEJİK ÇIKARIMLAR	110
KAYNAKÇA	113

YÖNETİCİ ÖZETİ

Genel Olarak;

Eğitimli nüfusu, zengin doğal kaynakları, geniş coğrafyası, sosyalist sistemden piyasa ekonomisine geçişteki başarısı, bu geçiş sürecinde gerçekleştirdiği ekonomik ve idari reformlar, 2000'li yıllarda gerçekleştirdiği ekonomik büyüme performansı ile Rusya Federasyonu bütün dünyanın dikkatini çekmektedir.

Gelişen Rusya ile birlikte GSYİH, harcanabilir gelir ve ücretler de artmaktadır. Bu artışa paralel olarak, gelirin harcama biçimi ve tüketim harcama kalemleri arasındaki dağılım değişiklik göstermektedir.

Rusya Federasyonu'nda büyüme, kişi başına düşen gelirdeki artış ve tüketim harcamaları konusunda son derece olumlu bir makro ekonomik ortam mevcuttur. Bu olumlu ortamın iki zayıf yönü bulunmaktadır. Bunlardan birincisi Rusya'daki azalan nüfus eğilimi, ikincisi ise iktisadi büyümenin büyük ölçüde artan petrol ve diğer hammadde fiyatlarına bağlı oluşudur. Uluslararası ekonomi çevrelerinde, Rusya'nın, olumlu ekonomik konjonktür dolayısıyla yakaladığı imkanları büyümenin sürdürülmesi için gerekli altyapının oluşturulması amacıyla harcamadığı, dolayısıyla, Rusya'daki ekonomik büyümenin kırılganlığı konusunda endişe mevcuttur.

Kapsam

Bu değişimden tekstil ve hazır giyim sektörü nasıl bir pay alacaktır? Rusya pazarına hangi ülkeler tekstil ve hazır giyim ürünleri ihraç ediyor? Ya da Rus tüketiciler ihtiyaçlarını nasıl karşılıyor? İhtiyaçlarını karşılama biçimleri geçmişten günümüze nasıl değişti? Gelecekte durum ne olur? Bu pazarda yer edinmeyi düşünen firmalar stratejilerini oluştururken neleri göz önünde bulundurmalıdır gibi sorulara bu raporda cevaplar bulunmaya çalışılmaktadır.

Rusya Pazarı Tam Bilinmiyor

Rusya Federasyonu tekstil ve hazır giyim pazarında hızlı gelişmelerin olduğu, bu pazara mal satma çabasında olan bütün girişimciler tarafından bilinmemektedir. Ancak ne bu pazarın gerçek büyüklüğü ne de gelişmelerin hızı ve doğrultusu kimse tarafından tam olarak bilinmemektedir. Bunun nedeni, Rusya ile ilgili istatistiklerin sağlıklı oluşudur. Örneğin, Rusya, Birleşmiş Milletler'e 2005 yılında dünyadan toplam olarak 1 milyar 52 milyon dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon, 1 milyar 387 milyon dolarlık da tekstil (elyaf, iplik, kumaş vb) ithal ettiğini bildirmiştir. Bu rakamlara bakarak değerlendirme yapan araştırmacılar, tekstil ve hazır giyim açısından Rusya'nın fazla büyük bir pazar olmadığına hükmetmektedirler. Bu görüş çeşitli resmi raporlara bile yansımış durumdadır.

Rusya Dünyanın İlk 10 Hazırgiyim Pazarı Arasında

Konuya Rusya Federasyonu'nun ithalat istatistikleri yerine, ihracatçı ülkelerin ihracat istatistikleri açısından bakıldığı zaman, Rusya'nın dünyanın en önemli pazarları arasında olduğu anlaşılmaktadır. Örneğin, 2005 yılına ait Eurostat, Birleşmiş Milletler (Comtrade) ve Türkiye'nin istatistiklerine göre, dünyanın çeşitli ülkelerinden Rusya'ya hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatı (Rusya'nın dünyadan ithalatı) FOB 5,9 milyar dolara ulaşmaktadır. Bu rakam CIF'e çevrildiği zaman 6,3 milyar dolarlık (FOB rakamına %6 ilave yapılarak hesaplanmıştır) bir ithalat değerine ulaşılmaktadır. Bu rakama göre Rusya, dünyanın büyük hazırgiyim ve konfeksiyon ithalatçıları sıralamasında 11. sıraya yerleşmektedir. Kaldı ki 6,3 milyar dolarlık rakam da Rusya'nın toplam hazırgiyim ve konfeksiyon ithalatının tamamını yansıtmamaktadır. Bu rakama, Türkiye, Çin, Bağımsız Devletler Topluluğu hatta AB ülkelerinin "ihracat kayıtları içinde" görünmeyen rakamlar dahil değildir. Bütün ülkelerden yapılan ihracat sağlıklı olarak tespit edilebilse, Rusya'nın hazırgiyim ve konfeksiyon sektörü açısından dünyanın ilk 10 pazarı arasında yerini alacağından kimsenin kuşkusu olmamalıdır.

Rusya'nın Tekstil İthalatı Olduğundan Düşük Görünüyor

Benzer şekilde Rusya'ya tekstil ürünleri (elyaf, iplik, kumaş vb) ihraç eden ülkelerin, Eurostat ve BM Comtrade veri tabanlarına bildirdiği ihracat rakamlarına göre toplam ihracat (Rusya'nın ithalatı) 2005 yılı için FOB 2,4 (CIF 2,5) milyar dolarlık bir değere ulaşmaktadır. Buna göre Rusya Federasyonu dünyanın 19.veya 20. büyük tekstil ithalatçısı konumundadır. Bir kısım tekstil ürünleri ihracatının, ihracatçı ülke kayıtlarında görünmediği düşünüldüğünde, Rusya'nın dünyadan tekstil ithalatının daha yüksek düzeylerde olduğu kabul edilmelidir.

Özetle; Rusya Federasyonu, hazırgiyim ve konfeksiyon kadar olmasa da, tekstil ürünleri için de dünyanın kayda değer pazarları arasındadır.

Rusya Federasyonu'nun Hazırgiyim ve Konfeksiyon Tedarikçileri

Rusya Federasyonu'nun başlıca hazırgiyim ve konfeksiyon tedarikçileri Çin, AB Ülkeleri ve Türkiye'dir. 2005 yılı verilerine göre FOB 5,9 milyar dolarlık "kayıtlı" ithalatın %54'ü Çin'den, %36,9'u AB ülkelerinden yapılmıştır. AB ülkeleri içinde İtalya %16,1, Almanya %8,3, Fransa %3,6 payla önde gelen ülkelerdir.

Türkiye ise "kayıtlı ihracata göre" toplamdan %2,7'lik pay almaktadır. Rusya Federasyonu'nun yakın ekonomik partnerleri 5 BDT ülkesi ise pazardan sadece %3,7'lik pay alabilmektedir.

Rusya Federasyonu 1998 yılının ikinci yarısından büyük bir ekonomik kriz yaşamıştır. 1997-2004 arasında rublenin euro karşısında nominal değer kaybı %82 düzeyinde olmuştur. Ruble, dolar ve diğer paralar karşısında da benzer düzeylerde değer kaybetmiştir.

Parası aşırı ölçüde değer yitirmesine rağmen, krizin doruk yılları olan 1998 ve 1999 yılları hariç, Rusya'nın hazır giyim ve konfeksiyon ithalatı devamlı artmıştır. Örneğin 25 AB ülkesinden yapılan ithalat 2000-2005 yılları arasında değer(dolar) bazında yılda ortalama %30, miktar bazında ise % 34 artmıştır. AB ülkelerinden yapılan ithalat artışlarının dokuma giyim ve örme giyimde daha da ön plana çıktığı görülmektedir. Bu pazar genişlemesinden en çok İtalya, Almanya ve Fransa pay almıştır.

Kayıtlı bilgilere göre, Türkiye de, genişleyen pazarda payını artıran ülkeler arasında yer almaktadır. Ancak AB 'den yapılan patlama niteliğinde ithalat artışı Türkiye için söz konusu değildir. Örneğin ele alınan 2000-2005 döneminde Türkiye'den yapılan ithalatın yıllık ortalama artış hızı dolar bazında %15,4'tür. Artış oranı miktar kayıtlarına göre ise sadece % 2,1'dir. Türkiye'den ithalatın artış oranlarının düşük kalmasında, Türkiye'de 2001 yılında yaşanan ekonomik krizin de etkili olduğu rakamlardan anlaşılmaktadır. Resmi kayıtlara göre Türkiye'den Rusya'ya ihraç edilen hazır giyim ve konfeksiyon ürünlerinin birim fiyatlarının (2001 yılı hariç) hızla arttığı görülmektedir.

2000-2005 döneminde Rusya'nın Çin'den ithalatı değer bazında yılda ortalama %41,3 oranında artmıştır. Bu artışa, hazır eşyalar %84, dokuma giysiler %45, örme giysiler ise %34,5'lik katkı yapmaktadır.

Aldıkları pay küçük olmakla birlikte, Beyaz Rusya, Kırgızistan ve Ukrayna'nın Rusya hazır giyim ve konfeksiyon pazarında mesafeler aldığı görülmektedir. Resmi ihracat verilerine göre 2000-2005 yılları arasında Beyaz Rusya'dan yapılan ithalat %15,6, Kırgızistan'dan yapılan ithalat %78,6 ve Ukrayna'dan yapılan ithalat %32,6 oranında artmıştır.

Ele alınan dönemde resmi ihracat verilerine göre incelemeye dahil edilebilen ülkeler arasında Rusya'da pazar kaybetmekte olan tek ülke Hindistan olarak görünmektedir. Bu incelemeye dahil olmayan ülkeler toplamının pozisyonu da Hindistan'a benzemektedir.

Yarıştta Kim Önde?

Ülke gruplarının 2000 yılından 2005 yılına Rusya pazarında hazır giyim ve konfeksiyon açısından konumları değerlendirildiğinde, hızla büyüyen pazarda, Çin'in konumunu hızla güçlendirdiği (pazar payı %33,7'den %53,6'ya ulaşmış) AB ülkelerinin pazar paylarını %34,1'den %36,9'a yükselttiği görülmektedir. İhracatları artmasına karşılık, pazardaki büyümeye paralel bir artış gerçekleştiremeyen Türkiye, BDT ve diğer ülkelerinin konumlarının zayıfladığı görülmektedir. Türkiye 2000 yılında pazardan %5,6 pay alırken, 2005'te %2,7'ye gerilemiş durumdadır.

Hangi Ürün Grubu Ön Planda?

Rusya'da dokuma giyim ve hazır eşya pazarının örme giyim pazarından daha hızlı büyüdüğü, ilgili ürünlerin 2000 ve 2005 yılları pazar grafiklerinden anlaşılmaktadır. Dokuma giyim ve hazır eşyaların Rus ithalat pazarından almakta olduğu pay sırayla %52 ve %7 iken, 2005'te dokumanın payı %53'e

hazır eşyaların payı ise %13'e yükselmiştir. Buna mukabil, örme giyimin payı aynı dönemde %47'den %34'e gerilemiştir.

Rusya Federasyonu'nun Kumaş Tedarikçileri

Bu raporda, Rusya Federasyonu'nun tekstil ithalatı ağırlıklı olarak kumaş ithalatı yönüyle ele alınabilmektedir. 2005 yılı itibariyle FOB 2 milyar 379 milyon dolar olan tekstil ithalatının %37'sini pamuklu dokuma, suni sentetik dokuma, yünlü ve örme kumaşlar oluşturmuştur.

Toplam olarak bakıldığında Rusya'nın AB'den yaptığı kumaş ithalatında, konfeksiyon ithalatında görülen patlama niteliğindeki artışlar gözlenmemektedir. Nitekim 2000-2005 yılları arasında, AB(25)'ten yıllık ortalama kumaş ithalatı artışı %12 gibi hazır giyim ve konfeksiyona nispeten mütevazı denilebilecek bir düzeyde kalmıştır. AB'den toplam kumaş ithalatı bu artış oranı ile 2005'te ancak 283 milyon dolara ulaşmıştır. Miktar artışları da değer artışlarının paralelinde (%11,2) seyretmiştir. Doğal olarak birim fiyatlarda fazla bir değişiklik olmamıştır.

2005 yılı itibariyle 283 milyon dolara ulaşan AB'den kumaş ithalatının yarıya yakını (104 milyon dolar) İtalya'dan yapılmıştır. İtalya'dan kumaş ithalatı yıllık olarak AB'den yapılan ithalatın (dolar bazında) iki katı kadar (%23) hızlı artmaktadır. Miktar bazındaki artışlar ise %16,7 düzeyinde kalmaktadır. Belli ki İtalya gittikçe daha yüksek katma değerli ürünleri Rusya'ya göndermektedir.

Almanya örme kumaşlarda bir miktar başarılı ise de diğer kumaş türlerinde başarılı bir performans sergileyememiştir. Nitekim, Rusya'nın bu ülkeden kumaş ithalatı 2000-2005 döneminde değer bazında sadece %1,6 , miktar bazında ise %4,4 artış kaydetmiştir. Bazı ürünlerin birim fiyatlarında düşüşler yaşanmıştır.

Miktar ve değer rakamları küçük olmakla birlikte Fransa'dan yapılan kumaş ithalatı ele alınan dönemde değer bazında %32, miktar bazında ise %25 gibi oranında artmıştır. Polonya'da da Fransa'ya benzer bir süreç gözleniyor. Ancak bu ülkeden toplam ithalat 2005 itibariyle sadece 14 milyon dolar gibi cüzi bir rakama ulaşmıştır.

Türkiye, resmi kayıtlara göre, Çin'den sonra Rusya Federasyonu'nun ikinci büyük kumaş tedarikçisidir. 2000 yılında FOB 27,6 milyon dolar ve 5 bin ton olan ithalat, değer bazında yılda ortalama %50, miktar bazında %44,5 oranında artarak 2005'te FOB 208,5 milyon dolar ve 31 bin tona ulaşmıştır. Türkiye'nin örme kumaşlar dışında birim fiyatlarını da yukarıya çektiği görülmektedir. Türkiye'nin birim fiyatları AB'nin birim fiyatlarından daha hızlı artmaktadır, ancak Türk ürünlerinin birim fiyatları yünlü kumaşlar hariç AB'nin birim fiyatlarının yarısı düzeyindedir.

Rusya Federasyonu'nun Çin'den yaptığı kumaş ithalatında da hızlı artışlar söz konusudur. 2000-2005 döneminde yıllık ortalama artış oranı %62,6 gibi yüksek bir rakamdır. 2000 yılında FOB 31,5 milyon dolar olan ithalat, 2005'te FOB 230 milyon dolara ulaşmıştır.

Ne Tür Kumaşlar Ön Planda?

Rusya'nın kumaş talebinde ağırlığın 2000-2005 yılları arasında, pamuklu ve suni sentetik dokuma kumaşlar yönüne kaydığı görülmektedir.

Rusya Federasyonu'nda Tekstil ve Konfeksiyon Üretim Alt Yapısı

Elde bulunan bilgiler ve istatistiksel verilere göre, Rusya Federasyonu'nda kayda değer bir tekstil-konfeksiyon üretim kapasitesi mevcuttur. Ancak bu kapasite, makine parkının eski olması ve işletmelerin hantallığı nedeniyle rekabetçi bir üretim gerçekleştirmemektedir. 2001-2005 yıllarını kapsayan ITMF makine istatistiklerine göre, Rusya Federasyonu'nda

- İplik ve dokumada net yatırım bazı kalemlerde negatif, bazı kalemlerde sıfır düzeyindedir.
- Dikiş makinesi ithalatı artış göstermektedir, ama yıllık ortalaması Türkiye ortalamasının %16'sı düzeyindedir. (Yani Türkiye yıllık ortalama olarak Rusya'nın 6 katı dikiş makinesi ithal etmektedir.)
- Sektöre üretim alanında yabancı sermaye girişi zayıftır.
- Kapasite kullanım oranları ve üretim miktarları düşüktür.

Rusya Hükümetinin Politikaları

Üretim altyapısındaki bu yetersizliklere ve yaşanan başarısızlıklara rağmen, Rusya iç üretimi arttırıcı politikalar izlemektedir. Bunun en açık örneği, nihai ürünlerde ithalatta alınan gümrük vergi oranlarının oldukça yüksek oluşu ve bu vergilerin uygulanacağı asgari fiyatların aşırı derecede yüksek tutulmasıdır. Kasım 2006 itibariyle asgari fiyatlar tekrar yükseltilmiş ve ithalat üzerindeki vergi yükü arttırılmıştır.

Ayrıca, Rusya Federasyonu, yatırım malları ithalatına uygulanan gümrük vergisi oranlarını düşük tutmak, gelir ve kurumlar vergisinde istisnalar getirmek ve özel ekonomik bölgeler ihdas etmek suretiyle yatırım ortamını cazip hale getirmeye çalışmaktadır.

Gelir artışı devam etmekte, gelirden hazır giyim ve ayakkabıya giden payda bir düşüş yaşanmamaktadır. Modaya uygun giyim ve marka tutkusu yaygındır.

Sonuç ve Stratejik Çıkarımlar

Özetle, Rusya Federasyonu girmesi zor bir pazar olmakla birlikte, yüksek potansiyele sahip bir ülkedir. Rusya Federasyonu'na yönelik olarak strateji ve politika demeti oluşturmayı düşünen firmalar ve hükümet kurumlarının bu rapordan çıkartılabilecek aşığıdaki sonuçları dikkate almaları gerekir.

1. Gelir düzeyi hızla artmaktadır. 2010 yılı itibariyle kişi başına düşen milli gelirin 10.050 doları aşacağı tahmin edilmektedir.

2. Daha çok son yıllarda artan petrol, doğal gaz ve diğer hammadde fiyatlarındaki artışın sürüklediği Rusya'daki mevcut olumlu makroekonomik ortamın, fiyatlarda bir düşme olduğu takdirde olumsuzluğa dönmesi muhtemeldir.
3. Kredi kullanımı hızla artmaktadır. Gelirden tüketime ayrılan pay artış eğilimindedir.
4. Gelirden giyim ve ayakkabı harcamalarına ayrılan pay %9 gibi yüksek bir düzeydedir.
5. Özellikle nüfusu bir milyondan fazla olan şehirlerde perakende sektörü hızla gelişmektedir.
6. Yurtiçi üretim, artan talebi nitelik ve nicelik olarak karşılayamamaktadır.
7. Hem konfeksiyon, hem de tekstilde, Rusya'nın ithalatı hızla artmaktadır. Yıllık ortalama ithalat artış hızı dolar bazında hazır giyim ve konfeksiyonda %32, kumaşta ise %27 düzeyindedir.
8. Dünya'da sanayi ürünleri fiyatlarında düşüş eğilimi görülmesine rağmen, Rusya'nın tekstil ve konfeksiyon ürünleri ithalatında birim fiyatlar yükselmektedir.
9. Rus Hükümeti, şimdilik iç pazarını korumak suretiyle iç yatırımları ve üretimi artırma stratejisi takip etmektedir. Ancak Dünya Ticaret Örgütü'ne girince koruma politikalarının bir kısmını uygulayamayacağı düşünülmektedir.
10. Bütün dünyada olduğu gibi Rusya pazarında da bir Çin hakimiyeti başlamıştır. Çin pazar payı, 2005 yılı itibarıyla konfeksiyonda %54'e, kumaşta ise %26 düzeyine ulaşmıştır.

GİRİŞ

Rusya Federasyonu Türkiye'nin yakın komşularından biridir. Karadeniz ve Hazar Denizi'nden Bering Boğazı'na ve Japonya'ya kadar olan 17 milyon kilometre karelik bir coğrafya üzerine yayılmış, yüz ölçümü olarak dünyanın en büyük ülkesi durumundadır. Bu geniş coğrafyada çeşitli yer altı ve yer üstü zenginlikleri bulunmaktadır. Zenginliklerin başında doğal gaz, petrol ve kömür olmak üzere enerji kaynakları ile çeşitli madenler gelmektedir.

Rusya Federasyonu'nda çeşitli ırk, din ve etnik kimliklere mensup 143 milyon civarında bir nüfus mevcuttur. Nüfusun %73 gibi çok yüksek bir oranı şehirlerde yaşamaktadır. Rusya, eğitim düzeyi oldukça yüksek olan ülkelerden biri olarak bilinmektedir. Nüfus anlamında tek bir dezavantajı vardır; o da, nüfus artış hızının negatif olması dolayısıyla, azalan ve yaşlanan bir yapı ile karşı karşıya olmasıdır.

1989 yılı sonunda Berlin Duvarı'nın yıkılması ve sosyalist sistemin çöküşe geçmesi ile birlikte, Rusya Federasyonu piyasa ekonomisine yönelmiştir. Kendi içinde önemli direnişlerle karşılaşmasına ve zaman zaman reformların yavaşladığına dair şikayetlere rağmen, geçen 16 yıllık dönemde piyasa ekonomisi alanında büyük mesafeler kaydedilmiştir.

Son yıllarda dünya hammadde ve enerji fiyatlarındaki hızlı artışlar, Rusya Federasyonu'nun ekonomik ve sosyal gelişmesine büyük bir katkı sağlamıştır. Ülkenin gayri safi yurt içi hasılası hızla artmaktadır. Buna bağlı olarak kişi başına harcanabilir gelir, reel ücretler ve tüketim de hızla artmaktadır. Ülkede bir çok alanda yapılan iç üretim kalite ve miktar olarak tüketimi karşılayamadığı için, ithalat hızlı bir şekilde artmaktadır. Örneğin, 1998 yılında 58 milyar dolar olan toplam ithalat 2005 yılında 125 milyar dolara ulaşmıştır. **Yıllık ortalama ithalat artışı, dolar bazında %10'a yaklaşmaktadır. Rusya Federasyonu'nun resmi istatistik verilerine dayanan bu oran, uzun vadede dünya mal ticaretindeki artışı ifade eden yıllık %6'lık büyümenin oldukça üzerinde bulunmaktadır.** Kaldı ki, resmi rakamlar, Rusya Federasyonu'nun ithalat büyüklüğünü gerçek olarak yansıtmamaktadır. İstatistik tutma anlamında Rusya Federasyonu hala "geçiş ekonomisi" özelliğini korumaktadır. Hem Rusya Federasyonu'nda, hem de Rusya Federasyonu ile ticari ilişkisi olan ülkelerin bir çoğunda kayıt dışı işlemlerin yaygın olmasından, özellikle tüketim malları ithalat rakamlarının gerçek rakamların oldukça altında olduğu bilinmektedir.

Amaç

Bu araştırmanın temel amacı, Rusya Federasyonu'nun tekstil ve hazır giyim sektörü açısından pazar büyüklüğünün saptanması ve pazar özelliklerinin tespit edilmesidir. Bu saptama, hem ihracatçı hem de yatırımcı Türk firmaları açısından önem taşımaktadır. Halihazırda Türk firmalarının bu konuda önlerini gördüğü söylenemez.

Dünya, Rusya'nın tekstil ve hazır giyim pazarının büyüklüğünü el yordamı ile biliyor. Elde düzgün istatistik mevcut değil.

Rusya Federasyonu'nun tekstil ve hazır giyim pazarı konusunda yapılmış fazla araştırma bulunmamaktadır. Ulaşılabilen araştırmalardan bir çoğu yukarıda sözünü ettiğimiz resmi istatistiklere dayanan tahminlerden ibarettir. Bir kısmı ise uluslararası perakende zincirleri tarafından sipariş edilmiş olan, herkesin erişemeyeceği nitelikte pahalı raporlardır. Bunları KOBİ niteliğindeki Türk firmalarının alıp inceleme şansı bulunmamaktadır.

Çeşitli raporlarda, seminer tebliğlerinde ve sempozyumlarda, Rusya Federasyonu tekstil ve hazır giyim pazarının son derece canlı bir pazar olduğu, içerde yapılan üretimin kalite ve miktar olarak tüketimi karşılamadığı, bu yüzden çok büyük bir oranda ithalata bağımlılık olduğu ifade edilmektedir. Örneğin, Lilliya Moskalenko adlı yazar Expat RA adlı araştırma kuruluşunun "Life Style of Midle Class" başlıklı raporunu referans göstererek, 2003 yılı için Rusya Federasyonu tekstil ve hazır giyim pazarının büyüklüğünü 23-25 milyar dolar olarak vermekte ve pazarın yılda ortalama %25 oranında büyüdüğünü ifade etmektedir. Başka kaynaklar da Rusya Federasyonu'nda iç tüketimin bu düzeylerde olduğuna işaret etmektedir. Kişi başına elyaf tüketimi, Rusya Federasyonu'nun nüfusu gibi faktörler dikkate alındığında telaffuz edilen rakamlar makul görünmektedir.

Pazarın hızla büyüdüğü bir gerçek.....

Rusya Federasyonu'nun planlı ekonomiden piyasa ekonomisine geçişinde özel tüketim harcamalarının artacak olması herkesçe bilinen son derece doğal bir durumdur.

Renaissance Capital adlı araştırma kuruluşu tarafından yayınlanan "The Future of Russia's Consumer Sector" başlıklı bir raporda Rusya Federasyonu'nun 2010 yılındaki tüketim sektörü için yaptığı tahminler şu şekildedir:

2010 yılında Rusya'da kişi başına harcanabilir gelir (satın alma gücü paritesine göre) 10.050 dolar olacaktır. Harcama eğiliminin yüksek olması ve kişisel gelirin artması ile birlikte 2002 yılında toplam parasal gelirden %10,5 oranında tasarruf eden Rusya Federasyonu tüketicilerinin 2010 yılında gelirlerinin sadece % 7-8'ini tasarruf edeceği öngörülmektedir. Yani; ele alınan dönemde hem gelir artışı hem de gelirden tüketime ayrılan payın artacağı ifade edilmektedir.

Ayrıca, 2002 yılında kişi başına 31,2 dolar olan tüketici kredilerinin 2010 yılında on kat artarak kişi başına 347 dolara ulaşacağı tahmin edilmektedir.

Söz konusu rapora göre 2010 yılına doğru hızlı büyüyecek olan sektörler; perakendecilik, telekom hizmetleri, markalı küçük ev aletleri, kişisel bakım ürünleri olacaktır.

Başta gelir ve gelir dağılımı olmak üzere makroekonomik parametrelerde meydana gelecek bütün değişimler, Rusya Federasyonu'nun tekstil ve hazır giyim pazarlarını yakından etkileyecektir. Geleceğe dönük strateji ve politikalar geliştirilebilmesi için, Türk firmalarının mevcut trendlerden haberdar olmaları gerekmektedir.

Bu araştırmanın birincil amacı, 1997-2005 yılları arasında Rusya Federasyonu'nun hazır giyim ve konfeksiyon ithalat trendlerini, ülkeler ve ülke grupları ile mal grupları bazında tespit etmektir. Buradan elde edilen bulgular, Rusya Federasyonu'ndaki üretim, yatırım ve bu konulardaki hükümet politikaları ile birleştirilerek sonuçlar üretilmeye çalışılmaktadır.

Kapsam

Rusya Federasyonu'nun büyük ve genişleyen bir tekstil ve hazır giyim pazarına sahip olduğu, bu raporun da bulguları arasındadır. Büyüyen ve genişleyen bu pazarda hangi tedarikçilerin yer aldığı, zaman içinde bunların pazar payının ne yönde geliştiği, örme, dokuma konfeksiyon mamülleri, hazır eşyalar ve çeşitli kumaşlar bazında birim fiyatların ne yönde geliştiği bu raporda cevaplanmaya çalışılan sorular arasındadır. Son yıllarda dünya pazarlarını etkisi altına alan Çin faktörünün Rusya pazarındaki yansımaları bu raporun konularından biridir.

Ayrıca Rusya Federasyonu'nun tekstil ithalatı, özellikle de kumaş ithalatı ile yatırım mallarından dikiş makinesi ithalatının gelişimi yorumlanmak suretiyle, bu ülkedeki hazır giyim ve konfeksiyon yatırımları ve buna bağlı olarak pazarın gelecekte alabileceği şekil konusunda fikir üretilmeye çalışılmaktadır.

Rapor, beş bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde Rusya Federasyonu'nun hazır giyim ve konfeksiyon ithalatının ülkeler ve ülke grupları, ürün grupları ve birim fiyatlar itibarıyla analizi yapılmaktadır. Benzeri bir analiz, ikinci bölümde tekstil (kumaş) ithalatı için yapılmıştır. Üçüncü bölümde, mevcut yatırım stoğu, yeni yatırımlar, kapasite kullanım oranları, üretim endeksleri ve hükümet politikaları yönüyle Rusya'nın tekstil ve hazır giyim üretim altyapısı ortaya konmaya çalışılmaktadır.

Rusya'da tüketici davranışları, marka bilinci, dağıtım kanalları, pazara girişi belirleyen gümrük vergileri, asgari vergiler, standardizasyon, lojistik, yatırım koşulları, gelir ve kurumlar vergisi ile ilgili düzenlemeler, Rusya'nın tercihli anlaşmaları, AB ve DTÖ ilişkileri gibi konular dördüncü bölümü oluşturmaktadır.

Beşinci bölümde ise ihracatçılar, Rusya'da yatırım yapmayı düşünenler ve bu konuda politika geliştiren kurumlar için strateji belirleme sürecinde gözönünde bulundurulması gereken hususlar vurgulanmaktadır.

Yöntem

Bu araştırmada istatistiksel olarak bilinen parametrelerden hareketle Rusya Federasyonu'nun pazar büyüklüğü saptanmaya çalışılmaktadır. Ayrıca çeşitli kaynaklardan yararlanarak pazar özellikleri de ortaya konulmaktadır.

Raporda kullanılan istatistikler, AB ülkeleri için EUROSTAT'tan, Türkiye için İhracat Net Bilgi Sistemi'nden, diğer ülkeler için ise Birleşmiş Milletler-Comtrade'den alınmıştır. TCMB, Rusya Federasyonu Merkez Bankası, Dünya Ticaret Örgütü, Dünya Bankası gibi kuruluşların elektronik veri dağıtım sistemleri diğer başvuru kaynakları arasındadır.

Hazır giyim ve konfeksiyon sektörü ile ilgili analizler yapılırken, dokuma ve örme konfeksiyon mamülleri ile hazır eşyalar olmak üzere üç fasıl ve bunların toplamları ile ilgili gelişmeler göz önünde bulundurulmuştur. Tekstil sektörü ile ilgili analizlerde ise esas olarak kumaş kategorileri değerlendirme konusu edilmiştir.

Değerlendirmeler esas olarak değer (dolar) üzerinden yapılmış olup, miktar istatistiklerine ulaşılabilen durumlarda, miktar ve birim fiyat gelişmelerine de yer verilmiştir. Örneğin, Rusya Federasyonu'nun AB ülkelerinden ve Türkiye'den yaptığı ithalatın değerlendirilmesinde, değer, miktar ve birim fiyat birlikte kullanılmıştır. Rusya Federasyonu'na tekstil ve hazır giyim ihracatı yapan diğer ülkeler için ise Birleşmiş Milletler-Comtrade veri sisteminde mevcut olan bilgiler kullanılmıştır. Birleşmiş Milletler-Comtrade veri sisteminde standart bir miktar istatistiği bulunmadığından, sadece değer (dolar) istatistikleri değerlendirme konusu edilebilmiştir. EUROSTAT'ın değer istatistikleri orijinalde euro olduğundan bunların dolara çevrilmesinde 1997'den 2005'e euro/dolar pariteleri kullanılmıştır.

Hem EUROSTAT hem de Comtrade veri sistemleri kullanılırken, Rusya Federasyonu'nun CIF ithalat değerleri (Rusya'nın bildirim) yerine ihracatçı ülkelerin bu ülkeye yönelik FOB ihracat değerleri (ihracatçı ülkelerin bildirim) esas alınmıştır. Bunun nedeni, Rusya Federasyonu'nun ithalat değerlerinin aşırı ölçüde kayıt dışılık içermesi yüzünden sağlıklı bir değerlendirmeye imkan vermemesidir.

I. RUSYA'NIN HAZIRGIYİM VE KONFEKSİYON İTHALATI

Rusya'nın resmi verilerine göre, Rusya dünyanın 29. konfeksiyon ithalatçısı. Önemsiz bir alıcı gibi görünüyor.

Dünyada yayımlanan hazır giyim ve konfeksiyon dış ticaret raporlarında, Rusya Federasyonu genelde önemli pazarlar arasında görünmez. Bunun nedeni istatistik yokluğu ya da istatistiklerin yetersizliğidir. Örneğin, Rusya Federasyonu, 2005 yılı için, Birleşmiş Milletler-Comtrade veritabanına, bütün dünyadan, CIF 1 milyar 52 milyon dolar hazır giyim ve konfeksiyon ithalatı yaptığını bildirmiştir. Bu değerle Rusya Federasyonu dünyanın ancak yirmi dokuzuncu ithalatçısı pozisyonunda görünmektedir. Rusya Federasyonu'na hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yapan ülkelerin ihracat rakamları toplanmak suretiyle bulunan değer ise FOB 5 milyar 942 milyona ulaşmaktadır. Bu meblağa %5-6 ilave edilmek suretiyle takribi bir CIF kıymete de ulaşılabilir. Ancak bu raporda ihracatçı ülkelerin resmi rakamları niteliğinde olan FOB değerler kullanılacaktır.

İhracatçı ülkelerin resmi rakamlarının tamamen hatasız olduğu savunulamaz. Özellikle illegal, kayıt dışı işlemler ihracatçı ülkelerin kayıtları içinde yer almamaktadır. Örneğin, Türkiye'den Rusya Federasyonu'na yapılan hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı resmi kayıtlara göre 158 milyon dolar olarak görünmektedir. Bu rakama özel faturalı satışlarla yolcu beraberli satış şeklinde gerçekleşen ihracat dahil değildir. Benzer şekilde, Bağımsız Devletler Topluluğu, Asya ve Doğu ve Orta Avrupa'da bulunan diğer ülkelerden Rusya Federasyonu'na yapılan ihracatların da ne ilgili ülkelerin, ne de Rusya Federasyonu'nun kayıtlarında görünmediği ortaya çıkmaktadır. Bu anlamda en sağlıklı kayıtların AB ve ABD'nin ihracat kayıtları olduğunu kabul etmemiz gerekiyor.

Dünyanın resmi istatistiklerine göre Rusya, 12. veya 11. büyük alıcı.

Rusya Federasyonu'na hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yapan ülkelerin resmi ihracat verilerine göre, **Rusya Federasyonu, FOB 5,9 milyar dolar ithalat ile, en kötü ihtimalle dünyanın 12. büyük ithalatçısıdır (Bkz.Tablo I.1). Eğer 5,9 milyar dolar %6'lık CIF-FOB farkı ile yükseltilerek takribi bir CIF kıymet hesaplanırsa, bu durumda Rusya Federasyonu CIF 6,3 milyar dolarlık ithalat ile 11. büyük ithalatçı konumuna yükselmektedir.** Kayıtlarda görünmeyen ihracat rakamlarının (Rusya'nın ithalatı) ise dünya sıralamasında Rusya Federasyonu'nu çok daha yüksek yerlere taşıyacağından kuşku bulunmamaktadır.

Tablo I.1. Dünya Hazırgiyim ve Konfeksiyon Pazarları Arasında RF'nin Yeri (2005)			
<i>Birim: Milyar \$</i>			
Sıra	Ülke	İthalat (CIF)	Pay %
1	ABD	83,9	29,1
2	Almanya	25,4	8,8
3	Japonya	23,4	8,1
4	İngiltere	21,9	7,6
5	Fransa	18,5	6,4
6	Çin	17,7	6,1
7	İtalya	12,4	4,3
8	İspanya	9,8	3,4
9	Belçika	8,1	2,8
10	Hollanda	6,6	2,3
11	Kanada	6,3	2,2
12	Rusya Federasyonu(FOB)♣	5,9	2,0
13	İsviçre	4,6	1,6
14	Avusturya	4,0	1,4
15	Avustralya	3,4	1,2
16	Danimarka	3,3	1,1
17	İsveç	3,0	1,0
18	G.Kore	2,9	1,0
19	Meksika	2,6	0,9
20	Singapur	2,2	0,8
	İlk 20 Toplamı	265,9	92,4
	Toplam Dünya İthalatı	287,9	100,0

Kaynak: BM Comtrade verilerinden derlenmiştir.

♣ Rusya Federasyonu'na ilişkin ithalat rakamları ihracatçı ülkelerin kayıtlarından derlenmiş olduğundan FOB olarak alınmıştır.

2005 Yılı İtibariyle Rusya'nın Tedarikçileri

Çin pazarın %53'ünü ele geçirmiş durumda.

Dünyanın önemli hazır giyim ve konfeksiyon ithalatçıları arasında yer alan Rusya Federasyonu'na dünyanın başlıca tedarikçi ülkeleri tedarikte bulunmaktadır. 2005 yılı verilerinden hareketle hazırlanan Tablo I.2'den ve Grafik I.1'den görüldüğü gibi, birinci sıradan aldığı %53 payla Çin Halk Cumhuriyeti gelmektedir. Bir bütün olarak AB (25) ülkelerinin payı ise %36 düzeyinde bulunmaktadır. AB içerisinde en önemli tedarikçi ise İtalya'dır. İtalya'yı Almanya takip etmektedir.

Tablo I.2. RF'nin Belli Başlı Ülkelerden Hazırgiyim ve Konfeksiyon İthalatı					
FOB (1.000) Dolar					
2005					
Ülke Grupları ve Ülkeler	Örme	Dokuma	Hazır Eşya	Toplam	Toplamda Pay %
AB (25) Ülkeleri	805.270	1.278.201	106.662	2.190.133	36,9
İtalya	319.103	616.369	18.249	953.721	16,1
Almanya	168.116	302.277	25.691	496.084	8,3
Fransa	95.383	112.328	5.776	213.487	3,6
Polonya	35.596	32.025	11.339	78.960	1,3
İngiltere	8.010	11.502	3.436	22.948	0,4
5 AB Ülkesi Toplamı	626.208	1.074.501	64.491	1.765.200	29,7
Diğer AB Ülkeleri Toplamı	179.062	203.700	42.171	424.933	7,2
Türkiye	38.117	92.906	27.550	158.573	2,7
ABD	3.026	3.475	1.525	8.026	0,1
5 BDT Ülkesi Toplamı	67.669	123.069	28.603	219.341	3,7
Beyaz Rusya	62.892	100.982	11.389	175.263	2,9
Kırgızistan	739	20.134	1.427	22.300	0,4
Azerbaycan	156	30	5.813	5.999	0,1
Kazakistan	51	31	685	767	0,0
Ukrayna	3.831	1.892	9.289	15.012	0,3
Asya Ülkeleri	1.061.027	1.590.715	559.026	3.210.768	54,0
Çin	1.043.121	1.587.451	556.245	3.186.817	53,6
Hindistan	17.906	3.264	2.781	23.951	0,4
TABLODA YERALAN ÜLKELER TOPLAMI	1.975.109	3.088.366	723.366	5.786.841	97
RF'İN TOPLAM HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON İTHALATI				5.941.683	100

Kaynak: Birleşmiş Milletler ve Eurostat verilerinden derlenmiştir.

Resmi verilere göre BDT ülkelerinin Rusya pazarında payı çok düşük.

Resmi istatistiki verilere göre işgücünün ucuz olduğu Bağımsız Devletler Topluluğu ülkelerinin Rusya Federasyonu'na hazır giyim ve konfeksiyon tedarikinde payı %3,7 ile son derece düşük bir düzeydedir. Benzeri bir durum %3 civarında bir payla Türkiye için de sözkonusudur.

Özel faturalı satışlar, yolcu beraberinde ihracat ve illegal, kayıt dışı ihracat (Rusya'nın ithalatı), söz konusu ülkeler ve ülke gruplarının Rusya Federasyonu pazarındaki payını önemli olarak değiştirebilmektedir. Ancak, özellikle AB ve Çin Halk Cumhuriyeti'ne ait rakamlar ve bunların geçmişten günümüze gösterdiği gelişmeler, Rusya pazarı konusunda analizler ve öngörüler yapmamız için yeterli bulunmaktadır.

Ülkeler ve Ülke Grupları Bazında Rusya'nın Tedarikçileri

AB 25'den İthalat

Dolar Bazında

Rusya Federasyonu 2005 yılında yaptığı 5,9 milyar dolar değerinde hazır giyim ve konfeksiyon ithalatının %36,9'unu yirmi beş AB ülkesinden yapmıştır. Bu ülkelerden 2005 yılında yapılan 2,19 milyar dolar değerinde ithalatın yaklaşık %60'ını dokuma konfeksiyon mamülleri oluşturmaktadır. 805 milyon dolar değerinde örme konfeksiyon mamülü ve 106 milyon dolar değerinde hazır eşya ithalatı yapılmıştır ki; ev tekstili mamülleri hazır eşya ürün grubunda sınıflandırılmaktadır.

AB ülkelerinden yapılan ithalat dokuz yılda üçe katlandı.

Rusya Federasyonu'nun 1997 yılından 2005 yılına kadar AB ülkelerinden hazır giyim ve konfeksiyon ithalatı incelendiğinde, dokuz yıllık süreçte ithalatın dolar bazında üçe katlandığı görülmektedir. Yıllık ortalama ithalat artışı yine dolar bazında %19 olarak hesaplanmaktadır. 1998 yılının yaz aylarında Rusya Federasyonu'nda patlak veren ekonomik kriz dikkate alınarak 1998 ve 1999 yılları ortalamaya katılmadığında, ülkenin AB ülkelerinden hazır giyim ve konfeksiyon ithalatı artışı yıllık ortalama %30,2 olarak hesaplanmaktadır.

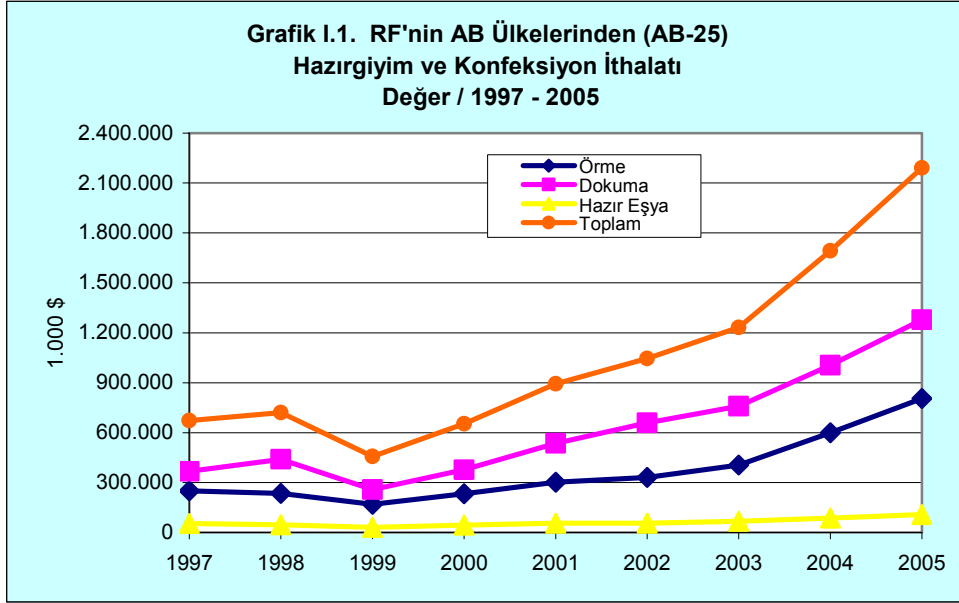
Tablo I.3. RF'nin AB Ülkelerinden (AB-25) Hazır giyim ve Konfeksiyon İthalatı								
FOB (1.000) Dolar								
Yıllar	Örme	Değişim (%)	Dokuma	Değişim (%)	Hazır Eşya	Değişim (%)	Toplam	Değişim (%)
1997	250.333		367.956		54.138		672.428	
1998	233.874	- 6,6	440.139	19,6	45.688	- 15,6	719.701	7,0
1999	168.784	- 27,8	256.577	- 41,7	31.655	- 30,7	457.016	- 36,5
2000	232.854	38,0	377.211	47,0	44.069	39,2	654.134	43,1
2001	302.101	29,7	535.825	42,0	55.070	25,0	892.996	36,5
2002	330.130	9,3	659.126	23,0	55.812	1,3	1.045.068	17,0
2003	405.474	22,8	759.532	15,2	66.298	18,8	1.231.304	17,8
2004	600.175	48,0	1.005.673	32,4	86.880	31,0	1.692.727	37,5
2005	805.270	34,2	1.278.201	27,1	106.662	22,8	2.190.133	29,4
97-05 Ortalama		18,4		20,6		11,5		19,0
98-99 Hariç Ortalama		30,3		31,1		23,0		30,2

Kaynak: EUROSTAT verilerinden derlenmiştir.

Dokuma konfeksiyon ithalatında artış hızı diğerlerinden daha yüksek.

Yine 1997 ve 2005 yılları arasında temel ürün grupları itibariyle bakıldığında, yıllık ortalama ithalat artışı örme konfeksiyon mamüllerinde %18,4, dokuma

konfeksiyon mamüllerinde %20,6 ve hazır eşyalarda %11,5 olarak hesaplanmaktadır. Kriz dolayısıyla 1998 ve 1999 yılları dışarıda tutularak yıllık artış oranı hesaplandığında, sırasıyla %30,3, %31,1 ve %23 oranları bulunmaktadır. 2004 ve 2005 yıllarında AB ülkelerinden ithalatın daha hızlı arttığı görülmektedir.

Kutu I.1.

RUSYA'NIN AB'DEN İTHALATI ve DÖVİZ KURLARI

Rusya Federasyonu'nun AB ülkelerinden yaptığı tekstil ve hazırgiyim ithalatını değerlendirirken, döviz kurları ile ilgili gelişmeleri dikkate almak ve ithalat rakamlarını ona göre yorumlamak gerekir. Burada konuya iki açıdan bakılmalıdır:

- 1-) AB ülkelerinden Rusya Federasyonu'na yapılan satışlarda kontratlar ağırlıklı olarak euro üzerinden düzenlendiğinden, euro/ruble paritesinde yaşanan gelişmelerin ticari akış üzerindeki etkisini incelemek gerekir.
- 2-) Bu araştırma dolar cinsinden fiyat ve değerlere dayandığından, euro/dolar paritesindeki gelişmeler ışığında rakamları yorumlamak gerekir.

Euro/ruble Kurundaki Gelişmeler

Rusya Federasyonu'nda 1998 yılının ikinci yarısında bir ekonomik kriz yaşanmıştır. Bu krizle birlikte ruble, hem euro hem de diğer ulusal paralar karşısında aşırı ölçüde değer yitirmiştir. Başka bir deyişle euro ve diğer ulusal paralar ruble karşısında hızla değer kazanmıştır. Tabloda görüldüğü gibi, euronun ruble karşısında görülen nominal değer artışı 1998'de (1997'ye göre) % 100, 1999'da ise (1998'e göre) % 102 olmuştur. Konuya rublenin değer kaybetmesi olarak bakarsak 1998'deki değer kaybı %50, 1999'daki değer kaybı %51 düzeyindedir. İlerleyen yıllarda da 2000 ve 2001 yılları hariç 2004'e kadar rublenin değer kaybetme süreci devam etmiştir. Ekonomik kriz başlamadan önceki yıl olan 1997 ile 2004 yılı arasındaki dönemde rublenin nominal değer kaybı %82 düzeyindedir. 2005 ve 2006'da küçük küçük oranlarda da olsa rublenin euro karşısında değer kazanmaya başladığı görülüyor.

Rusya Federasyonu'nda Döviz Kurlarının Gelişimi (\$/Rub, €/Rub, €/)\$						
Dönem	\$/Rub	Değişim %	€/Rub	Değişim %	€/)\$	Değişim %
1996	5,20		6,55		1,27	
1997	5,82	11,93	6,57	0,38	1,14	-10,24
1998	11,72	101,42	13,12	99,64	1,12	-1,75
1999	25,01	113,42	26,51	101,99	1,06	-5,36
2000	28,12	12,44	25,87	-2,41	0,92	-13,21
2001	29,33	4,30	26,10	0,90	0,89	-3,26
2002	31,50	7,40	30,64	17,38	0,97	8,99
2003	30,45	-3,33	35,14	14,70	1,15	18,56
2004	28,62	-5,99	35,81	1,91	1,25	8,70
2005	28,45	-0,62	34,79	-2,86	1,22	-2,40
2006	27,19	-4,40	33,92	-2,49	1,25	2,46

Kaynak: Rusya Federasyonu Merkez Bankası verilerinden derlenmiştir.

Normalde, bir ülkenin parası diğer paralar karşısında değer yitirdiğinde, talebin fiyat elastikliği çerçevesinde, bu ülkenin ithalatı kısıılır. Ancak Rusya Federasyonu'nda 1998 devalüasyonundan sonraki dönemde bunun tersinin vaki olduğu görülmektedir. Krizin doruk yılları olan 1998 ve 1999 yılları hariç, AB ülkelerinden ve dünyanın diğer ülkelerinden hazır giyim ve konfeksiyon ithalatı hızlı bir şekilde (2000-2006 döneminde yılda ortalama % 30,2 düzeyinde) artmıştır.

Burada şu tespit yapılabilir. Pazar öylesine aç bir pazar ki (iktisadi deyimle bastırılmış talep öyle bir açığa çıkıyor ki) % 200'ün üzerinde bir devalüasyona rağmen hazır giyim ve konfeksiyon ithalatı artmaya devam etmiştir.

Rusya Federasyonu'nun ithalatı ile parasının diğer ulusal paralar karşısındaki değeri konusundaki çelişkili durum sadece AB ülkelerinden yapılan ithalata münhasır değildir; Türkiye'den, Çin'den ve diğer ülkelerden yapılan ithalatın da, devalüasyona rağmen arttığı görülmektedir.

Euro/Dolar Paritesinin Etkisi

Rusya Federasyonu'nun hazır giyim ve konfeksiyon ithalatını değerlendiren raporun değerle ilgili kısımları dolar ile ifade edilmiştir. Halbuki bu ülkenin AB ülkelerinden yaptığı ithalatlarda kontratlar euro üzerinden yapılmaktadır. Ele alınan dönem de euro ile dolar arasında iniş ve çıkışlar yaşanmıştır. Örneğin 2001 yılına kadar euro (eski adı ile ECU) dolar karşısında değer yitirmiştir. 2002'den sonra ise euronun değer kazanma sürecine girdiği görülmektedir. Euro'nun hangi yılda ne oranda değer kazandığını veya değer kaybettiğini tablodan görmek mümkündür.

Tabloda yer alan euro/dolar paritesi ile ilgili veriler, bu bölümde verilen Rusya Federasyonu'nun AB ülkelerinden yaptığı ithalatlarda değerindeki artışlarla karşılaştırılarak, artış veya azalışlar buna göre değerlendirilebilir.

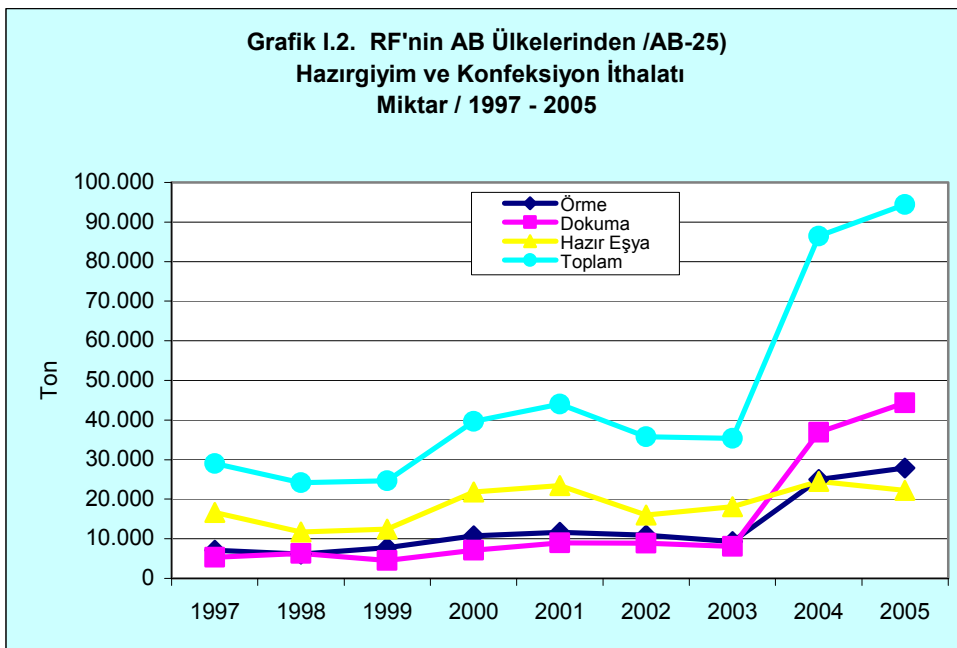
Miktar Bazında

Genişlemenin miktar cinsinden ithalat üzerindeki etkisi çok bariz.

Rusya Federasyonu'nun yirmi beş AB ülkesinden hazır giyim ve konfeksiyon ithalatının miktar bazında gelişimine bakıldığında, dikkat çekici ve yüksek oranlı artışların genişlemeye bağlı olarak (10 yeni üyenin katılması) 2004 ve 2005 yıllarında olduğu görülmektedir. **Örme ve dokuma konfeksiyon mamüllerinde ithalatın 1997 ve 2005 yılları arasında miktar bazında yıllık ortalama artış oranları, değer artışlarından daha yüksektir. (örme grubunda %27,5 dokuma grubunda %55,3 artış) Hazır eşyalarda ise yıllık ortalama ithalat artışı %8,4 düzeyinde kalmıştır.**

Yıllar	Örme	Değişim (%)	Dokuma	Değişim (%)	Hazır Eşya	Değişim (%)	Toplam	Değişim (%)
1997	7.081		5.355		16.601		29.037	
1998	6.140	- 13,3	6.339	18,4	11.684	- 29,6	24.162	- 16,8
1999	7.719	25,7	4.526	- 28,6	12.399	6,1	24.643	2,0
2000	10.772	39,6	7.128	57,5	21.796	75,8	39.697	61,1
2001	11.593	7,6	8.971	25,8	23.432	7,5	43.996	10,8
2002	10.881	- 6,1	8.922	- 0,5	15.988	- 31,8	35.790	- 18,7
2003	9.251	- 15,0	8.038	- 9,9	18.103	13,2	35.392	- 1,1
2004	24.993	170,2	36.941	359,6	24.514	35,4	86.448	144,3
2005	27.866	11,5	44.337	20,0	22.239	- 9,3	94.442	9,2
97-05 Ortalama		27,5		55,3		8,4		23,9
98-99 Hariç Ortalama		34,6		75,4		15,1		34,3

Kaynak: EUROSTAT verilerinden derlenmiştir.

1997 yılından 2005 yılına Rusya'nın örme konfeksiyon ithalat miktarı hemen hemen dört katına çıkmış, dokuma konfeksiyon ithalatı ise miktar bazında sekiz katından fazla artmıştır. Hazır eşyalarda miktar artışı %50'nin altındadır.

AB Ülkelerinden İthalatta Birim Fiyatlar

Birim fiyatlar dalgalanma göstermekle birlikte, ortalama olarak artış eğilimi içerisinde.

Rusya Federasyonu'nun AB ülkelerinden hazır giyim ve konfeksiyon ithalatında birim fiyatların yıllık ortalama %5,1 düzeyinde arttığı hesaplanmıştır. Örme konfeksiyon mamüllerinde yıllık ortalama birim fiyat artışı %2,6 ve hazır eşyalarda %8,3 olarak hesaplanırken; dokuma konfeksiyon mamüllerinin ithalat birim fiyatlarında yıllık ortalama %3,1 oranında düşüş söz konusu olmuştur. Ülkenin AB ülkelerinden yaptığı hazır giyim ve konfeksiyon ithalatında birim fiyat 1997 yılında 23,2 \$/kg iken, yıllar içerisinde dalgalanmalar ile artıp azalarak 2005 yılında yine 23,2 \$/kg seviyesine gelmiştir.

Ancak, hem birim fiyatlardaki hem de dolar cinsinden toplam ithalat değerlerindeki gelişmeleri, döviz kurlarında görülen gelişmeler ışığında değerlendirmek gerekir. (Bakınız Kutu I.1)

Ayrıca gözönünde bulundurulması gereken bir husus daha vardır. 2004 yılında AB'ye yeni üye olan ülkeler daha düşük fiyatlı mallar ihraç ettiklerinden, 2004 ve 2005 yıllarında birim fiyatların, özellikle dokuma ve örme giyim eşyalarında düştüğü görülmektedir.

Tablo I.5. RF'nin AB Ülkelerinden (AB-25) Hazır giyim ve Konfeksiyon İthalatında Birim Fiyatlar								
FOB, \$ / kg								
Yıllar	Örme	Değişim (%)	Dokuma	Değişim (%)	Hazır Eşya	Değişim (%)	Toplam	Değişim (%)
1997	35,4		68,7		3,3		23,2	
1998	38,1	7,7	69,4	1,0	3,9	19,9	29,8	28,6
1999	21,9	- 42,6	56,7	- 18,3	2,6	- 34,7	18,5	- 37,7
2000	21,6	- 1,1	52,9	- 6,7	2,0	- 20,8	16,5	- 11,1
2001	26,1	20,6	59,7	12,9	2,4	16,2	20,3	23,2
2002	30,3	16,4	73,9	23,7	3,5	48,5	29,2	43,9
2003	43,8	44,5	94,5	27,9	3,7	4,9	34,8	19,1
2004	24,0	- 45,2	27,2	- 71,2	3,5	- 3,2	19,6	- 43,7
2005	28,9	20,3	28,8	5,9	4,8	35,3	23,2	18,4
97-05 Ortalama		2,6		- 3,1		8,3		5,1
98-99 Hariç Ortalama		9,2		- 1,2		13,5		8,3

Kaynak: EUROSTAT verilerinden derlenmiştir.

2006 Yılında AB Ülkelerinden İthalat

Dolar bazında ithalat artışı her üç ürün grubu için 2006 yılında da devam ediyor. Ancak, örme ve dokuma giyimde miktar istatistikleri düşüş gösteriyor.

Rusya Federasyonu'nun AB ülkelerinden içinde bulunduğumuz yıl içerisinde yapmış olduğu ithalat bu ülke ile hazır giyim ve konfeksiyon ticaretinin seyrinde önemli ve güncel bir gösterge mahiyetindedir. Eurostat'dan temin edilebilen 2006 yılının ilk sekiz ayına ilişkin veriler, Rusya Federasyonu'nun AB ülkelerinden yaptığı toplam hazır giyim ve konfeksiyon ithalatının 2005 yılının ilk sekiz aylık dönemine kıyasla dolar bazında %28 arttığını, ancak miktar bazında %29 azaldığını ortaya koymaktadır. Bu durum Rusya Federasyonu'nun AB ülkelerinden katma değeri yüksek hazır giyim ve konfeksiyon mamülleri ithal etmekte olduğu savını daha da kuvvetlendirmektedir.

Aylar	Örme Konfeksiyon			Dokuma Konfeksiyon			Hazır Eşya			Toplam		
	2005	2006	Değiş.%	2005	2006	Değiş.%	2005	2006	Değiş.%	2005	2006	Değiş.%
Ocak	39.644	57.392	45	61.497	85.527	39	5.665	8.243	45	106.806	151.162	42
Şubat	75.543	84.633	12	121.994	140.951	16	6.867	9.851	43	204.404	235.436	15
Mart	80.325	109.861	37	132.904	177.725	34	8.052	10.666	32	221.281	298.252	35
Nisan	68.133	75.582	11	121.146	133.502	10	8.842	9.590	8	198.122	218.674	10
Mayıs	44.100	65.771	49	69.131	100.408	45	7.904	9.682	23	121.134	175.861	45
Haziran	36.332	56.175	55	52.932	83.991	59	8.211	12.718	55	97.475	152.885	57
Temmuz	52.864	70.572	33	87.752	103.935	18	9.302	11.420	23	149.918	185.927	24
Ağustos	81.725	98.537	21	135.462	167.472	24	8.321	11.687	40	225.509	277.696	23
Toplam	478.667	618.523	29	782.818	993.512	27	63.164	83.859	33	1.324.649	1.695.893	28

Kaynak: EUROSTAT verilerinden derlenmiştir.

2006 yılında da AB ülkelerinden hem miktar hem de dolar bazında en fazla ithal edilen mamüller, dokuma konfeksiyon mamülleridir. Dokuma konfeksiyon mamülleri ithalatında dolar bazında %27, örme konfeksiyon mamüllerinde %29 ve hazır eşyalarda %33 artış kaydedilmiştir. AB ülkelerinden ithalatta, dolar bazında Nisan ayı hariç her ay, ürün grubuna göre değişmekle birlikte %12 ile %60 arasında değişen oranlarda düzenli artışlar gözlenmektedir.

Diğer yandan, 2006 yılında Rusya Federasyonu'nun AB ülkelerinden dokuma konfeksiyon mamülü ithalatında miktar bazında %66 oranında büyük bir düşüş söz konusu olmuş ve ithalat miktar (ton) olarak hemen hemen üçte birine düşmüştür. Örme konfeksiyon mamülleri ithalatında miktar olarak %30 oranında düşüş hesaplanırken, hazır eşyaların ithalatı miktar bazında %43 oranında artış kaydetmiştir.

Tablo I.7. RF'nin AB Ülkelerinden (AB-25) Hazırgiyim ve Konfeksiyon İthalatı
2005 - 2006 Ocak - Ağustos
(Ton)

Aylar	Örme Konfeksiyon			Dokuma Konfeksiyon			Hazır Eşya			Toplam		
	2005	2006	Değiş.%	2005	2006	Değiş.%	2005	2006	Değiş.%	2005	2006	Değiş.%
Ocak	1.686	1.081	- 36	2.902	835	- 71	1.344	1.721	28	5.932	3.636	- 39
Şubat	2.203	1.474	- 33	3.428	1.237	- 64	1.543	2.199	42	7.174	4.910	- 32
Mart	2.789	1.834	- 34	4.967	1.534	- 69	1.676	2.358	41	9.431	5.726	- 39
Nisan	1.998	1.308	- 35	4.510	1.131	- 75	1.838	2.372	29	8.347	4.811	- 42
Mayıs	1.227	1.152	- 6	2.282	959	- 58	1.733	2.498	44	5.242	4.609	- 12
Haziran	1.326	1.193	- 10	2.530	869	- 66	1.755	2.820	61	5.611	4.882	- 13
Temmuz	2.356	1.392	- 41	3.526	964	- 73	1.859	2.820	52	7.741	5.175	- 33
Ağustos	2.206	1.627	- 26	2.440	1.614	- 34	1.792	2.600	45	6.438	5.842	- 9
Toplam	15.791	11.060	- 30	26.584	9.144	- 66	13.541	19.386	43	55.916	39.590	- 29

Kaynak: EUROSTAT verilerinden derlenmiştir.

En Fazla İthalat Yapılan AB Ülkeleri

Dolar Bazında

Beş ülkeden yapılan ithalat, AB'den yapılan toplam ithalatın %80,6'sını oluşturuyor.

AB ülkeleri içerisinde Rusya Federasyonu'na en fazla hazırgiyim ve konfeksiyon ihraç eden ülkeler İtalya, Almanya, Fransa, Polonya ve İngiltere olarak sıralanmaktadır. Rusya Federasyonu'nun 2005 yılında bu beş ülkeden toplam ithalatı 1,7 milyar dolar değerindedir. **Beş ülkenin Rusya Federasyonu'nun toplam ithalatından aldığı pay %29,7 ve AB toplamından yapılan ithalat içerisindeki payı %80,6'dır.**

1997 yılından 2005 yılına kadar dokuz yıllık süreçte beş AB ülkesinden Rusya Federasyonu'nun toplam ithalatı yıllık ortalama %18,7 oranında artmıştır. İthalatın yıllık ortalama artış oranı örme konfeksiyon mamülleri için %16,4, dokuma konfeksiyon mamülleri için %21,1 ve hazır eşyalar için %13,9 olarak hesaplanmaktadır. 1998 ve 1999 ekonomik **kriz yılları ortalamaya katılmadığı zaman artışlar %30'lar civarında seyretmektedir.** Dolar bazında bakıldığında bu ülkelere göre örme ve dokuma konfeksiyon ithalatı 2005 yılında 1997 yılına kıyasla hemen hemen üç katına, hazır eşya ithalatı ise kabaca iki katına çıkmıştır.

Tablo I.8. RF'nin 5 AB Ülkesi Toplamından Hazırgiyim ve Konfeksiyon İthalatı								
FOB (1.000) Dolar								
Yıllar	Örme	Değişim (%)	Dokuma	Değişim (%)	Hazır Eşya	Değişim (%)	Toplam	Değişim (%)
1997	229.846		312.022		30.867		572.735	
1998	212.423	- 7,6	390.851	25,3	29.931	- 3,0	633.205	10,6
1999	141.866	- 33,2	215.045	- 45,0	16.701	- 44,2	373.612	- 41,0
2000	203.566	43,5	327.582	52,3	25.974	55,5	557.121	49,1
2001	264.237	29,8	473.082	44,4	34.196	31,7	771.515	38,5
2002	283.349	7,2	592.991	25,3	35.077	2,6	911.417	18,1
2003	351.692	24,1	683.474	15,3	40.522	15,5	1.075.689	18,0
2004	485.392	38,0	862.639	26,2	55.072	35,9	1.403.103	30,4
2005	626.207	29,0	1.074.501	24,6	64.492	17,1	1.765.200	25,8
97-05 Ortalama		16,4		21,1		13,9		18,7
98-99 Hariç Ortalama		28,6		31,4		26,4		30,0

Kaynak: EUROSTAT verilerinden derlenmiştir.

Miktar Bazında

Beş ülkeden yapılan ithalat, AB'den yapılan ithalatın %33'ünü oluşturuyor.

Rusya Federasyonu'nun beş AB ülkesinden hazırgiyim ve konfeksiyon ithalatı (29.460 ton) miktar olarak AB toplamının (94.442 ton) yaklaşık üçte biri kadardır. Miktar bazında yıllık ortalama ithalat artışı toplamda %11,5, detayda örme konfeksiyon mamülleri için %7,4, dokuma konfeksiyon mamülleri için %14,6 ve hazır eşyalar için %18,6 olarak hesaplanmaktadır. 1997 yılından 2005 yılına miktar artışları değer artışları kadar fazla katlanarak artmamıştır. Miktar artışının değer artışının gerisinde kalması, **beş AB ülkesinden yapılan ithalatın gittikçe katma değeri daha yüksek ürünlere yoğunlaştığının bir göstergesi olabilir.** İleriki tablolarda görülebileceği gibi, yüksek katma değerli ürünlerin daha ziyade İtalya, Almanya ve Fransa tarafından tedarik edildiği anlaşılmaktadır.

Tablo I.9. RF'nin 5 AB Ülkesi Toplamından Hazırgiyim ve Konfeksiyon İthalatı								
(Ton)								
Yıllar	Örme	Değişim (%)	Dokuma	Değişim (%)	Hazır Eşya	Değişim (%)	Toplam	Değişim (%)
1997	6.549		4.080		4.549		15.178	
1998	5.688	- 13,1	5.261	28,9	3.856	- 15,2	14.804	- 2,5
1999	5.484	- 3,6	3.302	- 37,2	3.279	- 15,0	12.065	- 18,5
2000	8.136	48,4	5.493	66,3	7.462	127,6	21.090	74,8
2001	8.601	5,7	7.102	29,3	8.711	16,7	24.414	15,8
2002	8.454	- 1,7	7.571	6,6	6.483	- 25,6	22.508	- 7,8
2003	7.337	- 13,2	6.644	- 12,2	9.215	42,1	23.196	3,1
2004	8.884	21,1	7.622	14,7	13.137	42,6	29.642	27,8
2005	10.301	16,0	9.195	20,6	9.964	- 24,2	29.460	- 0,6
97-05 Ortalama		7,4		14,6		18,6		11,5
98-99 Hariç Ortalama		12,7		20,9		29,9		18,8

Kaynak: EUROSTAT verilerinden derlenmiştir.

En Fazla İthalat Yapılan AB Ülkelerinden İthalatta Birim Fiyatlar

İthalat birim fiyatlar yönüyle incelendiğinde, beş AB ülkesinden Rusya Federasyonu'nun hazır giyim ve konfeksiyon ithalatında birim fiyatların yıllık ortalama %7,7 düzeyinde arttığı görülmektedir ki; bu oran AB-25 toplamındaki birim fiyat artışından (%5,1) yukarıdadır. Örme konfeksiyon ithalatında yıllık ortalama birim fiyat artışı %9,1, dokuma konfeksiyonda %6,3 ve hazır eşyalarda %3,7 düzeyindedir. Hazır eşyalar için ithalat birim fiyatlarının diğer konfeksiyon mamüllerinde olduğu kadar yüksek olmadığı ve fazla değişiklik göstermediği görülmektedir. 1997 yılında beş AB ülkesinden 37,7 \$/kg birim fiyat ile ithalat yapan Rusya Federasyonu, 2005 yılında 59,9 \$/kg birim fiyat ile ithalat yapmıştır. 1999 ve 2000 yıllarında iki yıl ardarda tüm ürün gruplarında ve toplam hazır giyim ve konfeksiyon ithalatında %3,3 ile %34,4 arasında değişen oranlarda düşüşler dikkat çekicidir.

Tablo I.10. RF'nin 5 AB Ülkesi Toplamından Hazır giyim ve Konfeksiyon İthalatında Birim Fiyatlar								
FOB, \$ / kg								
Yıllar	Örme	Değişim (%)	Dokuma	Değişim (%)	Hazır Eşya	Değişim (%)	Toplam	Değişim (%)
1997	35,1		76,5		6,8		37,7	
1998	37,3	6,4	74,3	- 2,8	7,8	14,4	42,8	13,3
1999	25,9	- 30,7	65,1	- 12,4	5,1	- 34,4	31,0	- 27,6
2000	25,0	- 3,3	59,6	- 8,4	3,5	- 31,7	26,4	- 14,7
2001	30,7	22,8	66,6	11,7	3,9	12,8	31,6	19,6
2002	33,5	9,1	78,3	17,6	5,4	37,8	40,5	28,1
2003	47,9	43,0	102,9	31,3	4,4	- 18,7	46,4	14,5
2004	54,6	14,0	113,2	10,0	4,2	- 4,7	47,3	2,1
2005	60,8	11,3	116,9	3,2	6,5	54,4	59,9	26,6
97-05 Ortalama		9,1		6,3		3,7		7,7
98-99 Hariç Ortalama		16,1		10,9		8,3		12,7

Kaynak: EUROSTAT verilerinden derlenmiştir.

İtalya'dan İthalat

Dolar Bazında

İtalya, Rusya Federasyonu'nun en fazla hazır giyim ve konfeksiyon mamülü ithal ettiği AB ülkesidir. 2005 yılında yapılan 953,7 milyon dolar tutarında ithalat ile İtalya'nın AB toplamında payı %43,5, Rusya'nın genel ithalatındaki (5,9 milyar dolar) payı %16,1 olarak hesaplanmaktadır.

İtalya'dan hazır giyim ve konfeksiyon ithalatının dolar bazında yıllık ortalama artış oranı %18,5; alt gruplara inildiğinde örme konfeksiyon için bu oran %11,5, dokuma konfeksiyon için %25,7 ve hazır eşyalar için %9,4'tür. İtalya'dan ithalatta örme konfeksiyon ve hazır eşyalara nazaran dokuma konfeksiyon grubu, gerek değer gerekse yıllık ortalama artış oranı itibariyle öne çıkmaktadır. Dokuma konfeksiyon ithalatı dolar bazında 1997 yılına göre 2005

yılında dörde katlanmıştır. Toplam hazır giyim ve konfeksiyon ithalatının da 1997 yılına kıyasla 2005 yılında yaklaşık üç katına çıktığı ifade edilebilir.

Tablo I.11. RF'nin İtalya'dan Hazır giyim ve Konfeksiyon İthalatı								
FOB (1.000) Dolar								
Yıllar	Örme	Değişim (%)	Dokuma	Değişim (%)	Hazır Eşya	Değişim (%)	Toplam	Değişim (%)
1997	163.106		145.876		13.462		322.444	
1998	150.790	- 7,6	211.500	45,0	16.898	25,5	379.189	17,6
1999	100.342	- 33,5	108.011	- 48,9	6.857	- 59,4	215.210	- 43,2
2000	143.155	42,7	186.209	72,4	8.285	20,8	337.648	56,9
2001	170.641	19,2	274.451	47,4	9.957	20,2	455.049	34,8
2002	166.023	- 2,7	338.247	23,2	11.120	11,7	515.389	13,3
2003	204.675	23,3	417.558	23,4	11.371	2,3	633.604	22,9
2004	274.382	34,1	504.316	20,8	15.530	36,6	794.228	25,4
2005	319.103	16,3	616.369	22,2	18.249	17,5	953.721	20,1
97-05 Ortalama		11,5		25,7		9,4		18,5
98-99 Hariç Ortalama		22,1		34,9		18,2		28,9

Kaynak: EUROSTAT verilerinden derlenmiştir.

Miktar Bazında

Miktar bazında ithalat artış oranları, dolar bazındaki artış oranlarının gerisinde.

Rusya Federasyonu'nun İtalya'dan hazır giyim ve konfeksiyon ithalatında miktar bazında yıllık ortalama artışın (%9,1) değer artışının (%18,5) yarısı kadar olduğu görülmektedir. Örme konfeksiyon mamüllerinde yıllık ortalama miktar artışı %4, dokuma konfeksiyon mamüllerinde bu oran %27,3 ve hazır eşyalarda %8,6 olarak hesaplanmaktadır.

Tablo I.12. RF'nin İtalya'dan Hazır giyim ve Konfeksiyon İthalatı								
(Ton)								
Yıllar	Örme	Değişim (%)	Dokuma	Değişim (%)	Hazır Eşya	Değişim (%)	Toplam	Değişim (%)
1997	4.816		1.329		698		6.843	
1998	4.523	- 6,1	2.984	124,5	739	5,9	8.247	20,5
1999	4.071	- 10,0	1.479	- 50,4	331	- 55,3	5.881	- 28,7
2000	6.524	60,3	2.794	88,9	542	63,8	9.860	67,7
2001	6.453	- 1,1	3.755	34,4	697	28,7	10.905	10,6
2002	5.940	- 8,0	3.743	- 0,3	602	- 13,7	10.285	- 5,7
2003	5.184	- 12,7	3.625	- 3,2	716	19,0	9.525	- 7,4
2004	5.558	7,2	3.939	8,7	826	15,4	10.323	8,4
2005	5.673	2,1	4.558	15,7	866	4,8	11.097	7,5
97-05 Ortalama		4,0		27,3		8,6		9,1
98-99 Hariç Ortalama		8,0		24,0		19,7		13,5

Kaynak: EUROSTAT verilerinden derlenmiştir.

2005 yılında 25 AB ülkesinden yapılan 44.337 ton toplam dokuma konfeksiyon ithalatının hemen hemen %10'luk bir bölümünün İtalya'dan yapıldığı (4.558 ton) ve değer olarak da İtalya'nın en fazla ithalat yapılan AB ülkesi olduğu dikkate alındığında, **Rusya Federasyonu'nun İtalya'dan katma değeri yüksek dokuma konfeksiyon mamülleri ithal ettiği çıkarımı yapılabilir.** Örme konfeksiyonda miktar olarak İtalya'nın AB toplamındaki payı %20 civarına çıkmaktadır.

İtalya'dan İthalatta Birim Fiyatlar

İtalya'dan yapılan hazır giyim ve konfeksiyon ithalatında 1997-2005 yılları arasındaki dokuz yıllık süreçte yıllık ortalama birim fiyat değişimi %9,1 olarak hesaplanmıştır. Örme konfeksiyon mamüllerinde yıllık ortalama birim fiyat artışı %8,5, dokuma konfeksiyon mamüllerinde %4,6 ve hazır eşyalarda %2,8'dir.

AB ülkelerinden ithalatta 2005 yılı dokuma konfeksiyon mamülleri birim fiyatı 28,8 \$/kg iken, aynı yıl İtalya'dan ithalatta birim fiyatın 135,2 \$/kg oluşu da İtalya'dan yapılan ithalatın katma değeri yüksek dokuma konfeksiyon mamüllerinde yoğunlaştığının bir göstergesi durumundadır. Diğer yandan, 1997 yılına kadar geriye giden eldeki veriler, Rusya'nın İtalya'dan en azından on yıla yakın zamandır birim fiyatı yüksek dokuma konfeksiyon mamülleri ithal etmekte olduğunu ortaya koymaktadır.

Tablo I.13. RF'nin İtalya'dan Hazır giyim ve Konfeksiyon İthalatında Birim Fiyatlar								
FOB, \$ / kg								
Yıllar	Örme	Değişim (%)	Dokuma	Değişim (%)	Hazır Eşya	Değişim (%)	Toplam	Değişim (%)
1997	33,9		109,8		19,3		47,1	
1998	33,3	- 1,6	70,9	- 35,4	22,9	18,6	46,0	- 2,4
1999	24,6	- 26,1	73,0	3,0	20,7	- 9,3	36,6	- 20,4
2000	21,9	- 11,0	66,7	- 8,7	15,3	- 26,2	34,2	- 6,4
2001	26,4	20,5	73,1	9,7	14,3	- 6,6	41,7	21,8
2002	28,0	5,7	90,4	23,6	18,5	29,4	50,1	20,1
2003	39,5	41,3	115,2	27,5	15,9	- 14,0	66,5	32,8
2004	49,4	25,0	128,0	11,2	18,8	18,4	76,9	15,7
2005	56,2	13,9	135,2	5,6	21,1	12,1	85,9	11,7
97-05 Ortalama		8,5		4,6		2,8		9,1
98-99 Hariç Ortalama		15,9		11,5		2,2		15,9

Kaynak: EUROSTAT verilerinden derlenmiştir.

2005 yılı itibariyle İtalya'dan yapılan ithalat içerisinde dokuma giysilerin değer olarak payı %64, miktar olarak payı ise %40'tır.

Almanya'dan İthalat

Dolar Bazında

Rusya hazır giyim ve konfeksiyon ithalatının %8,3'ünü Almanya'dan yapıyor.

AB ülkeleri içerisinde Rusya Federasyonu'nun hazır giyim ve konfeksiyon ithal ettiği ikinci büyük ülke Almanya'dır. Bu ülkeden yapılan ithalat, 1997 yılından 2005 yılına yıllık ortalama %19,6 artış ile 496 milyon doları bulmuştur. Bu rakam AB ülkelerinden yapılan toplam ithalatın %23'üne karşılık gelmektedir. Toplam ithalat rakamı içerisinde de %8,3 gibi bir pay Almanya'nındır.

Örme konfeksiyon mamüllerinde dolar bazında yıllık ortalama ithalat artışı %24,1, dokuma konfeksiyon mamüllerinde %18,4 ve hazır eşyalarda %16,3 olarak hesaplanmıştır. Bu oranlar, ekonomik kriz yılları 1998 ve 1999 ortalama hesabına alınmadığında, %30'ların üzerine çıkmaktadırlar.

Örme konfeksiyon mamüllerinde yıllık ithalat artış oranı (%24,1) dokuma ürünlere kıyasla (%18,4) yüksek olmakla birlikte, dolar değeri dikkate alındığında, Rusya Federasyonu Almanya'dan daha çok dokuma mamüller ithal etmektedir. 1997 yılından 2005 yılına Almanya'dan örme konfeksiyon ithalatı değer olarak yaklaşık dört katına çıkarken, dokuma konfeksiyon mamülleri hemen hemen üç katına, hazır eşyalar ise iki katına çıkmıştır.

Tablo I.14. RF'nin Almanya'dan Hazır giyim ve Konfeksiyon İthalatı								
FOB (1.000) Dolar								
Yıllar	Örme	Değişim (%)	Dokuma	Değişim (%)	Hazır Eşya	Değişim (%)	Toplam	Değişim (%)
1997	41.683		108.993		11.805		162.481	
1998	40.723	- 2,3	126.892	16,4	8.922	- 24,4	176.538	8,7
1999	23.121	- 43,2	64.194	- 49,4	6.337	- 29,0	93.652	- 47,0
2000	33.504	44,9	80.789	25,9	12.056	90,3	126.349	34,9
2001	54.433	62,5	127.135	57,4	13.900	15,3	195.467	54,7
2002	66.267	21,7	161.955	27,4	12.095	- 13,0	240.317	22,9
2003	88.226	33,1	194.127	19,9	14.397	19,0	296.751	23,5
2004	120.848	37,0	231.003	19,0	23.213	61,2	375.063	26,4
2005	168.116	39,1	302.277	30,9	25.691	10,7	496.084	32,3
97-05 Ortalama		24,1		18,4		16,3		19,6
98-99 Hariç Ortalama		39,7		30,1		30,6		32,5

Kaynak: EUROSTAT verilerinden derlenmiştir.

Miktar Bazında

2005 yılına ilişkin verilere göre, Rusya Federasyonu'nun Almanya'dan toplam hazır giyim ve konfeksiyon ithalatı (7.946 ton) İtalya'dan yaptığı ithalatın (11.097 ton) %70'i kadardır. AB ülkelerinden yapılan ithalatın ise miktar bazında %8,4'lük bölümü Almanya'dan yapılmaktadır.

Almanya'dan hazır giyim ve konfeksiyon ithalatının miktar bazında yıllık ortalama artış oranı %12,3 olarak hesaplanmıştır. Alt gruplara inildiğinde örme konfeksiyon ithalatının miktar bazında yıllık artış oranı %13,9, dokuma konfeksiyon ithalatının artış oranı %13,8 ve hazır eşya ithalatının artış oranı %16 olarak bulunmaktadır. Miktar bazında veriler, Rusya Federasyonu'nun Almanya'dan yaptığı ithalatta 2005 yılında %50 civarında bir daralma olmakla

birlikte, hazır eşyaların ağırlığını ortaya koymaktadır. Rusya Federasyonu 2005 yılında Almanya'dan 3.208 ton hazır eşya, 2.762 ton dokuma konfeksiyon mamülü ve 1.977 ton örme konfeksiyon mamülü ithal etmiştir.

Tablo I.15. RF'nin Almanya'dan Hazırgiyim ve Konfeksiyon İthalatı								
(Ton)								
Yıllar	Örme	Değişim (%)	Dokuma	Değişim (%)	Hazır Eşya	Değişim (%)	Toplam	Değişim (%)
1997	1.046		1.380		2.790		5.216	
1998	779	- 25,5	1.424	3,2	2.628	- 5,8	4.831	- 7,4
1999	420	- 46,1	737	- 48,2	2.222	- 15,4	3.379	- 30,1
2000	577	37,6	982	33,2	5.389	142,5	6.948	105,6
2001	884	53,0	1.532	56,0	5.101	- 5,3	7.516	8,2
2002	1.001	13,3	1.811	18,3	2.924	- 42,7	5.736	- 23,7
2003	1.108	10,7	1.905	5,1	3.735	27,8	6.748	17,6
2004	1.361	22,8	2.027	6,4	6.683	78,9	10.071	49,2
2005	1.977	45,2	2.762	36,2	3.208	- 52,0	7.946	- 21,1
97-05 Ortalama		13,9		13,8		16,0		12,3
98-99 Hariç Ortalama		30,4		25,9		24,9		22,7

Kaynak: EUROSTAT verilerinden derlenmiştir.

Almanya'dan İthalatta Birim Fiyatlar

Rusya Federasyonu'nun Almanya'dan yaptığı hazırgiyim ve konfeksiyon ithalatında birim fiyatlar İtalya'da olduğu gibi AB ortalamasının oldukça üzerinde seyretmektedir. 2005 yıllık verilere göre örme ürünlerde birim fiyat AB ortalamasının üç katına yakın, dokuma ürünlerde üç katından fazla ve hazır eşyalarda iki katına yakındır. Bu saptamalar Rusya Federasyonu'nun Almanya'dan İtalya kadar olmasa da nispeten katma değeri yüksek ürünler ithal etmekte olduğuna işaret etmektedir.

Yıllık ortalama birim fiyat artışı %15 olarak hesaplanmıştır. Temel ürün grupları itibariyle ele alındığında, örme konfeksiyon mamülleri için yıllık ortalama artış oranı %10,4, dokuma konfeksiyon mamülleri için %4,4 ve hazır eşyalar için %16,3 düzeyindedir.

Tablo I.16. RF'nin Almanya'dan Hazırgiyim ve Konfeksiyon İthalatında Birim Fiyatlar								
FOB, \$ / kg								
Yıllar	Örme	Değişim (%)	Dokuma	Değişim (%)	Hazır Eşya	Değişim (%)	Toplam	Değişim (%)
1997	39,9		79,0		4,2		31,2	
1998	52,3	31,1	89,1	12,8	3,4	- 19,8	36,5	17,3
1999	55,1	5,4	87,1	- 2,3	2,9	- 16,0	27,7	- 24,2
2000	58,0	5,3	82,3	- 5,5	2,2	- 21,5	18,2	- 34,4
2001	61,6	6,2	83,0	0,9	2,7	21,8	26,0	43,0
2002	66,2	7,5	89,4	7,7	4,1	51,8	41,9	61,1
2003	79,6	20,2	101,9	14,0	3,9	- 6,8	44,0	5,0
2004	88,8	11,5	114,0	11,8	3,5	- 9,9	37,2	- 15,3
2005	85,0	- 4,2	109,5	- 4,0	8,0	130,6	62,4	67,6
97-05 Ortalama		10,4		4,4		16,3		15,0
98-99 Hariç Ortalama		7,8		4,2		27,7		21,2

Kaynak: EUROSTAT verilerinden derlenmiştir.

Fransa'dan İthalat

Dolar Bazında

Fransa'dan yapılan ithalat, Almanya ve İtalya'dan yapılandan daha hızlı artıyor.

Rusya Federasyonu'nun Fransa'dan yaptığı hazır giyim ve konfeksiyon ithalatı tüm dünyadan yaptığı ithalatın %3,6'lık bölümüne, AB ülkelerinden yaptığı ithalatın ise %9,7'sine karşılık gelmektedir. 1997-2005 arasındaki dokuz yıllık süreç için hesaplanan yıllık ortalama ithalat artış oranı (%22,2) **hem AB ülkeleri, hem de ayrı ayrı İtalya ve Almanya'nın artış oranlarından yüksektir. Bu noktada, Fransa'dan ithalatın İtalya ve Almanya ile AB toplamından hızlı arttığı söylenebilir.**

FOB (1.000) Dolar								
Yıllar	Örme	Değişim (%)	Dokuma	Değişim (%)	Hazır Eşya	Değişim (%)	Toplam	Değişim (%)
1997	13.336		37.991		2.184		53.511	
1998	12.824	- 3,8	42.292	11,3	1.515	- 30,7	56.630	5,8
1999	8.843	- 31,0	26.721	- 36,8	813	- 46,3	36.376	- 35,8
2000	15.069	70,4	34.596	29,5	1.594	96,2	51.258	40,9
2001	23.097	53,3	37.813	9,3	2.918	83,1	63.829	24,5
2002	31.081	34,6	52.195	38,0	3.820	30,9	87.096	36,5
2003	46.387	49,2	55.059	5,5	5.834	52,7	107.280	23,2
2004	62.196	34,1	92.110	67,3	4.954	- 15,1	159.261	48,5
2005	95.383	53,4	112.328	21,9	5.776	16,6	213.487	34,0
97-05 Ortalama		32,5		18,3		23,4		22,2
98-99 Hariç Ortalama		49,2		28,6		44,1		34,6

Kaynak: EUROSTAT verilerinden derlenmiştir.

Örme konfeksiyon mamülleri ithalatında değer bazında yıllık ortalama artış oranı %32,5, dokuma konfeksiyon mamüllerinde %18,3 ve hazır eşyalarda %23,4 olarak hesaplanmaktadır. 1997 yılında 13.3 milyon dolar olan örme konfeksiyon ithalatının 2005 yılında 95,3 milyon dolar değerine ulaşması, diğer bir deyişle altı katından fazla artması, Fransa'dan ithalatta örme mamüllerde bir yoğunlaşma olduğunun göstergesidir. Bu durum, miktar bazında örme konfeksiyon mamülü ithalatının 1997 yılına kıyasla 2005 yılında altıya katlanması ile de desteklenmektedir.

Miktar Bazında

Fransa'dan hazır giyim ve konfeksiyon mamülleri ithalatına miktar bazında bakıldığında, 1997-2005 yılları arasında ciddi artışlara rağmen, Rusya Federasyonu'nun AB ülkelerinden ithal ettiği ürünlerin sadece %3'lük küçük bir bölümünü bu ülkeden aldığı ortaya çıkmaktadır. Fransa'dan miktar bazında

ithalatın yıllık ortalama artış oranı (%15,9) AB genelinden (%23,9) düşük; fakat İtalya ve Almanya için hesaplanan değerlerden (sırasıyla %9,1 ve %12,3) yüksektir.

Temel ürün gruplarına inildiğinde, örme konfeksiyon mamülleri için miktar bazında yıllık ortalama ithalat artış oranı %27,3, dokuma konfeksiyon mamülleri için %11,6 ve hazır eşyalar için %35,9 olarak ortaya çıkmaktadır. Hazır eşya ithalatında yıllık artışın yüksek oranlı oluşu, miktarın sadece 425 ton, yani AB toplamından ithal edilen miktarın (22.239 ton) %1,9 gibi küçük bir kısmı olması dolayısıyla çok da anlamlı bulunmamaktadır.

Tablo I.18. RF'nin Fransa'dan Hazırgiyim ve Konfeksiyon İthalatı								
(Ton)								
Yıllar	Örme	Değişim (%)	Dokuma	Değişim (%)	Hazır Eşya	Değişim (%)	Toplam	Değişim (%)
1997	230		593		281		1.103	
1998	194	- 15,4	510	- 14,0	132	- 52,8	837	- 24,1
1999	208	6,9	374	- 26,7	92	- 30,8	673	- 19,5
2000	228	9,8	632	69,1	156	69,8	1.016	50,9
2001	375	64,2	731	15,5	281	80,4	1.386	36,4
2002	445	18,9	852	16,6	291	3,8	1.588	14,6
2003	530	19,1	728	- 14,5	1.150	295,1	2.408	51,6
2004	859	62,1	956	31,4	758	- 34,1	2.574	6,9
2005	1.310	52,5	1.105	15,6	425	- 43,9	2.840	10,4
97-05 Ortalama		27,3		11,6		35,9		15,9
98-99 Hariç Ortalama		37,7		22,3		61,8		28,5

Kaynak: EUROSTAT verilerinden derlenmiştir.

Fransa'dan İthalatta Birim Fiyatlar

Rusya Federasyonu'nun Fransa'dan yaptığı hazırgiyim ve konfeksiyon ithalatında birim fiyatlar, 1997-2005 yılları arasında yıllık ortalama %8,1 düzeyinde artış kaydetmiştir. Bu oranlı bir değişim, AB toplamının (%5,1 yıllık ortalama artış) üzerinde, ancak İtalya (%9,1) ve Almanya (%15) için hesaplanan değişimlerin altında kalmaktadır.

Fransa'dan ithalatta, birim fiyatlar gerek örme ve dokuma konfeksiyon mamüllerinde gerekse hazır eşyalarda AB geneli için çıkartılan birim fiyatlardan hemen hemen üç kat yüksek durmaktadır. Bu itibarla, İtalya ve Almanya'dan yapılan ithalat ile birim fiyatlar açısından benzerlik olduğu ve AB geneline kıyasla nispeten katma değeri yüksek ürünler ithal edildiği söylenebilir.

Tablo I.19. RF'nin Fransa'dan Hazırgiyim ve Konfeksiyon İthalatında Birim Fiyatlar								
FOB, \$ / kg								
Yıllar	Örme	Değişim (%)	Dokuma	Değişim (%)	Hazır Eşya	Değişim (%)	Toplam	Değişim (%)
1997	58,1		64,0		7,8		48,5	
1998	66,0	13,6	82,9	29,4	11,4	46,9	67,7	39,5
1999	42,6	- 35,5	71,5	- 13,8	8,9	- 22,4	54,0	- 20,2
2000	66,1	55,2	54,7	- 23,4	10,3	15,6	50,5	- 6,6
2001	61,7	- 6,6	51,8	- 5,4	10,4	1,5	46,1	- 8,7
2002	69,8	13,2	61,3	18,4	13,1	26,1	54,8	19,1
2003	87,5	25,4	75,6	23,4	5,1	- 61,3	44,6	- 18,8
2004	72,4	- 17,3	96,3	27,4	6,5	28,8	61,9	38,9
2005	72,8	0,6	101,6	5,5	13,6	107,9	75,2	21,5
97-05 Ortalama		6,1		7,7		17,9		8,1
98-99 Hariç Ortalama		11,7		7,6		19,8		7,6

Kaynak: EUROSTAT verilerinden derlenmiştir.

Polonya'dan İthalat

Dolar Bazında

Rusya Federasyonu'nun en fazla hazırgiyim ve konfeksiyon ithal ettiği AB ülkelerinden biri de Polonya'dır. Polonya'nın Rusya Federasyonu'nun tüm dünyadan ithalatı içerisinde %1,3 gibi çok da büyük olmayan bir payı olmakla birlikte, 2005 yılına ilişkin veriler, ülkenin Polonya'dan ithalatının 2004 yılından itibaren hızla arttığını ortaya koymaktadır. Yine 2005 yılına kadar değer bazında Polonya'dan en fazla ithal edilen ürün grubu dokuma konfeksiyon ürünleri iken, 2005 yılında en fazla ithal edilen ürünler örme konfeksiyon mamülleri olmuştur.

Tablo I.20. RF'nin Polonya'dan Hazırgiyim ve Konfeksiyon İthalatı								
FOB (1.000) Dolar								
Yıllar	Örme	Değişim (%)	Dokuma	Değişim (%)	Hazır Eşya	Değişim (%)	Toplam	Değişim (%)
1997	19.427		26.013		7.523		52.963	
1998	14.460	- 25,6	15.532	- 40,3	4.894	- 34,9	34.886	- 34,1
1999	7.097	- 50,9	7.557	- 51,3	1.781	- 63,6	16.435	- 52,9
2000	9.127	28,6	17.168	127,2	3.179	78,5	29.474	79,3
2001	11.900	30,4	25.196	46,8	5.855	84,2	42.951	45,7
2002	16.192	36,1	32.756	30,0	5.584	- 4,6	54.532	27,0
2003	8.020	- 50,5	12.995	- 60,3	5.517	- 1,2	26.532	- 51,3
2004	20.807	159,4	25.795	98,5	9.020	63,5	55.621	109,6
2005	35.596	71,1	32.025	24,2	11.339	25,7	78.960	42,0
97-05 Ortalama		24,8		21,8		18,4		20,7
98-99 Hariç Ortalama		45,8		44,4		41,0		42,0

Kaynak: EUROSTAT verilerinden derlenmiştir.

1997 yılından 2005 yılına kadar olan dokuz yıllık süreç için Polonya'dan ithalatın dolar bazında yıllık ortalama artış oranı %20,7 olarak hesaplanmaktadır. Bu oran AB ülkeleri için hesaplanan yıllık artış oranı (%19) ile İtalya ve Almanya için hesaplanan oranların üzerinde kalmaktadır. Temel ürün gruplarına inildiğinde, Polonya'dan örme konfeksiyon ithalatının yıllık ortalama artış oranı %24,8, dokuma konfeksiyon ithalatında artış oranı %21,8 ve hazır eşyalar için bu oran %18,4'tür. Yıllık ortalama artış oranları, Rusya'da ekonomik kriz yılları olan 1998 ve 1999 dışarıda bırakılarak hesaplandığında, tüm oranlar %40'ın üzerinde çıkmaktadır.

Miktar Bazında

Polonya'dan hazır giyim ve konfeksiyon ithalatına ilişkin, ancak 1999 yılından bu tarafa miktar bazında veri bulunabilmiştir. Elde edilebilen veriler ışığında 1999 yılından 2005 yılına Polonya'dan ithalatın miktar bazında yıllık ortalama artış oranı %27,9 olarak bulunmuştur. Rusya Federasyonu'nun Polonya'dan miktar bazında en fazla ithal ettiği ürünler hazır eşyalardır. Bunları sırasıyla örme konfeksiyon mamülleri ile dokuma konfeksiyon mamülleri izlemektedir.

Tablo I.21. RF'nin Polonya'dan Hazır giyim ve Konfeksiyon İthalatı								
(Ton)								
Yıllar	Örme	Değişim (%)	Dokuma	Değişim (%)	Hazır Eşya	Değişim (%)	Toplam	Değişim (%)
1999	712	-	371	-	343	-	1.425	-
2000	719	1,0	617	66,6	634	84,9	1.970	38,2
2001	695	- 3,3	615	- 0,3	1.230	94,1	2.540	29,0
2002	800	15,1	810	31,7	956	- 22,3	2.566	1,0
2003	386	- 51,8	300	- 62,9	1.501	57,0	2.187	- 14,8
2004	828	114,8	557	85,5	2.847	89,6	4.232	93,5
2005	1.116	34,7	581	4,4	3.401	19,5	5.099	20,5
99-05 Ortalama		18,4		20,8		53,8		27,9
99 Hariç Ortalama		18,4		20,8		53,8		27,9

Kaynak: EUROSTAT verilerinden derlenmiştir.

Hazır eşya ithalatında miktar bazında yıllık ortalama artışın %53,8 gibi yüksek oranlı olması dikkat çekicidir. Bu durum, Rusya Federasyonu'nun Polonya'dan gramaj olarak ağır, ancak birim fiyatı AB ortalamasından düşük hazır eşyalar ithal ettiğini ortaya koymaktadır. Zaten bu tespit Polonya'dan ithalatta hazır eşyaların birim fiyatlarının yıllık ortalama değişiminin %5,2 gibi negatif bir değer alması ile de desteklenmektedir.

Polonya'dan İthalatta Birim Fiyatlar

Rusya Federasyonu'nun Polonya'dan hazır giyim ve konfeksiyon ithalatında 1999-2005 yılları arasında yıllık ortalama birim fiyat değişimi %8,6 düzeyindedir. Bu yıllarda örme ve dokuma konfeksiyon mamüllerinin ithalat birim fiyatları düzenli olarak artarken, hazır eşyaların birim fiyatlarında yüksek oranlı düşüşler ile dalgalanmalar olduğu görülmektedir. Örme konfeksiyon mamüllerinin birim fiyatları 1999-2005 yılları arasında ortalama %21,8 ve

dokuma ürünlerin birim fiyatları %19,2 artarken, hazır eşyaların fiyatları %5,2 oranında düşmüştür.

2005 yılı itibariyle Polonya'dan ithal edilen örme ve dokuma konfeksiyon mamüllerinin birim fiyatları AB ortalamasının (örme konfeksiyonda 28,9 \$/kg ve örme konfeksiyonda 28,8 \$/kg) üzerinde, ancak İtalya, Almanya ve Fransa'nın münferit olarak altında kalmaktadır. Hazır eşyalarda ise Polonya'dan ithalattaki birim fiyat, hem AB ortalamasının hem de münferit olarak diğer üç ülkenin altında kalmaktadır.

Tablo I.22. RF'nin Polonya'dan Hazırgiyim ve Konfeksiyon İthalatında Birim Fiyatlar								
FOB, \$ / kg								
Yıllar	Örme	Değişim (%)	Dokuma	Değişim (%)	Hazır Eşya	Değişim (%)	Toplam	Değişim (%)
1999	10,0	-	20,4	-	5,2	-	11,5	-
2000	12,7	27,4	27,8	36,4	5,0	- 3,4	15,0	29,8
2001	17,1	34,8	41,0	47,3	4,8	- 5,1	16,9	13,0
2002	20,2	18,3	40,4	- 1,3	5,8	22,7	21,3	25,7
2003	20,8	2,7	43,3	7,0	3,7	- 37,1	12,1	- 42,9
2004	25,1	20,8	46,3	7,0	3,2	- 13,8	13,1	8,3
2005	31,9	27,0	55,1	18,9	3,3	5,2	15,5	17,8
99-05 Ortalama		21,8		19,2		- 5,2		8,6
99 Hariç Ortalama		21,8		19,2		- 5,2		8,6

Kaynak: EUROSTAT verilerinden derlenmiştir.

İngiltere'den İthalat

Dolar Bazında

Rusya Federasyonu'nun İngiltere'den yaptığı hazırgiyim ve konfeksiyon ithalatı, tüm dünyadan yaptığı ithalatın %0,4'ünü oluşturmaktadır. İngiltere'nin Rusya'ya hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatında, 1998 ve 1999 yıllarında ekonomik kriz dolayısıyla oluşan kabaca yarı yarıya olarak özetlenebilecek düşüşleri, izleyen yıllarda gideremediği ve bir miktar toparlanmaya rağmen dolar bazında 1997 yılındaki düzeyin yakalanamadığı görülmektedir.

2005 yılı itibariyle değer olarak 22,9 milyon dolarlık ithalatın ağırlıklı kalemi dokuma konfeksiyon mamülleridir. 1997-2005 yılları arasında yıllık ortalama değer değişimi oldukça düşük (sadece %0,4) çıkmıştır. Temel mal gruplarına inildiğinde, örme konfeksiyon mamülleri ithalatında ortalama yıllık artış oranı %5,6, dokuma ürünlerde %6,3 ve hazır eşyalarda %12,2 olarak hesaplanmıştır.

Tablo I.23. RF'nin İngiltere'den Hazır giyim ve Konfeksiyon İthalatı								
FOB (1.000) Dolar								
Yıllar	Örme	Değişim (%)	Dokuma	Değişim (%)	Hazır Eşya	Değişim (%)	Toplam	Değişim (%)
1997	11.720		19.162		3.416		34.299	
1998	8.087	- 31,0	10.166	- 46,9	2.596	- 24,0	20.849	- 39,2
1999	2.463	- 69,5	8.562	- 15,8	913	- 64,8	11.938	- 42,7
2000	2.710	10,0	8.821	3,0	860	- 5,9	12.392	3,8
2001	4.167	53,7	8.486	- 3,8	1.566	82,1	14.218	14,7
2002	3.786	- 9,1	7.838	- 7,6	2.459	57,0	14.083	- 1,0
2003	4.385	15,8	3.736	- 52,3	3.403	38,4	11.523	- 18,2
2004	7.160	63,3	9.415	152,0	2.355	- 30,8	18.930	64,3
2005	8.010	11,9	11.502	22,2	3.436	45,9	22.948	21,2
97-05 Ortalama		5,6		6,3		12,2		0,4
98-99 Hariç Ortalama		24,3		18,9		31,1		14,2

Kaynak: EUROSTAT verilerinden derlenmiştir.

Miktar Bazında

Rusya Federasyonu AB ülkelerinden yaptığı hazır giyim ve konfeksiyon ithalatının miktar bazında %2,6'lık bölümünü İngiltere'den yapmaktadır. İthalatın yıllık ortalama artış oranı %10,7 olarak hesaplanmıştır. Bu ülkeden yapılan ithalatta miktarlar söz konusu olduğunda ağırlık hazır eşyalara kaymaktadır. 1997 yılından 2005 yılına hazır eşya ithalatı miktar bazında üçe katlanırken, örme konfeksiyon ithalatının yarı yarıya düştüğü, dokuma konfeksiyon ithalatının ise hemen hemen dörtte birine indiği görülmektedir. Bu durumda Rusya Federasyonu'nun İngiltere'den gramajı yüksek, ancak birim fiyatı düşük hazır eşyalar ithal ettiği söylenebilir.

Tablo I.24. RF'nin İngiltere'den Hazır giyim ve Konfeksiyon İthalatı								
(Ton)								
Yıllar	Örme	Değişim (%)	Dokuma	Değişim (%)	Hazır Eşya	Değişim (%)	Toplam	Değişim (%)
1997	458		778		780		2.016	
1998	191	- 58,2	343	- 55,9	356	- 54,4	890	- 55,8
1999	74	- 61,5	342	- 0,4	292	- 18,1	707	- 20,6
2000	87	18,9	468	37,0	742	154,4	1.297	83,5
2001	195	122,9	470	0,4	1.402	89,0	2.066	59,3
2002	268	37,7	355	- 24,5	1.710	22,0	2.333	12,9
2003	129	- 51,8	87	- 75,5	2.112	23,5	2.328	- 0,2
2004	277	113,8	143	64,9	2.022	- 4,3	2.442	4,9
2005	225	- 18,7	189	32,0	2.064	2,1	2.478	1,5
97-05 Ortalama		12,9		- 2,8		26,8		10,7
98-99 Hariç Ortalama		37,1		5,7		47,8		27,0

Kaynak: EUROSTAT verilerinden derlenmiştir.

İngiltere'den İthalatta Birim Fiyatlar

İngiltere'den hazır giyim ve konfeksiyon ithalatında değer bazında düşüşler birim fiyatlarda yer yer düşüşleri de beraberinde getirmiştir. 1997-2005 yılları arasında yıllık ortalama ithalat birim fiyat değişimi %2 düşüş yönündedir. Bu ülkeden ithal edilen hazır eşyaların ithalat birim fiyatlarının (1,7 \$/kg) 2005 yılı itibarıyla AB ortalamasının (4,8 \$/kg) altında kaldığı; ancak dokuma ve örme konfeksiyon mamülleri için hesaplanan birim fiyatların yine de AB ortalamasının üzerinde olduğu görülmektedir.

Tablo 1.25. RF'nin İngiltere'den Hazır giyim ve Konfeksiyon İthalatında Birim Fiyatlar								
FOB, \$ / kg								
Yıllar	Örme	Değişim (%)	Dokuma	Değişim (%)	Hazır Eşya	Değişim (%)	Toplam	Değişim (%)
1997	25,6		24,6		4,4		17,0	
1998	42,3	65,3	29,6	20,3	7,3	66,5	23,4	37,7
1999	33,5	- 20,8	25,1	- 15,4	3,1	- 57,0	16,9	- 27,9
2000	31,0	- 7,5	18,9	- 24,8	1,2	- 63,0	9,6	- 43,4
2001	21,4	- 31,0	18,1	- 4,2	1,1	- 3,7	6,9	- 28,0
2002	14,1	- 34,0	22,1	22,3	1,4	28,7	6,0	- 12,3
2003	33,9	140,3	43,1	94,9	1,6	12,0	4,9	- 18,0
2004	25,9	- 23,6	65,8	52,8	1,2	- 27,7	7,8	56,6
2005	35,6	37,7	60,9	- 7,5	1,7	42,9	9,3	19,5
97-05 Ortalama		15,8		17,3		- 0,1		- 2,0
98-99 Hariç Ortalama		13,6		22,3		- 1,8		- 4,3

Kaynak: EUROSTAT verilerinden derlenmiştir.

Diğer AB Ülkelerinden İthalat / İlk 5 Ülke Hariç

Dolar Bazında

Rusya Federasyonu'nun İtalya, Almanya, Fransa, Polonya ve İngiltere dışındaki yirmi AB ülkesinden hazır giyim ve konfeksiyon ithalatı, 424,9 milyon dolar değerindedir. Diğer bir ifade ile Rusya Federasyonu, toplam hazır giyim ve konfeksiyon ithalatının % 7,2'lik kısmını diğer yirmi AB ülkesinden yapmaktadır. Yirmi AB ülkesinden yapılan ithalat, AB ülkelerinden yapılan toplam hazır giyim ve konfeksiyon ithalatının da %19,4'lük bölümünü oluşturmaktadır. Bu yirmi ülkenin dokuzunu 2004 yılının ilkbaharında AB ülkeleri arasına katılan Polonya hariç Estonya, Letonya, Litvanya, Macaristan, Çek Cumhuriyeti, Slovenya, Malta, Slovak Cumhuriyeti gibi yeni üyeler oluşturmaktadır. Bu ülkelerden Estonya, Letonya ve Litvanya aynı zamanda Bağımsız Devletler Topluluğu (BDT) üyesi ülkelerdir.

Yeni AB ülkelerinin dokuzunun da aralarında olduğu yirmi AB ülkesinden hazır giyim ve konfeksiyon ithalatında 1997-2005 yılları arasında hesaplanan dolar bazında yıllık ortalama artış %23'tür. Bu artış, hem genel AB ülkeleri için hesaplanan yıllık artış oranının (%19) hem de İtalya, Almanya, Fransa gibi

özellikle ele alınan beş AB ülkesi için ayrı ayrı hesap edilen artış oranlarının üzerinde bir artıştır.

Rusya Federasyonu'nun yirmi AB ülkesinden örme konfeksiyon ithalatı değer bazında yıllık ortalama %34,5 oranında artarken, dokuma konfeksiyon ithalatı %21,1 ve hazır eşya ithalatı da %9,8 oranında artış kaydetmiştir. 1997 yılında 20,4 milyon dolar değerinde örme konfeksiyon ithal edilirken 2005 yılında bu rakam hemen hemen dokuza katlanmıştır. Benzer şekilde dokuma konfeksiyon ithalatı 1997 yılından 2005 yılına dört katına çıkmış, hazır eşyalar için ise %80 civarında artış söz konusu olmuştur.

Tablo I.26. RF'nin AB Ülkelerinden (5 Ülke Hariç) Hazırgiyim ve Konfeksiyon İthalatı								
FOB (1.000) Dolar								
Yıllar	Örme	Değişim (%)	Dokuma	Değişim (%)	Hazır Eşya	Değişim (%)	Toplam	Değişim (%)
1997	20.487		55.934		23.272		99.693	
1998	21.450	4,7	49.288	- 11,9	15.758	- 32,3	86.496	- 13,2
1999	26.917	25,5	41.533	- 15,7	14.954	- 5,1	83.404	- 3,6
2000	29.288	8,8	49.629	19,5	18.095	21,0	97.012	16,3
2001	37.864	29,3	62.743	26,4	20.874	15,4	121.481	25,2
2002	46.781	23,6	66.135	5,4	20.735	- 0,7	133.651	10,0
2003	53.782	15,0	76.058	15,0	25.776	24,3	155.615	16,4
2004	114.783	113,4	143.034	88,1	31.807	23,4	289.624	86,1
2005	179.063	56,0	203.700	42,4	42.170	32,6	424.933	46,7
97-05 Ortalama		34,5		21,1		9,8		23,0
98-99 Hariç Ortalama		41,0		32,8		19,3		33,5

Kaynak: EUROSTAT verilerinden derlenmiştir.

Miktar Bazında

Rusya Federasyonu'nun yirmi AB ülkesinden hazırgiyim ve konfeksiyon ithalatında miktar bazında yıllık ortalama artış oranı %49,4 gibi oldukça yüksek bir seviyede olmuştur. Bu oran neredeyse AB toplamındaki artışın (%23,9) iki katıdır.

Örme konfeksiyon mamülleri için yıllık ortalama miktar artışı %140,2 ve dokuma konfeksiyon mamülleri için %255,5 olarak hesaplanmaktadır. Bu yüksek artış oranlarının gerisinde 2004 yılının ilkbahar aylarında AB'ne katılan dokuz ülkenin (Polonya hariç) yattığı muhakkaktır. Zira 2004 yılında 2003 yılına kıyasla yirmi AB ülkesinden örme konfeksiyon ithalatı miktar bazında sekiz katına (1.914 tondan 16.109 tona) , dokuma konfeksiyon ithalatı ise neredeyse yirmi katına (1.394 tondan 29.320 tona) çıkmıştır. Hazır eşyalar için bu yıllarda değişim %30'larda kalmıştır. 2005 yılında da bu ülkelerden ithalat miktar bazında artış eğilimini devam ettirmiştir.

Tablo I.27. RF'nin AB Ülkelerinden (5 Ülke Hariç) Hazırgiyim ve Konfeksiyon İthalatı								
(Ton)								
Yıllar	Örme	Değişim (%)	Dokuma	Değişim (%)	Hazır Eşya	Değişim (%)	Toplam	Değişim (%)
1997	-		-		-		-	
1998	-	-	-	-	-	-	-	-
1999	2.235	-	1.223	-	9.121	-	12.579	-
2000	2.636	18,0	1.636	33,7	14.335	57,2	18.607	47,9
2001	2.992	13,5	1.869	14,2	14.722	2,7	19.582	5,2
2002	2.427	- 18,9	1.351	- 27,7	9.505	- 35,4	13.283	- 32,2
2003	1.914	- 21,1	1.394	3,2	8.888	- 6,5	12.196	- 8,2
2004	16.109	741,5	29.320	2.002,8	11.377	28,0	56.806	365,8
2005	17.565	9,0	35.142	19,9	12.275	7,9	64.982	14,4
Ortalama		123,7		341,0		9,0		65,5

Kaynak: EUROSTAT verilerinden derlenmiştir.

Diğer AB Ülkelerinden İthalatta Birim Fiyatlar

Rusya Federasyonu'nun yirmi AB ülkesinden hazırgiyim ve konfeksiyon ithalatında birim fiyatlar, yıllık ortalama %6,9 düzeyinde artmıştır. Ürün grupları bazında incelendiğinde, örme konfeksiyon mamüllerinde yıllık ortalama birim fiyat artışı %2,7 ve hazır eşyalar için artış %10,1 olarak hesaplanmaktadır. Ancak, dokuma konfeksiyon mamüllerinde yıllık ortalama birim fiyat değişimi negatif yönde olmuş ve %4,6 düşüş olduğu saptanmıştır.

2005 yılında yirmi AB ülkesinden yapılan hazırgiyim ve konfeksiyon ithalatında örme, dokuma konfeksiyon ve hazır eşya ayrımlı birim fiyatların(10,2 \$/ton, 5,8 \$/ton gibi), AB toplamı için çıkartılan ithalat birim fiyatlarının da (28,8 \$/ton gibi) önemli ölçüde altında kaldığı görülmektedir. Hele bu fiyatlar İtalya, Almanya gibi önde gelen ülkelerle karşılaştırıldığında beşte bir, yirmide bir gibi yüksek oranlarda, diğer bir deyişle kat kat düşük kalmaktadır.

Tablo I.28. RF'nin AB Ülkelerinden (5 Ülke Hariç) Hazırgiyim ve Konfeksiyon İthalatında Birim Fiyatlar								
FOB, \$ / kg								
Yıllar	Örme	Değişim (%)	Dokuma	Değişim (%)	Hazır Eşya	Değişim (%)	Toplam	Değişim (%)
1997	38,5		43,9		1,9		7,2	
1998	47,5	23,3	45,7	4,2	2,0	4,2	9,2	28,5
1999	12,0	- 74,6	34,0	- 25,7	1,6	- 18,5	6,6	- 28,3
2000	11,1	- 7,8	30,3	- 10,6	1,3	- 23,0	5,2	- 21,4
2001	12,7	13,9	33,6	10,7	1,4	12,3	6,2	19,0
2002	19,3	52,3	48,9	45,8	2,2	53,9	10,1	62,2
2003	28,1	45,7	54,5	11,4	2,9	32,9	12,8	26,8
2004	7,1	- 74,6	4,9	- 91,1	2,8	- 3,6	5,1	- 60,0
2005	10,2	43,1	5,8	18,8	3,4	22,9	6,5	28,3
97-05 Ortalama		2,7		- 4,6		10,1		6,9
98-99 Hariç Ortalama		12,1		- 2,5		15,9		9,1

Kaynak: EUROSTAT verilerinden derlenmiştir.

Türkiye'den İthalat

Dolar Bazında

Rusya Federasyonu 2005 yılında toplam hazır giyim ve konfeksiyon ithalatının %2,7'lik kısmını Türkiye'den yapmıştır. Elde edilebilen veriler çerçevesinde Türkiye sırasıyla Çin, İtalya, Almanya, Fransa ve Beyaz Rusya'nın ardından en büyük altıncı tedarikçi durumundadır.

Yine elde edilebilen veriler çerçevesinde, Rusya Federasyonu'nun Türkiye'den hazır giyim ve konfeksiyon ithalatında 2000-2005 yılları arasındaki altı yıllık süreçte değer bazında yıllık ortalama artış oranı %15,4 olarak hesaplanmıştır. Temel mal gruplarına inildiğinde, değer bazında yıllık ortalama artış örme konfeksiyon mamüllerinde %10,1, dokuma konfeksiyon mamüllerinde %16,2 ve hazır eşyalarda %26,2 olarak hesaplanmaktadır. Rusya'nın Türkiye'den ithalatında dokuma konfeksiyon mamülleri hem değer hem de miktar bazında ağırlıklı grup olarak görünmektedir.

Tablo I.29. RF'nin Türkiye'den Hazır giyim ve Konfeksiyon İthalatı								
FOB (1.000) Dolar								
Yıllar	Örme	Değişim (%)	Dokuma	Değişim (%)	Hazır Eşya	Değişim (%)	Toplam	Değişim (%)
2000	35.085		62.192		10.477		107.753	
2001	15.128	- 56,9	31.444	- 49,4	7.935	- 24,3	54.507	- 49,4
2002	16.199	7,1	38.994	24,0	10.067	26,9	65.261	19,7
2003	23.145	42,9	59.317	52,1	18.495	83,7	100.958	54,7
2004	27.427	18,5	88.691	49,5	24.471	32,3	140.589	39,3
2005	38.117	39,0	92.906	4,8	27.550	12,6	158.573	12,8
2000-05 Ortalama		10,1		16,2		26,2		15,4

Kaynak: İhracatçı Birlikleri kayıtlarından derlenmiştir.

Miktar Bazında

Miktar olarak ele alındığında Rusya Federasyonu'nun Türkiye'den hazır giyim ve konfeksiyon ithalatının son üç yıldır 10.000 ton civarında seyrettiği görülmektedir. Miktar bazında ithalatın yıllık ortalama artış oranı %2,1 olarak hesaplanmıştır ki, AB ülkelerine göre oldukça düşük kalan bu performansta 2001 ve 2002 yıllarında miktarın 7.000 ton civarına düşmesi etkili olmuştur. Dokuma konfeksiyon mamülleri için yıllık ortalama ithalat artış oranı %1,5 ve hazır eşyalar için %9,4 olarak hesaplanırken, örme konfeksiyon mamüllerinde ithalat yıllık ortalama %3,8 düşüş kaydetmiştir.

2000 yılında 2.791 ton ağırlığında örme konfeksiyon ithal edilen Türkiye'den 2005 yılında %30 kadar daha az (1.891 ton) ithal edilmesi; buna karşın aynı süreçte değer bazında %10 civarında artış olması, Türkiye'den ithal edilen örme mamüllerin birim fiyatlarının artmakta olduğunu göstermektedir. Nitekim birim fiyatların yıllık artış oranları daha yüksektir. Dokuma konfeksiyon mamüllerinde de benzer şekilde ithalat birim fiyatları artış eğilimindedir. Rusya

Federasyonu'nun Türkiye'den hazır eşya ithalatında ise %25 kadar miktar bazında artış dikkat çekmektedir.

Tablo I.30. RF'nin Türkiye'den Hazırgiyim ve Konfeksiyon İthalatı								
(Ton)								
Yıllar	Örme	Değişim (%)	Dokuma	Değişim (%)	Hazır Eşya	Değişim (%)	Toplam	Değişim (%)
2000	2.791		4.721		2.896		10.408	
2001	1.851	- 33,7	2.944	- 37,6	2.031	- 29,9	6.827	- 34,4
2002	1.374	- 25,8	3.295	11,9	2.539	25,0	7.208	5,6
2003	1.842	34,1	4.066	23,4	4.231	66,6	10.139	40,7
2004	1.549	- 15,9	4.453	9,5	4.203	- 0,7	10.205	0,7
2005	1.891	22,0	4.470	0,4	3.616	- 14,0	9.976	- 2,2
2000-05 Ortalama		- 3,8		1,5		9,4		2,1

Kaynak: İhracatçı Birlikleri kayıtlarından derlenmiştir.

Türkiye'den İthalatta Birim Fiyatlar

Türkiye'nin Rusya Federasyonu'na ihraç ettiği hazırgiyim ve konfeksiyon mamüllerinde 2000-2005 yılları arasında yıllık ortalama birim fiyat artışı %10,8 olarak hesaplanmıştır. Aynı oran örme konfeksiyon mamülleri için %14,1, dokuma konfeksiyon mamülleri için %11,2 ve hazır eşyalar için %16,8 düzeyindedir.

En yüksek birim fiyat artış oranının hazır eşyalarda olması dikkate değer bulunmaktadır. 2005 yılına ilişkin veriler ışığında Türkiye'nin Rusya Federasyonu'na birim fiyatı AB ortalamasından yüksek ürünler hazır eşyalar ihraç ettiği ifade edilebilir.

Tablo I.31. RF'nin Türkiye'den ve AB Ülkelerinden Hazırgiyim ve Konfeksiyon İthalatında Birim fiyatlar								
FOB, \$/kg								
Yıllar	Örme		Dokuma		Hazır Eşya		Toplam	
	Türkiye	AB	Türkiye	AB	Türkiye	AB	Türkiye	AB
2000	12,6	21,6	13,2	52,9	3,6	2,0	10,4	16,5
2001	8,2	26,1	10,7	59,7	3,9	2,4	8,0	20,3
2002	11,8	30,3	11,8	73,9	4,0	3,5	9,1	29,2
2003	12,6	43,8	14,6	94,5	4,4	3,7	10,0	34,8
2004	17,7	24,0	19,9	27,2	5,8	3,5	13,8	19,6
2005	20,2	28,9	20,8	28,8	7,6	4,8	15,9	23,2

Kaynak: EUROSTAT verileri ile İhracatçı Birlikleri Kayıtlarından derlenmiştir.

Tablo I.32. RF'nin Türkiye'den Hazırgiyim ve Konfeksiyon İthalatında Birim Fiyatlar								
FOB, \$ / kg								
Yıllar	Örme	Değişim (%)	Dokuma	Değişim (%)	Hazır Eşya	Değişim (%)	Toplam	Değişim (%)
2000	12,6		13,2		3,6		10,4	
2001	8,2	- 35,0	10,7	- 18,9	3,9	8,0	8,0	- 22,9
2002	11,8	44,3	11,8	10,8	4,0	1,5	9,1	13,4
2003	12,6	6,6	14,6	23,3	4,4	10,3	10,0	10,0
2004	17,7	40,9	19,9	36,5	5,8	33,2	13,8	38,4
2005	20,2	13,9	20,8	4,4	7,6	30,9	15,9	15,4
2000-05 Ortalama		14,1		11,2		16,8		10,8

Kaynak: İhracatçı Birlikleri kayıtlarından derlenmiştir.

Türkiye'den En Fazla İthal Edilen Ürünler

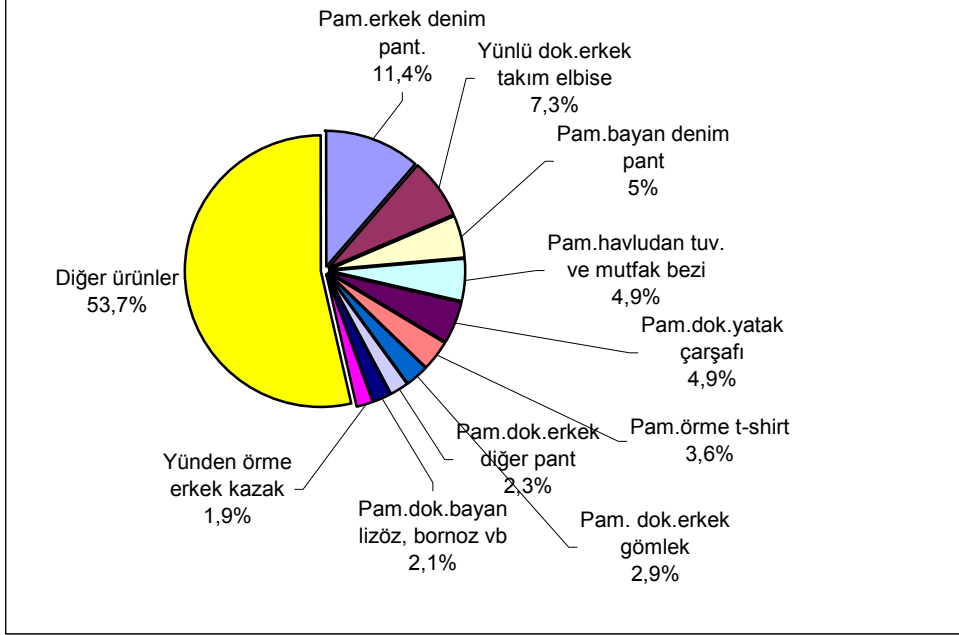
Rusya Federasyonu'nun Türkiye'den daha çok hangi çeşit hazırgiyim ve konfeksiyon ürünlerini ithal ettiği konusunda yapılan çalışmada, İhracatçı Birlikleri kayıtları dikkate alınarak dolar bazında sıralama yaptırılmış ve en fazla ithal edilen on ürün çıkarılarak Tablo I.33'de gösterilmiştir.

Tablo I.33. RF'nin Türkiye'den En Fazla İthal Ettiği Hazırgiyim ve Konfeksiyon Mamülleri 2005 / FOB (1.000) \$			
G.T.İ.P	Ürün Tanımı	Değer	Toplam'da Pay %
62 03 42 31 00 11	Pamuklu erkek denim pantolon	18.085	11,4
62 03 11 00 00 00	Yün ve ince hayvan kollarından dokuma erkek takım elbise	11.552	7,3
62 04 62 31 00 19	Pamuklu bayan denim pantolon	7.935	5,0
63 02 60 00 00 19	Pamuklu havludan tuvalet ve mutfak bezleri	7.833	4,9
63 02 21 00 00 19	Pamuklu dokuma yatak çarşafı	7.739	4,9
61 09 10 00 00 11	Pamuklu örme t-shirt	5.698	3,6
62 05 20 00 00 19	Pamuklu dokuma erkek gömlek	4.608	2,9
62 03 42 35 00 11	Pamuklu dokuma erkek diğer pantolon	3.721	2,3
62 08 91 00 00 00	Pamuklu dokuma bayan lizöz, bornoz vb	3.253	2,1
61 10 11 10 00 11	Yünden örme erkek kazak	2.976	1,9
	10 Ürün Toplamı	73.400	46,3
	RF'nin Türkiye'den Toplam Hazırgiyim ve Konfeksiyon İthalatı	158.573	100

Kaynak: İhracatçı Birlikleri kayıtlarından derlenmiştir.

2005 yılında Rusya Federasyonu Türkiye'den en çok pamuklu erkek denim pantolon ithal etmiştir. Bu ürünün toplam Türkiye'den hazırgiyim ve konfeksiyon ithalatı içerisindeki payı %11,4 olarak hesaplanmaktadır. Denim pantolonları, %7,3 pay ile yün ve ince hayvan kılından dokunmuş kumaşlardan erkek takım elbiseler, %5 pay ile bayan denim pantolonlar, %4,9 pay ile pamuklu havludan tuvalet ve mutfak bezleri ve yine %4,9 pay ile pamuklu dokuma yatak çarşafı izlemektedir.

Grafik 1.3. RF'nin Türkiye'den En Fazla İthal Ettiği Hazırgiyim ve Konfeksiyon Mamülleri 2005 / Dolar Bazında

Çin'den İthalat

Çin Rusya pazarında da hızla ilerliyor.

2005 yılına ilişkin Birleşmiş Milletler kaynaklı verilere göre, Rusya Federasyonu toplam hazır giyim ve konfeksiyon ithalatının değer olarak yarısından fazlasını (3,1 milyar dolar değerinde, %53,6 oranında bir bölümünü) Çin'den yapmıştır. Sözkonusu kaynaktan miktar bazında veriler almak mümkün olmadığından, raporun bu bölümünde Rusya Federasyonu'nun Çin'den ithalatı sadece değer bazında ele alınabilecek, miktar ve birim fiyat değerlendirmesi yapılamayacaktır.

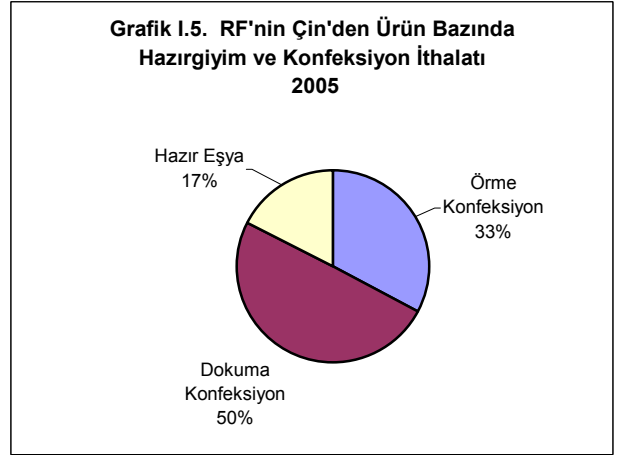
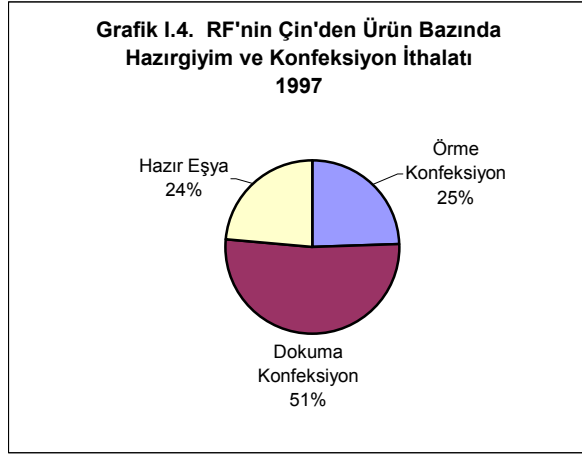
2003 yılına kadar Rusya ithalatında AB ülkeleri daha ağırlıklı bir yer alırken; 2003 yılında Çin'den yapılan ithalat, değer bazında %90 oranında bir artış kaydetmiştir. Bu artışla AB ülkelerinden yapılan ithalat aşılmış ve izleyen yıllarda da Çin'den yapılan ithalatın artış trendi %40-50 gibi yüksek oranlarla devam etmiştir. Böylece Çin, dünyanın dört bir yanında birçok ülkede olduğu gibi Rusya hazır giyim ve konfeksiyon pazarında da birinci tedarikçi durumuna gelmiştir.

Rusya Federasyonu'nun Çin'den yaptığı hazır giyim ve konfeksiyon ithalatının 1997-2005 yılları arasında hesaplanan yıllık ortalama artış oranı %30,4'tür. Bu oran ekonomik kriz yılları 1998 ve 1999 ortalama katılmadığında bu oran %41,4'e yükselmektedir. Temel ürün grupları bazında ele alındığında örme konfeksiyon mamüllerinde yıllık ortalama artış oranı %36,5, dokuma konfeksiyon mamüllerinde %31,2 ve hazır eşyalarda %50,2 olarak hesaplanmıştır.

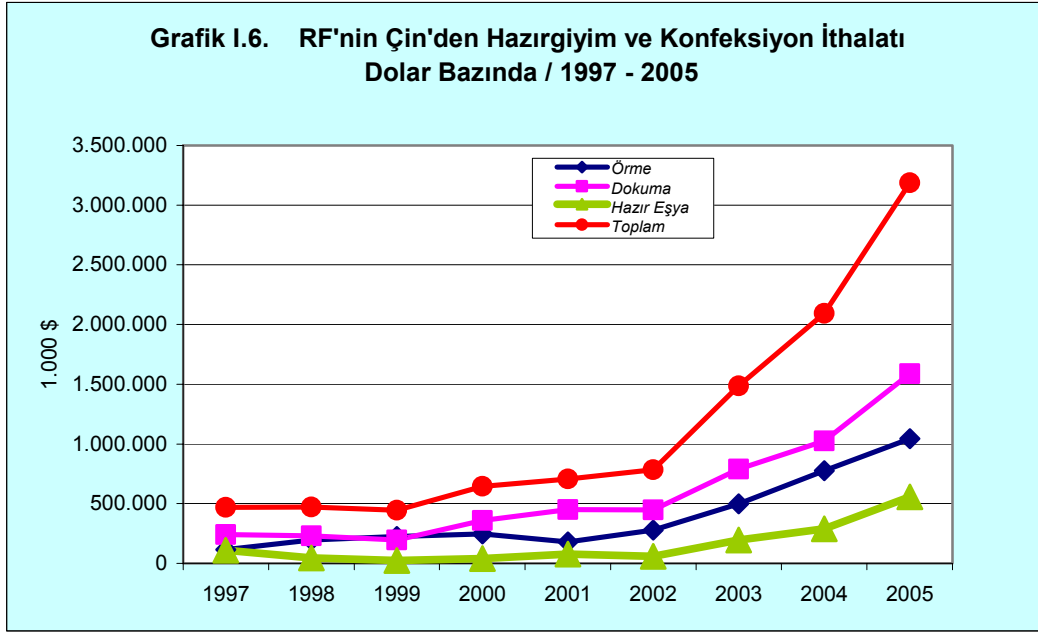
Tablo I.34. RF'nin Çin'den Hazırgiyim ve Konfeksiyon İthalatı								
FOB (1.000) Dolar								
Yıllar	Örme	Değişim (%)	Dokuma	Değişim (%)	Hazır Eşya	Değişim (%)	Toplam	Değişim (%)
1997	114.867		242.224		110.389		467.480	
1998	195.600	70,3	230.969	- 4,6	45.633	- 58,7	472.202	1,0
1999	224.927	15,0	195.289	- 15,4	24.223	- 46,9	444.440	- 5,9
2000	245.476	9,1	358.290	83,5	41.371	70,8	645.136	45,2
2001	178.905	- 27,1	449.420	25,4	77.472	87,3	705.797	9,4
2002	278.660	55,8	447.032	- 0,5	58.725	- 24,2	784.418	11,1
2003	499.193	79,1	791.093	77,0	195.908	233,6	1.486.193	89,5
2004	777.399	55,7	1.025.475	29,6	290.023	48,0	2.092.898	40,8
2005	1.043.121	34,2	1.587.451	54,8	556.245	91,8	3.186.816	52,3
97-05 Ortalama		36,5		31,2		50,2		30,4
98-99 Hariç Ortalama		34,5		45,0		84,5		41,4

Kaynak: Birleşmiş Milletler verilerinden derlenmiştir.

1997 yılı ile 2005 yılı karşılaştırıldığında Rusya Federasyonu'nun Çin'den toplam hazırgiyim ve konfeksiyon ithalatı altı katından fazla artmıştır. Aynı yıllar karşılaştırıldığında örme konfeksiyon mamüllerinde neredeyse on misli, dokuma konfeksiyon mamüllerinde altı kat, hazır eşyalarda ise beş kat artış göze çarpmaktadır.

Rakamlar Çin'in dünya ölçeğinde miktar kısıtlamalarının kaldırıldığı 2005 yılının iki yıl öncesinde, 2003 yılında Rusya hazırgiyim ve konfeksiyon pazarını ele geçirdiğini ve 2004 ve 2005 yılında bu pazardaki konumunu iyice sağlamlaştırdığını göstermektedir.

Belli Başlı BDT Ülkelerinden İthalat

BDT'den yapılan ithalat 2005 itibariyle düşük düzeyde. Ancak bazı ülkelerin Rusya Federasyonu'na tedarik şansı bulunuyor.

Bu bölümde Rusya Federasyonu'nun aynı zamanda AB ülkesi de olan Estonya, Letonya ve Litvanya dışında en fazla hazır giyim ve konfeksiyon ithal ettiği beş ülke ele alınacaktır. Beyaz Rusya, Kırgızistan, Azerbaycan, Kazakistan ve Ukrayna'dan Rusya Federasyonu'nun yaptığı toplam hazır giyim ve konfeksiyon ithalatı 2005 yılında 219 milyon dolar değerinde olmuştur. Bu değer ile beş BDT ülkesinin Rusya'nın toplam hazır giyim ve konfeksiyon ithalatındaki payı %3,7 olarak hesaplanmaktadır.

Beyaz Rusya

Beyaz Rusya'dan yapılan ithalat artışları, kayda değer ölçüde...

En fazla ithalat yapılan ülke Beyaz Rusya'dır ki; bu ülkenin Rusya'nın toplam hazır giyim ve konfeksiyon ithalatındaki payı (%2,9) tek başına Türkiye'den fazladır. Beyaz Rusya ve Kırgızistan'dan en fazla ithal edilen ürün grubu dokuma konfeksiyon mamülleri iken, Azerbaycan, Kazakistan ve Ukrayna'dan en fazla ithal edilen mamüller hazır eşyalardır.

Rusya Federasyonu'nun Beyaz Rusya'dan hazır giyim ve konfeksiyon ithalatı 1998 yılından 2005 yılına yıllık ortalama %7,5 oranında artış kaydetmiştir. Dokuma konfeksiyon mamüllerinin yıllık ortalama ithalat artışı ise %14,1 olarak hesaplanmıştır.

Tablo I.35. RF'nin Beyaz Rusya'dan Hazırgiyim ve Konfeksiyon İthalatı								
FOB (1.000) Dolar								
Yıllar	Örme	Değişim (%)	Dokuma	Değişim (%)	Hazır Eşya	Değişim (%)	Toplam	Değişim (%)
1998	64.012	-	41.653	-	12.563	-	118.229	-
1999	33.904	- 47,0	32.073	- 23,0	12.414	- 1,2	78.392	- 33,7
2000	33.442	- 1,4	49.044	52,9	18.583	49,7	101.069	28,9
2001	45.150	35,0	56.436	15,1	14.221	- 23,5	115.807	14,6
2002	58.944	30,6	58.205	3,1	13.457	- 5,4	130.606	12,8
2003	69.581	18,0	76.667	31,7	15.316	13,8	161.564	23,7
2004	89.487	28,6	103.684	35,2	16.834	9,9	210.005	30,0
2005	62.892	- 29,7	100.982	- 2,6	11.389	- 32,3	175.263	- 16,5
98-05 Ortalama		4,3		14,1		1,4		7,5
98-99 Hariç Ortalama		13,5		22,6		2,0		15,6

Kaynak: Birleşmiş Milletler verilerinden derlenmiştir.

Kırgızistan

Kırgızistan'dan ithalat düşük düzeylerde; ancak hızla artıyor.

2005 yılında Kırgızistan'dan yapılan hazırgiyim ve konfeksiyon ithalatının değer olarak hemen hemen İngiltere'den yapılan ithalat kadar olduğu görülmektedir. Toplam ithalatta payı da bu paralelde %0,4 düzeyindedir. Ancak, Rusya Federasyonu 2003 yılında Kırgızistan'dan dokuma konfeksiyon ithalatını değer bazında üçe katlayarak arttırmış ve izleyen yıllarda da artış eğilimi devam etmiştir. 2000 yılına kıyasla 2005 yılında hemen hemen onbir kat ithalat artışı olması ve yıllık ithalat artış oranının %78,6 gibi yüksek oranlı olması diğer saptamalar olarak verilebilir.

Tablo I.36. RF'nin Kırgızistan'dan Hazırgiyim ve Konfeksiyon İthalatı								
FOB (1.000) Dolar								
Yıllar	Örme	Değişim (%)	Dokuma	Değişim (%)	Hazır Eşya	Değişim (%)	Toplam	Değişim (%)
2000	499		517		1.020		2.036	
2001	727	45,7	394	- 23,9	501	- 50,9	1.621	- 20,4
2002	332	- 54,3	3.869	883,1	374	- 25,2	4.575	182,2
2003	232	- 30,0	10.333	167,1	454	21,2	11.019	140,9
2004	440	89,2	18.724	81,2	67	- 85,3	19.230	74,5
2005	739	68,1	20.134	7,5	1.427	2044,5	22.300	16,0
2000-05 Ortalama		23,7		223,0		380,8		78,6

Kaynak: Birleşmiş Milletler verilerinden derlenmiştir.

Ukrayna

Ukrayna 2005 yılında Rusya Federasyonu'na 15 milyon dolar değerinde hazırgiyim ve konfeksiyon ihraç etmiştir. Bu değer ile Ukrayna'nın Rusya'nın

toplam hazır giyim ve konfeksiyon ithalatından aldığı pay %0,3 olarak hesaplanmaktadır. Bu ülkeden yapılan ithalatta ağırlıklı ürün grubu hazır eşyalar olarak gözükmektedir. 2001 yılında 2,5 milyon dolar değerinde ithalat yapılan Ukrayna'dan 2005 yılında 9,2 milyon dolar yani üç katından fazla ithalat yapılmıştır. Veri bulunabilen 2001-2005 yılları arasında Ukrayna'dan toplam hazır giyim ve konfeksiyon ithalatının yıllık ortalama artış oranı %32,6 olarak hesaplanmıştır.

Tablo I.37. RF'nin Ukrayna'dan Hazır giyim ve Konfeksiyon İthalatı								
FOB (1.000) Dolar								
Yıllar	Örme	Değişim (%)	Dokuma	Değişim (%)	Hazır Eşya	Değişim (%)	Toplam	Değişim (%)
2001	1.470	-	1.114	-	2.555	-	5.139	-
2002	624	- 57,5	1.709	53,4	3.360	31,5	5.694	10,8
2003	1.293	107,1	1.791	4,8	3.332	- 0,9	6.416	12,7
2004	2.501	93,4	2.936	63,9	5.190	55,8	10.627	65,6
2005	3.831	53,1	1.892	- 35,5	9.289	79,0	15.012	41,3
2001-05 Ortalama		49,0		21,7		41,4		32,6

Kaynak: Birleşmiş Milletler verilerinden derlenmiştir.

Azerbaycan ve Kazakistan

Azerbaycan ve Kazakistan'dan 2005 yılında Rusya Federasyonu'nun yaptığı hazır giyim ve konfeksiyon ithalatı toplam 6,5 milyon dolar civarındadır. Azerbaycan'dan yapılan ithalatın 1999-2005 yılları arasında yıllık ortalama artış oranı %16,1 ve Kazakistan'dan yapılan ithalatın yıllık ortalama artış oranı % 49 dur.

Tablo I.38. RF'nin Azerbaycan'dan Hazır giyim ve Konfeksiyon İthalatı								
FOB (1.000) Dolar								
Yıllar	Örme	Değişim (%)	Dokuma	Değişim (%)	Hazır Eşya	Değişim (%)	Toplam	Değişim (%)
1999	36		48		2.740		2.823	
2000	17	- 51,7	73	51,9	2.213	- 19,2	2.303	- 18,4
2001	8	- 51,6			2.002	- 9,5	2.011	- 12,7
2002					3.004	50,0	3.004	49,4
2003	44		13		3.914	30,3	3.971	32,2
2004	97	119,3	8	- 38,3	4.525	15,6	4.629	16,6
2005	156	61,9	30	277,1	5.813	28,5	5.999	29,6
99-05 Ortalama		19,5		96,9		15,9		16,1

Kaynak: Birleşmiş Milletler verilerinden derlenmiştir.

Tablo I.39. RF'nin Kazakistan'dan Hazırgiyim ve Konfeksiyon İthalatı								
FOB (1.000) Dolar								
Yıllar	Örme	Değişim (%)	Dokuma	Değişim (%)	Hazır Eşya	Değişim (%)	Toplam	Değişim (%)
1998	573		1.734		1.155		3.462	
1999								
2000	276		352		87		715	
2001	90	- 67,2	464	31,7	1.192	1270,1	1.746	144,2
2002								
2003	38		126		604		768	
2004	43	11,6	26	- 79,4	576	- 4,6	645	- 16,1
2005	51	19,9	31	19,2	685	18,9	767	19,0
Ortalama		- 11,9		- 9,5		428,1		49,0

Kaynak: Birleşmiş Milletler verilerinden derlenmiştir.

Diğer Ülkelerden İthalat

Hindistan'dan İthalat

Rusya Federasyonu 2005 yılında yaptığı toplam 5,9 milyar dolar değerinde hazırgiyim ve konfeksiyon ithalatının %0,4'lük bir kısmını da Hindistan'dan yapmıştır. Bu ülkeden yapılan 23,9 milyon dolarlık ithalatın %75'ini örme konfeksiyon mamülleri oluşturmaktadır. Rusya Federasyonu'nun Hindistan'dan hazırgiyim ve konfeksiyon ithalatı 2001 yılında 338,2 milyon dolar değer ile tavan yapmış, izleyen yıllarda ise temel ürün grubu ve yıla göre %80'lere varan yüksek oranlar ile devamlı düşüş kaydedilmiştir. 2005 yılında gelinen noktada Hindistan'dan ithalat 1997 yılında yapılan ithalatın dahi altında birine inmiş durumdadır. 1997-2005 yılları arasındaki süreçte hesaplanan yıllık ortalama ithalat değişimi %6,6 düşüş şeklindedir. Ekonomik kriz yılları 1998 ve 1999 ortalamadan çıkartıldığında bu oran daha da derinleşmekte ve %22,7 düşüş ortaya çıkmaktadır.

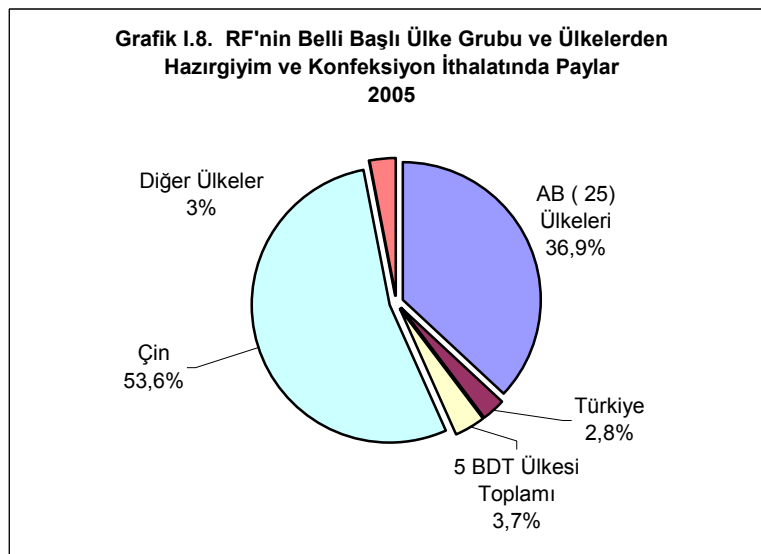
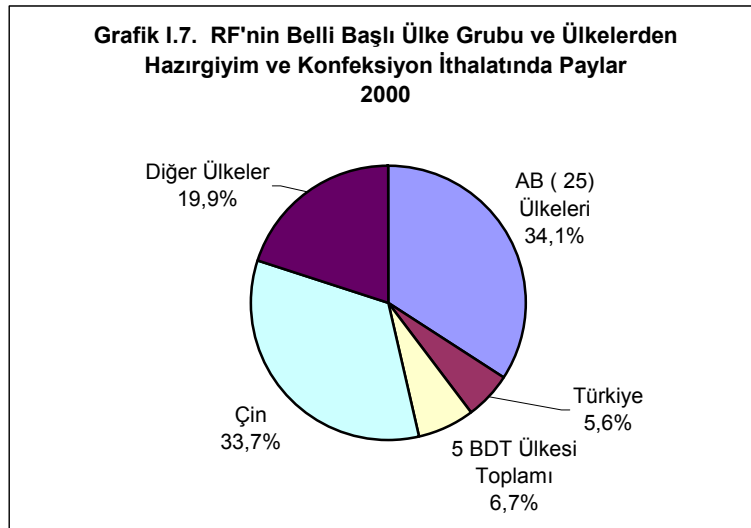
Tablo I.40. RF'nin Hindistan'dan Hazırgiyim ve Konfeksiyon İthalatı								
FOB (1.000) Dolar								
Yıllar	Örme	Değişim (%)	Dokuma	Değişim (%)	Hazır Eşya	Değişim (%)	Toplam	Değişim (%)
1997	51.902		49.684		30.022		131.608	
1998	60.511	16,6	78.882	58,8	4.348	- 85,5	143.740	9,2
1999	135.678	124,2	111.373	41,2	2.964	- 31,8	250.014	73,9
2000	210.023	54,8	108.295	- 2,8	2.262	- 23,7	320.580	28,2
2001	239.156	13,9	97.503	- 10,0	1.555	- 31,3	338.213	5,5
2002	217.547	- 9,0	46.408	- 52,4	1.451	- 6,7	265.406	- 21,5
2003	171.764	- 21,0	31.135	- 32,9	2.319	59,8	205.218	- 22,7
2004	93.749	- 45,4	9.622	- 69,1	2.705	16,7	106.076	- 48,3
2005	17.906	- 80,9	3.264	- 66,1	2.781	2,8	23.952	- 77,4
97-05 Ortalama		6,6		- 16,7		- 12,5		- 6,6
98-99 Hariç Ortalama		- 14,6		- 38,9		2,9		-22,7

Kaynak: Birleşmiş Milletler verilerinden derlenmiştir.

Rusya'nın Tedarik Kaynaklarının Gelişimi

Rusya Federasyonu'na hazır giyim ve konfeksiyon tedarikinde bulunan ülke grupları için, 2000 – 2005 yıllarına dair kıyaslanabilir istatistik veri bulunabilmiştir. Bu verilerden hareketle, Rusya'nın 2000 yılından 2005 yılına tedarik kaynaklarındaki gelişmeler grafik haline getirilmiştir.

Grafik I.6. ve Grafik I.7'den görüldüğü gibi, Çin bütün ülkelerin aleyhine olarak pazarda ilerlemektedir. Grafiklerde her ne kadar AB'nin de payı artıyor görünüyorsa da bu, 2004 yılında AB'nin genişlemesinden kaynaklanmaktadır.

Temel Ürün Grupları İtibariyle Rusya'nın Hazırgiyim ve Konfeksiyon İthalatı

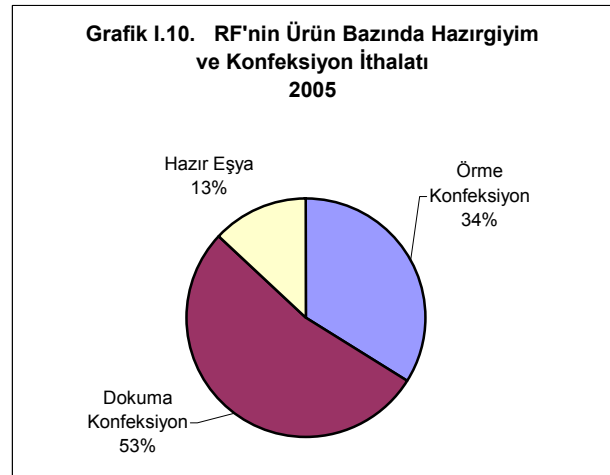
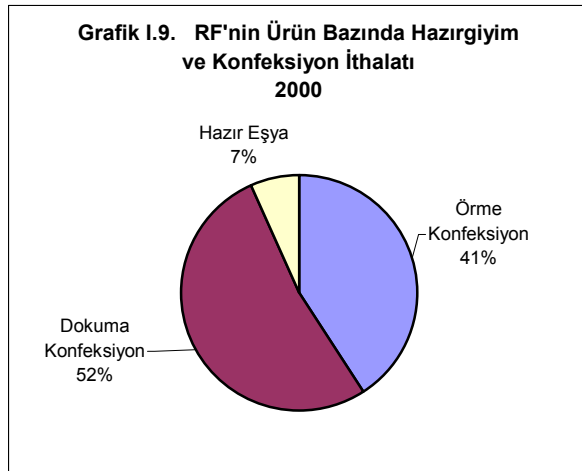
Dünya'dan İthalat

Tüm dünyadan ithalatta, pazarın hazır eşya yönüyle daha hızlı büyüdüğü görülmektedir

Rusya Federasyonu'nun hazır giyim ve konfeksiyon ithalatını temel ürün grupları itibariyle irdelemek üzere, 1998 ve 1999 ekonomik kriz yılları sonrasındaki altı yıllık süreç dikkate alınarak 2000 ve 2005 yılları karşılaştırılmıştır.

2000 yılında Rusya Federasyonu'nun hazır giyim ve konfeksiyon ithalatının %52'si dokuma konfeksiyon mamülleri, %41'i örme konfeksiyon mamülleri ve %7'si hazır eşyalardan teşekkül etmiştir.

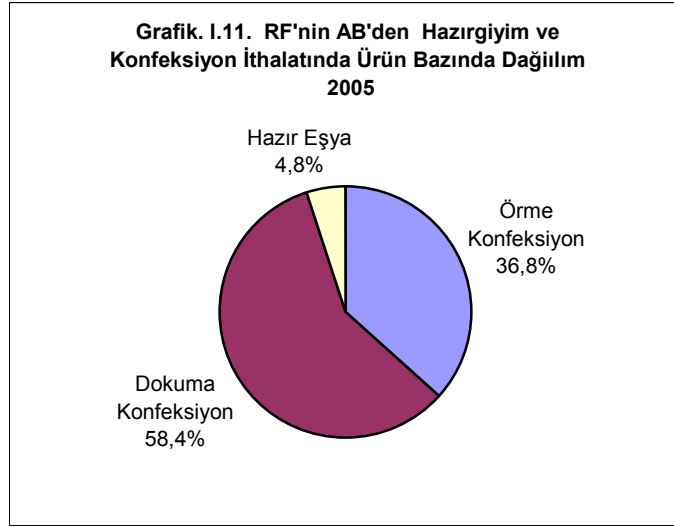
2005 yılına gelindiğinde, dokuma konfeksiyon mamülleri cephesinde çok bir değişiklik olmadığı, bu ürünlerin Rusya Federasyonu'nun hazır giyim ve konfeksiyon ithalatındaki payının sadece %53'e yükseldiği görülmektedir. Ancak, örme konfeksiyon mamüllerinin payı %41'den %34'e gerilemiş, buna karşın hazır eşyaların payı %7'den %13'e yükselmiştir. (Bakınız Grafik I.8. ve Grafik I.9.)

Rusya Ne tür Ürünler İthal Ediyor?

AB'den ithalatta dokuma ürünlerin payı %58,4, örme ürünlerin payı %36,8 ve hazır eşyaların payı %4,8.

Rusya Federasyonu'nun hazır giyim ve konfeksiyon ithalatına ilişkin ürün bazında bilgiler için, ithalatın %36,9'luk kısmının yapıldığı ve Eurostat kaynaklarından sağlıklı bilgi bulunabilen AB ülkelerinden ithalat incelenmiştir.

Rusya Federasyonu'nun yirmi beş AB ülkesinden hazır giyim ve konfeksiyon ithalatında hem miktar hem de değer olarak ağırlık, dokuma konfeksiyon mamüllerindedir. 2005 yılında en fazla ithal edilen dokuma konfeksiyon mamülleri Tablo I. 37.'de verilmektedir. Dolar bazında değerlendirildiğinde, bunların başında 62 11 49 tarifeli önlük, gömlek ve mesleki kıyafetler gibi diğer bayan giyim eşyası gelmektedir. Sırasıyla, suni lifler, ipek ve benzeri liflerden mamül dokuma bayan takımlar ile denim pantolonların da alt pozisyonlarında yer aldığı dokuma bayan pantolonlar ve erkek pantolonlar, Rusya Federasyonu'nun AB ülkelerinden en fazla ithal ettiği dokuma konfeksiyon mamülleridir. En fazla ithal edilen ürünlerin büyük ölçüde dış giysiler olduğu söylenebilir.

Tablo I.41. RF'nin AB Ülkelerinden (AB-25) En Fazla İthal Ettiği Dokuma Konfeksiyon Mamülleri 2005 / FOB (1.000) Dolar		
6'lı Tarife	Ürün Tanımı	Değer
621149	Dokumaya elverişli diğer maddelerden dokuma bayan diğer giyim eşyası (pamuklu, yünü, sent-suni hariç)	124.591
620429	Dokumaya elverişli diğer maddelerden dokuma bayan takım (pamuklu, yünü, sent. hariç)	118.991
620462	Pamuklu dokuma bayan pantolon, kısa pantolon vb.	79.107
620342	Pamuklu dokuma erkek pantolon, kısa pantolon vb.	64.185
620469	Dokumaya elverişli diğer maddelerden dokuma bayan pantolon, kısa pantolon vb. (pamuklu, yünü, sent. hariç)	46.336
620311	Yün veya ince hayvan kıllarından dokuma erkek takım elbise	45.931
621290	Pantolon askısı, jartiyer, kuşak vb. eşya	44.815
620293	Sent-suni liflerden dokuma bayan anorak, rüzgarlık vb.	36.535
621210	Sütyenler	36.245
620520	Pamuklu dokuma erkek gömlek	35.305
	Toplam	632.041
	AB'den Toplam Dokuma Konfeksiyon İthalatı	1.278.201
	10 Ürünün Toplam Dokuma Konfeksiyon İthalatında Payı %	49

Kaynak: EUROSTAT verilerinden derlenmiştir.

Rusya Federasyonu'nun AB ülkelerinden en fazla ithal ettiği örme konfeksiyon mamüllerinin başında ise sentetik liflerden ince bayan külotlu çoraplar gelmektedir. En fazla ithal edilen on ürün grubu içerisinde üçünün külotlu çorap olması dikkat çekicidir. Akrilik veya viskon gibi sentetik-suni liflerden kazak ve süveterler, pamuklu örme t-shirtler, pamuklu ve yünlü kazaklar diğer önde gelen ürün grupları arasında yer almaktadır.

Tablo I.42. RF'nin AB Ülkelerinden (AB-25) En Fazla İthal Ettiği Örme Konfeksiyon Mamülleri 2005 / FOB (1.000) Dolar		
6'lı Tarife	Ürün Tanımı	Değer
61 15 11	Sentetik liflerden bayan külotlu çorap,(tek katı <67 desiteks)	122.199
61 10 30	Sentetik-suni liflerden örme kazak, süveter, hırka, yelek vb.	87.295
61 09 10	Pamuklu örme t-shirt,fanila, atlet, kaşkorse vb.	75.286
61 10 20	Pamuklu örme kazak, süveter, hırka, yelek vb.	59.353
61 10 11	Yünden örme kazak, süveter, hırka, yelek vb.	50.471
61 09 90	Dokumaya elverişli diğer maddelerden örme t-shirt,fanila, atlet, kaşkorse vb. (pamuk hariç)	41.773
61 11 90	Dokumaya elverişli diğer maddelerden örme bebek giyim eşyası ve aksesuarı (pamuklu,sentetik ve yünlü hariç)	27.516
61 14 90	Dokumaya elverişli diğer maddelerden diğer örme giyim eşyası (pamuklu, yünlü, sent-suni hariç)	23.147
61 15 19	Dokumaya elverişli diğer maddelerden külotlu çoraplar	22.966
61 15 12	Sentetik liflerden bayan külotlu çorap,(tek katı >67 desiteks)	22.751
	Toplam	532.758
	AB'den Toplam Örme Konfeksiyon İthalatı	805.270
	10 Ürünün Toplam Örme Konfeksiyon İthalatında Payı %	66

Kaynak: EUROSTAT verilerinden derlenmiştir.

2005 yılında AB ülkelerinden en fazla ithal edilen hazır eşyalar “kullanılmış giyim eşyaları” olarak görülmektedir. Bunları, muhtelif hazır eşyalar, perdeler, temizlik bezleri, pamuklu havludan tuvalet ve mutfak bezleri, yatak çarşafı ve battaniyeler takibetmektedir.

Tablo I.43. RF'nin AB Ülkelerinden (AB-25) En Fazla İthal Ettiği Hazır Eşyalar 2005 / FOB (1.000) Dolar		
6'lı Tarife	Ürün Tanımı	Değer
630900	Kullanılmış giyim eşyası ve diğer eşya	30.662
630790	Elbise patronları dahil diğer hazır eşya (temizlik bezleri ve cankurtaran yelekleri hariç)	10.979
630392	Sentetik liflerden dokunmamış mensucattan ve dokuma perdeler, iç storlar	6.746
630710	Yer bezi, bulaşık bezi, toz bezi vb. temizlik bezleri	6.383
630260	Pamuklu havludan tuvalet ve mutfak bezleri	5.078
630221	Pamuklu yatak çarşafı , baskılı	4.482
630231	Pamuklu diğer yatak çarşafı	3.240
630140	Sentetik liflerden battaniyeler	3.101
630532	Sent-suni maddelerden dökme maddeler için esnek mahfazalar	3.079
630800	Kilim, halı, işlemeli masa örtüsü, peçete yapımında kullanılan mensucat ve ipliklerden müteşekkil takımlar	2.317
	Toplam	76.067
	AB'den Toplam Hazır Eşya İthalatı	106.662
	10 Ürünün Toplam Hazır Eşya İthalatında Payı %	71

Kaynak: EUROSTAT verilerinden derlenmiştir.

II. RUSYA'NIN TEKSTİL İTHALATI

Rusya'nın resmi verilerine göre, Rusya dünyanın 23. büyük tekstil ithalatçısı.

Rusya Federasyonu, dünyada yayımlanan tekstil dış ticaret raporlarında genellikle önemli pazarlar arasında yer almamaktadır. Zira ya sağlıklı istatistik bulunmamaktadır ya da istatistikler yetersizdir. Tekstil ticareti söz konusu olduğunda Rusya Federasyonu, 2005 yılı için, Birleşmiş Milletler kaynaklı verilere göre bütün dünyadan, CIF 1 milyar 387 milyon dolar değerinde tekstil ithalatı yapmış gözükmektedir. Bu değerle Rusya Federasyonu dünyanın yirmi üçüncü ithalatçısı pozisyonunda görünmektedir. Oysa Rusya Federasyonu'na tekstil ihracatı yapan ülkelerin ihracat rakamları toplanmak suretiyle bulunan değer FOB 2 milyar 379 milyona ulaşmaktadır. Bu meblağa %5-6 ilave edilmek suretiyle takribi bir CIF kıymete ulaşılmaktadır; ancak bu raporda ihracatçı ülkelerin resmi rakamları niteliğinde olan FOB değerler kullanılmaktadır.

Diğer yandan ihracatçı ülkelerin resmi rakamlarının da tamamen hatasız olduğu savunulamaz. Zira legal veya illegal kayıt dışı işlemler, ihracatçı ülkelerin kayıtları içinde yer almamaktadır. Örneğin, Türkiye'den Rusya Federasyonu'na yapılan tekstil ihracatı resmi kayıtlara göre 412,4 milyon dolar olarak görünmektedir. Bu rakama özel faturalı satışlarla yolcu beraberli satış şeklinde gerçekleşen ihracat dahil değildir. Benzer şekilde, Bağımsız Devletler Topluluğu, Asya ve Doğu ve Orta Avrupa'da bulunan diğer ülkelere Rusya Federasyonu'na yapılan ihracatların da ne ilgili ülkelerin, ne de Rusya Federasyonu'nun kayıtlarında görünmediği ortaya çıkmaktadır. Bu itibarla, bu çalışmada en sağlıklı kayıtların AB ve ABD'nin ihracat kayıtları olduğu dikkate alınmış ve çalışma bu çerçevede yürütülmüştür.

Dünyanın resmi istatistiklerine göre Rusya, 20. veya 19. büyük alıcı.

Rusya Federasyonu'na tekstil ihracatı yapan ülkelerin resmi ihracat verilerine göre **Rusya Federasyonu, FOB 2,4 milyar dolar ithalat ile, dünyanın 20. büyük ithalatçısı olarak görünmektedir. (Bkz. Tablo II.1). Eğer 2,4 milyar dolar %6'lık CIF-FOB farkı ile yükseltilerek takribi bir CIF kıymet hesaplanırsa, bu durumda Rusya Federasyonu CIF 2,5 milyar dolarlık ithalat ile 19. sıraya yükselmektedir.** Kayıtlarda görünmeyen ihracat rakamlarının (Rusya'nın ithalatı) ise dünya sıralamasında Rusya Federasyonu'nu çok daha yüksek yerlere taşıyacağı muhakkaktır.

Tablo II.1. Dünya Tekstil Pazarları Arasında RF'nin Yeri (2005)

Birim: Milyar \$			
Sıra	Ülke	İthalat(CIF)	Pay %
1	Çin	21,82	13,4
2	Hong Kong	13,67	8,4
3	A.B.D.	13,51	8,3
4	Almanya	9,33	5,7
5	İtalya	8,71	5,3
6	Meksika	6,48	4,0
7	Fransa	6,10	3,7
8	İngiltere	5,99	3,7
9	Türkiye	5,98	3,7
10	Japonya	4,10	2,5
11	G. Kore	3,97	2,4
12	İspanya	3,89	2,4
13	Polonya	3,71	2,3
14	Kanada	3,64	2,2
15	Belçika	3,58	2,2
16	Romanya	3,39	2,1
17	Tayland	2,67	1,6
18	Hindistan	2,52	1,5
19	Hollanda	2,47	1,5
20	Rusya Federasyonu*	2,38	1,5
	İlk 20 Toplamı	127,91	78,3
	Toplam Dünya İthalatı	163,36	100,0

Kaynak: Birleşmiş Milletler verilerinden derlenmiştir.

* Rusya Federasyonu'na ilişkin ithalat rakamları ihracatçı ülkelerin kayıtlarından derlenmiş olduğundan FOB olarak alınmıştır.

2005 Yılı İtibariyle Rusya'nın Kumaş Tedarikçileri

AB ülkeleri pazarın %31,9'unu elinde tutuyor.

Dokuma ve örme kumaşlar, hazır giyim sanayinin ana hammaddesidir ve bu bakımdan, hazır giyim sanayinin üretim kapasitesini temsil eder. Bu nedenle, bu bölümde, dokuma ve örme kumaşlar göz önüne alınmıştır.

Rusya Federasyonu'na, dünyanın başlıca tedarikçi ülkelerinden kumaş tedarik etmektedir. 2005 yılı verilerinden hareketle hazırlanan Tablo II.2'den görüldüğü gibi, bunların başında toplamdan aldığı %31,9 payla AB (25) gelmektedir. AB içerisinde en önemli tedarikçiler sırasıyla İtalya ve Almanya'dır. Ancak tek tek ülke olarak düşünüldüğünde Çin, İtalya'nın ardından %26,5'luk pay ile ikinci büyük tedarikçi durumundadır. Çin'i üçüncü büyük tedarikçi olarak %23,5 pay ile Türkiye takibetmektedir.

Tablo II.2. RF'nin Belli Başlı Ülkelerden Kumaş İthalatı
FOB (1.000) Dolar
2005

Ülke Grupları ve Ülkeler	Pamuklu Dokuma	Suni-Sent. Dokuma	Yün-Hayvan Kılı. Dokuma	Örme Kumaş	Toplam	Toplamda Pay %
AB (25) Ülkeleri	51.705	129.790	54.559	47.071	283.126	31,9
İtalya	13.287	32.408	43.369	14.993	104.057	11,7
Almanya	13.528	33.353	4.295	11.073	62.248	7,0
Fransa	3.122	3.473	515	3.320	10.430	1,2
Polonya	425	4.530	37	9.137	14.129	1,6
İngiltere	2.129	3.280	1.212	309	6.929	0,8
5 AB Ülkesi Toplamı	32.490	77.044	49.428	38.832	197.793	22,3
Diğer AB Ülkeleri Toplamı	19.215	52.746	5.132	8.240	85.333	9,6
Türkiye	17.449	117.553	2.494	71.011	208.507	23,5
ABD	171	1.673	-	269	2.113	0,2
4 BDT Ülkesi Toplamı	15.959	27.837	6.966	15.079	65.841	7,4
Beyaz Rusya	15.898	24.458	6.966	15.079	62.400	7,0
Kırgızistan	4				4	0,0
Azerbaycan	-	3.380	-	-	3.380	0,4
Kazakistan*	57	-	-	-	57	0,0
Asya Ülkeleri	63.836	159.417	4.937	79.535	307.725	34,7
Çin	40.075	136.055	4.799	54.110	235.038	26,5
Hindistan	3.775	1.290	-	194	5.259	0,6
Kore	2.817	21.433	139	25.230	49.618	5,6
Pakistan	17.003	567	-	-	17.570	2,0
Japonya	166	73	-	-	239	0,0
TABLODA YERALAN ÜLKELER TOPLAMI	149.120	436.270	68.956	212.965	867.312	97,8
RF'NİN TOPLAM KUMAŞ İTHALATI	156.016	442.891	70.089	217.543	886.540	100,0

Kaynak: Birleşmiş Milletler ve Eurostat verilerinden derlenmiştir.

*Rusya Federasyonu verilerine göre.

Resmi verilere göre BDT ülkelerinin Rusya pazarında payı düşük.

Resmi istatistiki verilere göre işgücünün ucuz olduğu Bağımsız Devletler Topluluğu ülkelerin Rusya Federasyonu'na kumaş tedariğinde payı %7,4 gibi düşük bir düzeydedir.

Özel faturalı satışlar, yolcu beraberinde ihracat ve illegal kayıt dışı ihracat (Rusya'nın ithalatı), ülkeler ve ülke gruplarının Rusya Federasyonu pazarındaki payını önemli ölçüde değiştirebilmektedir. Ancak, özellikle AB ve Çin Halk Cumhuriyeti'ne ait rakamlar ve bunların geçmişten günümüze gösterdiği gelişmeler, Rusya pazarı konusunda analizler ve öngörüler yapmamız için yeterli bulunmaktadır.

Ülkeler ve Ülke Grupları Bazında Rusya'nın Tedarikçileri

AB 25'den İthalat

Dolar Bazında

*Rusya kumaş ithalatının %31,9'unu AB ülkelerinden yapıyor.
Bunlar içinde suni-sentetik dokuma kumaşlar ön planda*

Rusya Federasyonu 2005 yılında gerçekleştirdiği 886,5 milyon dolar değerinde kumaş ithalatının %31,9'unu 25 AB ülkesinden yapmıştır. Bu ülkelerden 2005 yılında yapılan 283,1 milyon dolar değerinde ithalatın yaklaşık yarısını (%45,8) suni ve sentetik dokuma kumaşlar oluşturmaktadır. 54,6 milyon dolar değerinde yün ve ince hayvan kılından dokuma kumaşlar, 51,7 milyon dolar değerinde pamuklu dokuma kumaşlar ve 47 milyon dolar değerinde de örme kumaş ithalatı gerçekleştirilmiştir.

AB'den kumaş ithalatına ilişkin, ancak 1999 yılından bu yıla kadar veri bulunabilmiştir. Rusya Federasyonu'nun 1999 yılından 2005 yılına kadar AB ülkelerinden kumaş ithalatı incelendiğinde, yedi yıllık süreçte ithalatın iki katına çıktığı görülmektedir. Yıllık ithalat artış oranı dolar bazında %12,2'dir.

Yine 1999 ve 2005 yılları arasında temel ürün grupları itibariyle bakıldığında, yıllık ortalama ithalat artışı pamuklu dokuma kumaşlarda %17,4, suni-sentetik dokuma kumaşlarda %13,2, yün ve ince hayvan kılından kumaşlarda %8,3 ve örme kumaşlarda %14,1 olarak hesaplanmaktadır.

Tablo II.3. RF'nin AB Ülkelerinden (EU-25) Kumaş İthalatı										
FOB (1.000) Dolar										
Yıllar	Pamuklu Dokuma	Değişim (%)	Suni-Sent. Dokuma	Değişim (%)	Yün Hayvan Kılı. Dokuma	Değişim (%)	Örme Kumaş	Değişim (%)	Toplam	Değişim (%)
1997	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1998	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1999	19.772	-	63.492	-	37.748	-	21.698	-	142.711	-
2000	24.005	21,4	67.127	5,7	46.443	23,0	25.587	17,9	163.162	14,3
2001	29.405	22,5	74.541	11,0	68.745	48,0	25.930	1,3	198.621	21,7
2002	34.113	16,0	72.891	-2,2	65.795	-4,3	31.555	21,7	204.354	2,9
2003	40.725	19,4	92.004	26,2	61.657	-6,3	38.966	23,5	233.351	14,2
2004	45.455	11,6	117.801	28,0	51.538	-16,4	40.044	2,8	254.838	9,2
2005	51.705	13,8	129.790	10,2	54.559	5,9	47.071	17,6	283.126	11,1
Ortalama		17,4		13,2		8,3		14,1		12,2

Kaynak: EUROSTAT verilerinden derlenmiştir.

Miktar Bazında

Hem miktar hem de değer bazındaki rakamlar, yünlü kumaş ithalatında son yıllarda bir daralma yaşandığına işaret ediyor.

Rusya Federasyonu'nun yirmi beş AB ülkesinden kumaş ithalatının miktar bazında gelişimine bakıldığında, miktar bazında yüksek oranlı artışların 2000 ve 2001 yıllarında olduğu görülmektedir. 1999 ve 2005 yılları arasında gerçekleştirilen kumaş ithalatının miktar bazında ortalama artış oranı %11,2'dir ve değer bazındaki artış oranının çok az altındadır. Bu dönemde miktar bazında en düşük yıllık ortalama ihracat artış oranı yün ve ince hayvan kollarından kumaşların ithalatında ortaya çıkmıştır (%4,5). Pamuklu dokuma kumaşların yıllık ortalama ithalat artış oranı %12,2, suni-sentetik dokuma kumaşların yıllık ortalama ihracat artış oranı %14,3 ve örme kumaşların yıllık ortalama ihracat artış oranı ise %12,7 olmuştur.

1999 ve 2005 yılları arasında pamuklu dokuma kumaşların, suni-sentetik dokuma kumaşların, ve örme kumaşların ithalat miktarları yaklaşık iki katına çıkmıştır. Yün ve ince hayvan kılından dokuma kumaşlardaki miktar artışı ise %10'un altındadır.

Yıllar	Pamuklu Dokuma	Değişim (%)	Suni-Sent. Dokuma	Değişim (%)	Yün Hayvan Kılı. Dokuma	Değişim (%)	Örme Kumaş	Değişim (%)	Toplam	Değişim (%)
1997	-		-		-		-		-	
1998	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1999	19.772	-	63.492	-	37.748	-	21.698	-	142.711	-
2000	24.005	21,4	67.127	5,7	46.443	23,0	25.587	17,9	163.162	14,3
2001	29.405	22,5	74.541	11,0	68.745	48,0	25.930	1,3	198.621	21,7
2002	34.113	16,0	72.891	-2,2	65.795	-4,3	31.555	21,7	204.354	2,9
2003	40.725	19,4	92.004	26,2	61.657	-6,3	38.966	23,5	233.351	14,2
2004	45.455	11,6	117.801	28,0	51.538	-16,4	40.044	2,8	254.838	9,2
2005	51.705	13,8	129.790	10,2	54.559	5,9	47.071	17,6	283.126	11,1
Ortalama		17,4		13,2		8,3		14,1		12,2

Kaynak: EUROSTAT verilerinden derlenmiştir.

AB Ülkelerinden İthalatta Birim Fiyatlar

*Birim fiyatlarda küçük artışlar var.
Ancak euro/\$ paritesi dikkate alındığında, bu artışlar ortadan kalkabilmektedir.*

Rusya Federasyonu'nun AB ülkelerinden kumaş ithalatında birim fiyatların ise yıllık ortalama %1,4 seviyesinde arttığı hesaplanmıştır. Pamuklu dokuma kumaşlarda yıllık ortalama ithalat birim fiyat artışı %5, yün ve ince hayvan kılından dokuma kumaşlarda %5,7 ve örme kumaşlarda %2,2 olarak hesaplanırken, suni ve sentetik dokuma kumaşlarda yıllık ortalama ithalat birim

fiyatı %0,6 oranında düşmüştür. Ülkenin AB ülkelerinden yaptığı ithalatta birim fiyat 1999 yılında 12,5 \$/kg iken, 2005 yılında 13,4 \$/kg olmuştur.

Ancak, hem birim fiyatlardaki hem de dolar cinsinden toplam ithalat değerlerindeki gelişmeleri, döviz kurlarında görülen gelişmeler ışığında değerlendirmek gerekir. Nitekim, birim fiyatların artış gösterdiği son yıllar, euronun dolar karşısında değer kazandığı yıllardır.

Tablo II.5. RF'nin AB Ülkelerinden (EU-25) Kumaş İthalatında Birim Fiyatlar										
FOB, \$ / kg										
Yıllar	Pamuklu Dokuma	Değişim (%)	Suni-Sent. Dokuma	Değişim (%)	Yün Hayvan Kılı. Dokuma	Değişim (%)	Örme Kumaş	Değişim (%)	Toplam	Değişim (%)
1999	9,8	-	12,9	-	14,6	-	11,5	-	12,5	-
2000	9,9	1,0	11,0	-14,7	13,4	-8,5	10,2	-11,4	11,2	-10,1
2001	9,8	-1,2	10,8	-2,2	13,4	0,3	10,6	4,4	11,3	1,0
2002	10,8	9,8	11,0	2,7	15,3	14,2	10,3	-2,8	11,9	5,1
2003	12,4	15,0	11,9	7,7	17,5	14,3	12,8	24,2	13,3	11,2
2004	12,3	-0,8	11,6	-2,6	19,9	13,4	12,1	-5,6	12,9	-2,9
2005	13,1	6,5	12,2	5,4	20,0	0,4	12,6	4,2	13,4	4,4
Ortalama		5,0		-0,6		5,7		2,2		1,4

Kaynak: EUROSTAT verilerinden derlenmiştir.

En Fazla İthalat Yapılan AB Ülkeleri

Dolar Bazında

Beş AB ülkesinden yapılan kumaş ithalatı, AB'den yapılan toplam kumaş ithalatının %70'ine ulaşmaktadır. Konfeksiyon ithalatında bu oran %80,6'dır.

AB ülkeleri içerisinde Rusya Federasyonu'na en fazla hazır giyim ve konfeksiyon ihraç eden ülkeler İtalya, Almanya, Fransa, Polonya ve İngiltere olarak sıralanmaktadır. Bu ülkeler aynı zamanda dünyanın önde gelen tekstil ihracatçısı ülkeleridir. Rusya Federasyonu'nun 2005 yılında bu beş ülkeden toplam kumaş ithalatı 197,8 milyon dolar değerindedir. Beş ülkenin AB toplamından yapılan ithalat içerisindeki payı %69,9'dur.

1997 yılından 2005 yılına kadar dokuz yıllık süreçte beş AB ülkesinden Rusya Federasyonu'nun toplam ithalatı yıllık ortalama %8,2 oranında artmıştır. Kumaş ithalatının yıllık ortalama artış oranı pamuklu dokuma kumaşlarda %11,2, suni ve sentetik dokuma kumaşlarda %5,9, yün ve ince hayvan kılından dokuma kumaşlarda %9,9 ve örme kumaşlarda %15,2 olarak hesaplanmıştır. 1998 ve 1999 ekonomik kriz yılları ortalamaya katılmadığı takdirde, artışlar %10'un üzerine çıkmaktadır. Dolar bazında bakıldığında 2005 yılında 1997 yılına kıyasla, örme kumaşların ithalatı kabaca üç katına çıkarken, pamuklu dokuma kumaşların ithalatının iki katına çıkmıştır. Yün ve ince hayvan kılından dokuma kumaşların ithalatı %80'in üzerinde artış kaydederken, suni-sentetik dokuma kumaşların ithalatının artış oranı %50'ye yaklaşmıştır.

Tablo II.6. RF'nin 5 AB Ülkesi Toplamından Kumaş İthalatı										
FOB (1.000) Dolar										
Yıllar	Pamuklu Dokuma	Değişim (%)	Suni-Sent. Dokuma	Değişim (%)	Yün Hayvan Kılı. Dokuma	Değişim (%)	Örme Kumaş	Değişim (%)	Toplam	Değişim (%)
1997*	15.105		53.657		26.676		12.896		108.334	
1998*	14.694	-2,7	50.240	-6,4	26.422	-1,0	12.874	-0,2	104.229	-3,8
1999	11.610	-21,0	43.137	-14,1	30.408	15,1	15.843	23,1	100.997	-3,1
2000	14.604	25,8	42.833	-0,7	40.140	32,0	19.647	24,0	117.224	16,1
2001	18.254	25,0	46.988	9,7	60.988	51,9	21.148	7,6	147.377	25,7
2002	21.570	18,2	43.307	-7,8	59.343	-2,7	24.369	15,2	148.588	0,8
2003	25.428	17,9	51.580	19,1	55.294	-6,8	32.032	31,4	164.334	10,6
2004	26.949	6,0	73.206	41,9	45.811	-17,1	33.081	3,3	179.047	9,0
2005	32.490	20,6	77.044	5,2	49.428	7,9	38.832	17,4	197.793	10,5
97-05 Hariç Ortalama		11,2		5,9		9,9		15,2		8,2
98-99 Hariç Ortalama		18,9		11,2		10,9		16,5		12,1

Kaynak: EUROSTAT verilerinden derlenmiştir. (*) Birleşmiş Milletler verilerinden derlenmiştir.

Miktar Bazında

Ne EUROSTAT'tan ne de Birleşmiş Milletler-Comtrade'den Polonya için 1997 ve 1998 yıllarına ilişkin miktar verileri elde edilemediğinden, Rusya'nın beş AB ülkesinden kumaş ithalatı miktar olarak değerlendirilirken, 1999-2005 (yedi yıllık) rakamları kullanılmıştır.

2005 yılında Rusya Federasyonu'nun beş AB ülkesinden kumaş ithalatı (13.017 ton) miktar olarak AB toplamının (21.017) yaklaşık üçte ikisi kadardır. Miktar bazında yıllık ortalama ithalat artışı toplamda %10, detayda pamuklu dokuma kumaşlar için %10,6, suni-sentetik dokuma kumaşlar için %12,8, yün ve ince hayvan kılından dokuma kumaşlar için %8,7 ve örme kumaşlar için %12,5 olarak hesaplanmaktadır.

Tablo II.7. RF'nin 5 AB Ülkesi Toplamından Kumaş İthalatı										
(Ton)										
Yıllar	Pamuklu Dokuma	Değişim (%)	Suni-Sent. Dokuma	Değişim (%)	Yün Hayvan Kılı. Dokuma	Değişim (%)	Örme Kumaş	Değişim (%)	Toplam	Değişim (%)
1999	1.106		3.100		1.971		1.434		7.612	
2000	1.445	30,6	3.466	11,8	2.948	49,6	1.978	37,9	9.837	29,2
2001	1.657	14,7	3.574	3,1	4.539	54,0	1.936	-2,1	11.706	19,0
2002	1.788	8,0	2.975	-16,8	3.958	-12,8	2.338	20,8	11.058	-5,5
2003	1.836	2,7	3.696	24,2	3.250	-17,9	2.390	2,2	11.172	1,0
2004	1.790	-2,5	5.664	53,3	2.365	-27,3	2.594	8,6	12.412	11,1
2005	1.976	10,4	5.735	1,3	2.513	6,3	2.793	7,7	13.017	4,9
Ortalama		10,6		12,8		8,7		12,5		10,0

Kaynak: EUROSTAT verilerinden derlenmiştir.

En Fazla İthalat Yapılan AB Ülkelerinden İthalatta Birim Fiyatlar

İthalat birim fiyatlar yönüyle incelendiğinde, beş AB ülkesinden Rusya Federasyonu'nun kumaş ithalatında birim fiyatların yıllık ortalama %2,5 düzeyinde arttığı görülmektedir. Bu oran AB-25 toplamındaki birim fiyat artışının (%1,4) üzerindedir. Ortalama yıllık ithal birim fiyat artışı pamuklu dokuma kumaşta %7,9, yün ve ince hayvan kılından dokuma kumaşta %4,6, örme kumaşta %4,7 olurken, suni-sentetik dokuma kumaşlarda %0,3 oranında düşüş görülmektedir. 2000 yılında tüm ürün gruplarında ve toplam kumaş ithalatında %3,7 ile 11,7 arasında değişen oranlarda düşüşler dikkat çekicidir.

Tablo II.8. RF'nin 5 AB Ülkesi Toplamından Kumaş İthalatında Birim Fiyatlar										
FOB, \$ / kg										
Yıllar	Pamuklu Dokuma	Değişim (%)	Suni-Sent. Dokuma	Değişim (%)	Yün Hayvan Kılı. Dokuma	Değişim (%)	Örme Kumaş	Değişim (%)	Toplam	Değişim (%)
1999	10,5		13,9		15,4		11,0		13,3	
2000	10,1	-3,7	12,4	-11,2	13,6	-11,7	9,9	-10,1	11,9	-10,2
2001	11,0	9,0	13,1	6,4	13,4	-1,3	10,9	10,0	12,6	5,6
2002	12,1	9,5	14,6	10,7	15,0	11,6	10,4	-4,6	13,4	6,7
2003	13,8	14,8	14,0	-4,1	17,0	13,5	13,4	28,6	14,7	9,5
2004	15,1	8,7	12,9	-7,4	19,4	13,9	12,8	-4,9	14,4	-1,9
2005	16,4	9,2	13,4	3,9	19,7	1,5	13,9	9,0	15,2	5,3
Ortalama		7,9		-0,3		4,6		4,7		2,5

Kaynak: EUROSTAT verilerinden derlenmiştir.

İtalya'dan İthalat

Dolar Bazında

İtalya Rusya Federasyonu'nun önemli kumaş tedarikçilerindedir. Toplam kumaş ithalatının %11,7'sini karşılamaktadır.

İtalya, Rusya Federasyonu'nun değer bazında en fazla kumaş ithal ettiği AB ülkesidir. 2005 yılında yapılan 104 milyon dolar kumaş ithalatı ile İtalya'nın AB toplamındaki payı %36,8, Rusya Federasyonu'nun genel kumaş ithalatındaki payı ise %11,7 olarak hesaplanmaktadır.

İtalya'dan kumaş ithalatı AB'den yapılandan daha hızlı artmaktadır.

İtalya'dan kumaş ithalatının yıllık ortalama artış oranı %18,8; detaya inildiğinde pamuklu dokuma kumaş için %20,7, suni-sentetik dokuma kumaş için %15,9, yün ve hayvan kılından dokuma kumaş için %23,5 ve örme kumaş için %21,3'tür. İtalya'dan kumaş ithalatında yün ve ince hayvan kılından dokuma kumaşlar ile suni-sentetik dokuma kumaşlar değer olarak ön plana çıkmaktadır. Suni-sentetik dokuma kumaşların ithalatının son yıllarda yüksek artış oranları kaydettiği görülmektedir.

2005 yılında 1997 yılına, göre pamuklu dokuma kumaşların, yün ve ince hayvan kılından dokuma kumaşların ve örme kumaşların ithalat değeri kabaca dört katına çıkarken, suni-sentetik dokuma kumaşların ithalatının yaklaşık iki buçuk katına çıktığı söylenebilir.

Tablo II.9. RF'nin İtalya'dan Kumaş İthalatı										
FOB (1.000) Dolar										
Yıllar	Pamuklu Dokuma	Değişim (%)	Suni-Sent. Dokuma	Değişim (%)	Yün Hayvan Kılı. Dokuma	Değişim (%)	Örme Kumaş	Değişim (%)	Toplam	Değişim (%)
1997	3.375		12.091		10.695		3.576		29.736	
1998	3.302	-2,1	12.055	-0,3	14.191	32,7	4.636	29,7	34.185	15,0
1999	2.985	-9,6	8.911	-26,1	16.616	17,1	4.646	0,2	33.158	-3,0
2000	4.767	59,7	9.590	7,6	30.521	83,7	6.291	35,4	51.170	54,3
2001	5.461	14,6	13.475	40,5	52.266	71,2	7.814	24,2	79.016	54,4
2002	8.252	51,1	12.604	-6,5	51.903	-0,7	8.625	10,4	81.383	3,0
2003	10.048	21,8	19.268	52,9	47.626	-8,2	14.141	64,0	91.083	11,9
2004	10.821	7,7	24.844	28,9	39.767	-16,5	13.660	-3,4	89.093	-2,2
2005	13.287	22,8	32.408	30,4	43.369	9,1	14.993	9,8	104.057	16,8
97-05 Ortalama		20,7		15,9		23,5		21,3		18,8
98-99 Hariç Ortalama		29,6		25,7		23,1		23,4		23,0

Kaynak: EUROSTAT verilerinden derlenmiştir.

Miktar Bazında

Değer bazındaki artışlara paralel artışlar, miktar bazındaki rakamlarda da gözlenmektedir.

1997 – 2005 yılları arası dokuz yıllık süreçte, Rusya Federasyonu'nun İtalya'dan kumaş ithalatında miktar bazında yıllık ortalama artış oranı %16,3 olmuştur. Bu rakamın değer bazındaki artış oranına (%18,8) yakın olduğu görülmektedir. Ortalama yıllık artış oranı ürün grupları bazında incelendiğinde, pamuklu dokuma kumaşta %14,5, suni-sentetik dokuma kumaşta %13,4, yün ve ince hayvan kılından dokuma kumaşta %25 ve örme kumaşta da %12,9 olarak hesaplanmaktadır.

AB'den ithal edilen yünlü kumaşların %84'ü İtalya'dan gönderilmektedir.

Rusya Federasyonu 2005 yılında 25 AB ülkesinden yaptığı yün ve ince hayvan kılından dokuma kumaş ithalatının (2.735 ton) yaklaşık %84'ünü (2.293 ton) İtalya'dan gerçekleştirmiştir.

Rusya'nın İtalya'dan yaptığı kumaş ithalatı miktarının, AB-25'den yapılan ithalatın %27,5'üne karşılık gelirken, değer bazında %36,8'ine tekabül etmesi dikkate alındığında, Rusya'nın İtalya'dan katma değeri yüksek kumaş ithal ettiği çıkarımı yapılabilir.

Tablo II.10. RF'nin İtalya'dan Kumaş İthalatı										
(Ton)										
Yıllar	Pamuklu Dokuma	Değişim (%)	Suni-Sent. Dokuma	Değişim (%)	Yün Hayvan Kılı. Dokuma	Değişim (%)	Örme Kumaş	Değişim (%)	Toplam	Değişim (%)
1997	280		792		607		345		2.023	
1998	238	-15,0	800	1,0	803	32,4	393	14,1	2.234	10,4
1999	339	42,8	667	-16,5	1.191	48,3	469	19,3	2.667	19,4
2000	506	49,2	709	6,3	2.273	90,8	683	45,6	4.172	56,4
2001	568	12,1	922	30,0	4.015	76,6	741	8,4	6.245	49,7
2002	642	13,2	860	-6,7	3.552	-11,5	860	16,1	5.915	-5,3
2003	722	12,4	1.163	35,1	2.899	-18,4	992	15,3	5.775	-2,4
2004	701	-2,8	1.364	17,3	2.113	-27,1	931	-6,1	5.109	-11,5
2005	733	4,5	1.922	40,9	2.293	8,5	844	-9,3	5.791	13,3
97-05 Ortalama		14,5		13,4		25,0		12,9		16,3
98-99 Hariç Ortalama		14,7		20,5		19,8		11,7		16,7

Kaynak: EUROSTAT verilerinden derlenmiştir.

İtalya'dan İthalatta Birim Fiyatlar

İtalya'dan yapılan kumaş ithalatında birim ithal fiyatları, AB'den yapılan ithalataki birim fiyatlardan daha yüksektir.

İtalya'dan yapılan kumaş ithalatında 1997-2005 yılları arasındaki dokuz yıllık süreçte yıllık ortalama birim fiyat değişimi %3 olarak hesaplanmıştır. Pamuklu dokuma kumaşlarda yıllık ortalama birim fiyat değişimi %7,2, suni-sentetik dokuma kumaşta 1,6, yün ve ince hayvan kılından 1,5 ve örme kumaşlarda %8,3'dür. 1998 krizinin dikkate alınmadığı dönemlerde, birim fiyatların daha yüksek oranda arttığı Tablo II.9'dan görülmektedir.

Tablo II.11. RF'nin İtalya'dan Kumaş İthalatında Birim Fiyatlar										
FOB, \$ / kg										
Yıllar	Pamuklu Dokuma	Değişim (%)	Suni-Sent. Dokuma	Değişim (%)	Yün Hayvan Kılı. Dokuma	Değişim (%)	Örme Kumaş	Değişim (%)	Toplam	Değişim (%)
1997	12,1		15,3		17,6		10,4		14,7	
1998	13,9	15,2	15,1	-1,3	17,7	0,2	11,8	13,6	15,3	4,1
1999	8,8	-36,7	13,4	-11,4	13,9	-21,0	9,9	-16,0	12,4	-18,8
2000	9,4	7,0	13,5	1,3	13,4	-3,7	9,2	-7,0	12,3	-1,3
2001	9,6	2,2	14,6	8,1	13,0	-3,0	10,5	14,5	12,7	3,2
2002	12,8	33,5	14,6	0,2	14,6	12,3	10,0	-5,0	13,8	8,8
2003	13,9	8,4	16,6	13,1	16,4	12,4	14,3	42,2	15,8	14,6
2004	15,4	10,8	18,2	9,9	18,8	14,5	14,7	2,9	17,4	10,6
2005	18,1	17,5	16,9	-7,4	18,9	0,5	17,8	21,1	18,0	3,0
97-05 Ortalama		7,2		1,6		1,5		8,3		3,0
98-99 Hariç Ortalama		13,3		4,2		5,5		11,5		6,5

Kaynak: EUROSTAT verilerinden derlenmiştir.

İtalya'nın bir numaralı tedarikçisi olduğu yün ve ince hayvan kılından dokuma kumaşlar hariç, diğer tüm kumaş mamüllerinde ithal birim fiyatları son yıllarda,

özellik 2003 yılından beridir, 25 AB ülkesinin toplamındaki ithal birim fiyatlarından daha yüksektir.

Almanya'dan İthalat

Dolar Bazında

Almanya Rusya'nın kumaş ithal talebinin %7'sini karşılıyor.

AB ülkeleri içerisinde Rusya Federasyonu'nun kumaş ithal ettiği ikinci büyük ülke Almanya'dır. Bu ülkeden yapılan ithalat, 1997 yılından 2005 yılına yıllık ortalama %0,5 artış ile 62,2 milyon dolara ulaşmıştır. Bu rakam 2005 yılında AB ülkelerinden yapılan toplam ithalatın %22'sine karşılık gelmektedir. Toplam ithalat rakamı içerisinde Almanya'nın payı %7'dir.

Ürün grupları bazında yıllık ortalama ithalat artışı incelendiğinde, pamuklu dokuma kumaşlarda %4,5, suni-sentetik dokuma kumaşlarda %2,7 ve örme kumaşlarda %4 oranında artış olduğu görülmektedir. **Yün ve ince hayvan kılından dokuma kumaşlarda ise, yıllık ortalama ithalatın %10,5 oranında düştüğü hesaplanmaktadır.** Rusya Federasyonu, yün ve ince hayvan kılından dokuma kumaşları tedarikte İtalya'yı tercih etmektedir.

Rusya Federasyonu'nun kriz yaşadığı 1998 ve 1999 yılları ortalamaya katılmadığı takdirde, ortalama yıllık ithalat artışının en yüksek olduğu ürünün pamuklu dokuma kumaşlar (%11,4) olduğu görülmektedir.

FOB (1.000) Dolar										
Yıllar	Pamuklu Dokuma	Değişim (%)	Suni-Sent. Dokuma	Değişim (%)	Yün Hayvan Kılı. Dokuma	Değişim (%)	Örme Kumaş	Değişim (%)	Toplam	Değişim (%)
1997	10.561		30.944		11.672		8.592		61.769	
1998	9.853	-6,7	30.031	-3,0	9.426	-19,2	7.075	-17,7	56.385	-8,7
1999	7.369	-25,2	25.148	-16,3	12.098	28,4	8.210	16,0	52.825	-6,3
2000	8.904	20,8	26.308	4,6	8.918	-26,3	9.926	20,9	54.055	2,3
2001	11.887	33,5	22.567	-14,2	7.485	-16,1	10.177	2,5	52.115	-3,6
2002	11.084	-6,8	21.922	-2,9	6.441	-13,9	10.326	1,5	49.772	-4,5
2003	12.025	8,5	24.025	9,6	6.250	-3,0	10.649	3,1	52.949	6,4
2004	12.694	5,6	36.895	53,6	4.818	-22,9	9.508	-10,7	63.914	20,7
2005	13.528	6,6	33.353	-9,6	4.295	-10,9	11.073	16,5	62.248	-2,6
97-05 Ortalama		4,5		2,7		-10,5		4,0		0,5
98-99 Hariç Ortalama		11,4		6,8		-9,4		5,6		1,6

Kaynak: EUROSTAT verilerinden derlenmiştir.

Miktar Bazında

Hem değer hem de miktar bazında, Rusya Federasyonu'nun Almanya'dan ağırlıklı olarak suni-sentetik dokuma kumaşlar ithal ettiği görülmektedir.

2005 yılına ilişkin verilere göre, Rusya Federasyonu'nun Almanya'dan yaptığı kumaş ithalat miktarı 4,5 bin ton olmuştur. AB ülkelerinden yapılan ithalatın miktar bazında %21,1'lik bölümü Almanya'dan yapılmaktadır.

Almanya'dan kumaş ithalatının miktar bazında yıllık ortalama ithalat artış oranı %1,2 olarak hesaplanmıştır. Detaya inildiğinde suni-sentetik dokuma kumaşların ithalatının yıllık ortalama artış oranı %7, örme kumaşların ortalama yıllık ithalat artış oranı ise %5,7 olarak hesaplanmaktadır. Ancak, pamuklu dokuma kumaşların ortalama yıllık ithalat azalış oranı %1,6 olurken, yün ve ince hayvan kılından dokuma kumaşların ortalama yıllık ithalat azalış oranı %12,9 olmuştur.

1997 – 2005 yılları arasında dokuz yıllık süreçte Rusya Federasyonu'nun Almanya'dan gerçekleştirdiği kumaş ithalatı dalgalı bir seyir izlemiş, 2000, 2003 ve 2004 yılları dışında azalma eğilimi göstermiştir.

Tablo II.13. RF'nin Almanya'dan Kumaş İthalatı										
(Ton)										
Yıllar	Pamuklu Dokuma	Değişim (%)	Suni-Sent. Dokuma	Değişim (%)	Yün Hayvan Kılı. Dokuma	Değişim (%)	Örme Kumaş	Değişim (%)	Toplam	Değişim (%)
1997	1.136		2.084		654		549		4.423	
1998	1.010	-11,1	1.846	-11,4	472	-27,8	459	-16,4	3.787	-14,4
1999	652	-35,4	1.704	-7,7	699	48,1	641	39,9	3.696	-2,4
2000	860	31,8	2.169	27,3	617	-11,6	888	38,4	4.534	22,7
2001	970	12,8	1.871	-13,8	463	-24,9	758	-14,6	4.062	-10,4
2002	923	-4,8	1.587	-15,1	368	-20,7	815	7,4	3.693	-9,1
2003	860	-6,8	1.854	16,8	296	-19,4	711	-12,7	3.721	0,8
2004	823	-4,4	3.285	77,2	209	-29,5	551	-22,5	4.867	30,8
2005	866	5,3	2.723	-17,1	173	-17,1	694	26,1	4.456	-8,4
97-05 Ortalama		-1,6		7,0		-12,9		5,7		1,2
98-99 Hariç Ortalama		5,6		12,5		-20,5		3,7		4,4

Kaynak: EUROSTAT verilerinden derlenmiştir.

Almanya'dan İthalatta Birim Fiyatlar

Rusya Federasyonu'nun Almanya'dan yaptığı kumaş ithalatında birim fiyatlar İtalya'da olduğu gibi AB ortalamasının biraz üzerinde seyretmektedir. Yıllık ortalama birim fiyat artışı %0,4 olarak hesaplanmıştır. Temel ürün grupları itibariyle ele alındığında, pamuklu dokuma kumaşlarda yıllık ortalama artış oranı %7,1, yün ve ince hayvan kılından dokuma kumaşlarda 4,9, örme kumaşlarda %1,1 olurken, suni-sentetik dokuma kumaşlarda ortalama yıllık ithal birim fiyatı azalış oranı %1,8 olmuştur.

Ekonomik kriz dönemleri dikkate alınmadığında, birim fiyatların daha hızlı arttığı görülmektedir. Tablo II.12.'den izlenebileceği gibi, birim fiyatlardaki gelişmelerin euro/\$ paritesi ile paralel bir şekilde dalgalandığı görülmektedir.

Tablo II.14. RF'nin Almanya'dan Kumaş İthalatında Birim Fiyatlar										
FOB, \$ / kg										
Yıllar	Pamuklu Dokuma	Değişim (%)	Suni-Sent. Dokuma	Değişim (%)	Yün Hayvan Kılı. Dokuma	Değişim (%)	Örme Kumaş	Değişim (%)	Toplam	Değişim (%)
1997	9,3		14,8		17,9		15,7		14,0	
1998	9,8	4,9	16,3	9,6	20,0	11,9	15,4	-1,5	14,9	6,6
1999	11,3	15,8	14,8	-9,3	17,3	-13,3	12,8	-17,0	14,3	-4,0
2000	10,4	-8,3	12,1	-17,8	14,4	-16,6	11,2	-12,7	11,9	-16,6
2001	12,3	18,3	12,1	-0,5	16,2	11,8	13,4	20,0	12,8	7,6
2002	12,0	-2,0	13,8	14,5	17,5	8,5	12,7	-5,5	13,5	5,1
2003	14,0	16,5	13,0	-6,2	21,1	20,3	15,0	18,2	14,2	5,6
2004	15,4	10,4	11,2	-13,3	23,1	9,3	17,3	15,3	13,1	-7,7
2005	15,6	1,2	12,2	9,0	24,8	7,5	15,9	-7,6	14,0	6,4
97-05 Ortalama		7,1		-1,8		4,9		1,1		0,4
98-99 Hariç Ortalama		6,0		-2,4		6,8		4,6		0,1

Kaynak: EUROSTAT verilerinden derlenmiştir.

Fransa'dan İthalat

Dolar Bazında

Rusya Federasyonu'nun Fransa'dan yaptığı kumaş ithalatı tüm dünyadan yaptığı ithalatın %1,2'lik bölümüne, AB ülkelerinden yaptığı ithalatın ise %3,7'sine karşılık gelmektedir. 1997-2005 arasındaki dokuz yıllık süreçte yıllık ortalama ithalat artış oranı %19 olmuştur. ürün grupları detaylı olarak incelendiğinde, pamuklu dokuma kumaşlarda yıllık ortalama artış oranı %62,9, suni-sentetik dokuma kumaşlarda %8,5, yün ve ince hayvan kılından dokuma kumaşlarda %19,9 ve örme kumaşlarda %61,3 olarak hesaplanmaktadır.

1997 – 2005 yılları arasında dokuz yıllık süreçte örme kumaş ithalatı on katın üstünde artarken, pamuklu dokuma kumaşların ithalatı da yedi katdan daha fazla artmıştır.

Tablo II.15. RF'nin Fransa'dan Kumaş İthalatı										
FOB (1.000) Dolar										
Yıllar	Pamuklu Dokuma	Değişim (%)	Suni-Sent. Dokuma	Değişim (%)	Yün Hayvan Kılı. Dokuma	Değişim (%)	Örme Kumaş	Değişim (%)	Toplam	Değişim (%)
1997	425		2.845		640		290		4.200	
1998	906	113,1	3.070	7,9	292	-54,3	746	157,2	5.015	19,4
1999	164	-81,9	1.275	-58,5	153	-47,7	429	-42,5	2.021	-59,7
2000	294	78,7	1.316	3,2	109	-28,6	592	38,1	2.310	14,3
2001	339	15,6	2.097	59,4	284	160,5	282	-52,4	3.002	29,9
2002	1.257	270,2	2.185	4,2	661	132,7	448	59,2	4.551	51,6
2003	1.886	50,0	2.815	28,8	408	-38,4	1.485	231,2	6.593	44,9
2004	2.411	27,9	2.926	3,9	339	-16,8	2.355	58,6	8.031	21,8
2005	3.122	29,5	3.473	18,7	515	51,9	3.320	41,0	10.430	29,9
97-05 Ortalama		62,9		8,5		19,9		61,3		19,0
98-99 Hariç Ortalama		78,6		19,7		43,6		62,6		32,1

Kaynak: EUROSTAT verilerinden derlenmiştir.

Miktar Bazında

Fransa, Rusya Federasyonu kumaş tedarikinde küçük bir ülke, ancak hem değer hem de miktar rakamları hızlı bir artışa işaret etmektedir.

Fransa'dan kumaş mamülleri ithalatına miktar bazında bakıldığında 2005 yılında Rusya Federasyonu'nun AB ülkelerinden ithal ettiği ürünlerin sadece %2,2'lük küçük bir bölümünü bu ülkeden aldığı ortaya çıkmaktadır. Fransa'dan miktar bazında ithalatın yıllık ortalama artış oranı %15,3 olarak hesaplanmaktadır.

Detaya inildiğinde, pamuklu dokuma kumaşlar için miktar bazında yıllık ortalama ithalat artış oranı %64, suni-sentetik dokuma kumaşlar için %4,7, yün ve ince hayvan kılından dokuma kumaşlar için %8,1 ve örme kumaşlar için %51,8 olarak ortaya çıkmaktadır. Pamuklu dokuma kumaşlarda ve örme kumaşlarda yıllık artışlar yüksek olmakla birlikte, AB toplamından yapılan ithalat miktarında aldıkları payların küçük olmaları dolayısıyla (sırasıyla %4,8 ve %3,7) anlamlı bulunmamaktadır.

Yıllar	Pamuklu Dokuma	Değişim (%)	Suni-Sent. Dokuma	Değişim (%)	Yün Hayvan Kılı. Dokuma	Değişim (%)	Örme Kumaş	Değişim (%)	Toplam	Değişim (%)
1997	25		161		29		23		238	
1998	40	56,7	156	-2,8	14	-52,6	90	298,2	300	26,2
1999	7	-82,5	71	-54,5	5	-63,0	45	-50,1	128	-57,3
2000	16	137,7	70	-2,1	5	-7,8	48	6,9	139	8,3
2001	52	218,3	124	77,7	10	102,1	30	-38,4	215	54,9
2002	118	125,3	119	-4,2	21	123,2	47	56,6	304	41,2
2003	119	1,5	187	58,1	12	-44,3	88	88,6	406	33,7
2004	165	37,8	180	-3,7	8	-36,4	115	30,7	467	15,0
2005	193	17,4	125	-30,7	11	44,0	140	21,9	469	0,3
97-05 Ortalama		64,0		4,7		8,1		51,8		15,3
98-99 Hariç Ortalama		89,7		15,8		30,1		27,7		25,6

Kaynak: EUROSTAT verilerinden derlenmiştir.

Fransa'dan İthalatta Birim Fiyatlar

Fransa'dan yüksek katma değerli kumaşlar ithal ediliyor.

Rusya Federasyonu'nun Fransa'dan yaptığı kumaş ithalatında birim fiyatlar, 1997-2005 yılları arasında yıllık ortalama %3,7 düzeyinde artış kaydetmiştir. Rusya'da ekonomik kriz yaşanan 1998 ve 199 yılları alınmadan yapılan hesaplanmada birim fiyat artışı %6,7 olmaktadır, ki bu değer AB'den yapılan toplam ithalatta ortaya çıkan birim fiyatın (%1,4) kabaca dört katıdır.

Fransa'dan ithalatta, birim fiyatların, hem dokuma kumaşlarda, hem de örme kumaşlarda AB geneli için çıkartılan birim fiyatlardan yüksek

olmasının AB geneline kıyasla katma değeri yüksek ürünler ithal edildiğini gösterdiği söylenebilir.

Tablo II.17. RF'nin Fransa'dan Kumaş İthalatında Birim Fiyatlar										
FOB, \$ / kg										
Yıllar	Pamuklu Dokuma	Değişim (%)	Suni-Sent. Dokuma	Değişim (%)	Yün Hayvan Kılı. Dokuma	Değişim (%)	Örme Kumaş	Değişim (%)	Toplam	Değişim (%)
1997	16,9		17,7		22,0		12,8		17,7	
1998	22,9	36,0	19,6	11,0	21,2	-3,7	8,3	-35,4	16,7	-5,4
1999	23,8	3,9	17,9	-8,7	30,0	41,5	9,5	15,2	15,8	-5,7
2000	17,9	-24,8	18,9	5,4	23,2	-22,6	12,3	29,2	16,6	5,5
2001	6,5	-63,7	17,0	-10,3	29,9	28,9	9,5	-22,8	14,0	-16,1
2002	10,7	64,3	18,4	8,8	31,2	4,3	9,6	1,7	15,0	7,3
2003	15,8	47,8	15,0	-18,5	34,5	10,7	16,9	75,6	16,2	8,3
2004	14,7	-7,2	16,2	7,9	45,2	31,0	20,5	21,4	17,2	5,9
2005	16,2	10,3	27,8	71,3	47,7	5,5	23,8	15,7	22,3	29,4
97-05 Ortalama		8,3		8,4		11,9		12,6		3,7
98-99 Hariç Ortalama		4,5		10,8		9,6		20,1		6,7

Kaynak: EUROSTAT verilerinden derlenmiştir.

Polonya'dan İthalat

Dolar Bazında

Rusya Federasyonu'nun Polonya'dan yaptığı kumaş ithalatı tüm dünyadan yaptığı ithalatın %1,6'lık bölümüne, AB ülkelerinden yaptığı ithalatın ise %5'ine karşılık gelmektedir. 1997-2005 arasındaki dokuz yıllık süreçte yıllık ortalama ithalat artış oranı %12,1 olmuştur.

Tablo II.18. RF'nin Polonya'dan Kumaş İthalatı										
FOB (1.000) Dolar										
Yıllar	Pamuklu Dokuma	Değişim (%)	Suni-Sent. Dokuma	Değişim (%)	Yün Hayvan Kılı. Dokuma	Değişim (%)	Örme Kumaş	Değişim (%)	Toplam	Değişim (%)
1997*	524		2.266		165		5.295		8.250	
1998*	962	83,6	2.829	24,9	70	-57,7	3.637	-31,3	7.498	-9,1
1999	483	-49,8	1.707	-39,7	172	145,3	2.295	-36,9	4.657	-37,9
2000	389	-19,4	1.919	12,5	5	-97,3	2.671	16,4	4.984	7,0
2001	494	27,1	4.664	143,0	24	435,4	2.708	1,4	7.891	58,3
2002	445	-9,9	4.385	-6,0	34	38,5	4.664	72,2	9.528	20,7
2003	615	38,1	1.512	-65,5	212	526,2	5.232	12,2	7.571	-20,5
2004	358	-41,8	4.721	212,3	165	-22,1	7.278	39,1	12.522	65,4
2005	425	18,5	4.530	-4,0	37	-77,5	9.137	25,5	14.129	12,8
97-05 Ortalama		5,8		34,7		111,3		12,3		12,1
98-99 Hariç Ortalama		2,1		48,7		133,8		27,8		24,0

Kaynak: EUROSTAT verilerinden derlenmiştir. (*) Birleşmiş Milletler verilerinden derlenmiştir.

Ürün grupları detaylı olarak incelendiğinde, pamuklu dokuma kumaşlarda yıllık ortalama artış oranı %5,8, suni-sentetik dokuma kumaşlarda %34,7, yün ve ince hayvan kılından dokuma kumaşlarda %111,3 ve örme kumaşlarda %12,3 olarak kaydedilmiştir. Suni-sentetik dokuma kumaşlar ile yün ve ince hayvan

kılından dokuma kumaşlarda ortalama yıllık yüksek artış oranları görülmek ile beraber 1997 – 2005 yılları arası dokuz yıllık süreçte her iki ürünün Polonya'dan ithalatı dalgalı bir seyir izlemektedir. 2005 yılında 1997 yılına kıyasla, suni-sentetik dokuma kumaş ithalatı kabaca ancak iki kat artmış, yünlü ve ince hayvan kılından dokuma kumaşların ithalatı kabaca dört kat azalmıştır.

Miktar Bazında

Polonya'dan kumaş ithalatına ilişkin, ancak 1999 yılından bu tarafa miktar bazında veri bulunabilmiştir. Elde edilebilen veriler ışığında 1999 yılından 2005 yılına Polonya'dan ithalatın miktar bazında yıllık ortalama artış oranı %25,6 olarak bulunmuştur. Rusya Federasyonu'nun Polonya'dan miktar bazında en fazla ithal ettiği örme kumaşlardır. Bunları sırasıyla suni-sentetik dokuma kumaşlar, pamuklu dokuma kumaşlar ile yün ve ince hayvan kılından dokuma kumaşlar izlemektedir.

Tablo II.19. RF'nin Polonya'dan Kumaş İthalatı										
(Ton)										
Yıllar	Pamuklu Dokuma	Değişim (%)	Suni-Sent. Dokuma	Değişim (%)	Yün Hayvan Kılı. Dokuma	Değişim (%)	Örme Kumaş	Değişim (%)	Toplam	Değişim (%)
1999	56		221		8		266		551	-
2000	38	-31,1	209	-5,5	0	-96,3	341	28,0	589	6,8
2001	60	55,5	278	32,9	2	566,7	394	15,4	733	24,5
2002	71	19,6	249	-10,5	3	70,0	550	39,8	874	19,1
2003	83	16,7	159	-36,0	17	408,8	506	-7,9	766	-12,3
2004	51	-39,1	535	235,7	11	-36,4	922	82,1	1.519	98,2
2005	53	3,9	662	23,7	2	-86,4	1.066	15,6	1.782	17,4
Ortalama		4,2		40,1		137,7		28,8		25,6

Kaynak: EUROSTAT verilerinden derlenmiştir.

Polonya'dan İthalatta Birim Fiyatlar

Rusya Federasyonu'nun Polonya'dan kumaş ithalatında 1999-2005 yılları arasında yıllık ortalama birim fiyat düşme oranı %3,9 düzeyindedir. Bu yıllarda bütün ürün gruplarının birim fiyatlarında dalgalanmalar ve düşmeler görülmektedir. 2005 yılında 1997 yılına kıyasla, pamuklu dokuma kumaşların ve suni-sentetik dokuma kumaşların birim fiyatları düşerken, yün ve ince hayvan kılından dokuma kumaşların birim fiyatları yükselmiş, örme kumaşların ise aynı kalmıştır.

2005 yılı itibariyle Polonya'dan ithal yün ve hayvan kılından dokuma kumaşlar hariç pamuklu dokuma, suni-sentetik dokuma ve örme kumaşların birim fiyatları AB ortalamasının altındadır. 2005 yılında, Rusya'nın Polonya'dan ithal ettiği pamuklu dokuma kumaşların birim fiyatı, AB toplam ithalatındaki birim fiyatının yaklaşık üçte ikisi kadarken, suni-sentetik dokuma kumaşlarda Polonya'nın ithal birim fiyatı, AB toplamının ithal birim fiyatının kabaca yarısı kadardır. Bu bilgilerin ışığında, Rusya'nın Polonya'dan katma değeri düşük ürün aldığı çıkarımı yapılabilir.

Tablo II.20. RF'nin Polonya'dan Kumaş İthalatında Birim Fiyatlar										
FOB, \$ / kg										
Yıllar	Pamuklu Dokuma	Değişim (%)	Suni-Sent. Dokuma	Değişim (%)	Yün Hayvan Kılı. Dokuma	Değişim (%)	Örme Kumaş	Değişim (%)	Toplam	Değişim (%)
1999	8,7		7,7		21,5		8,6		8,4	
2000	10,1	16,9	9,2	19,0	15,2	-29,1	7,8	-9,1	8,5	0,2
2001	8,3	-18,3	16,8	82,9	12,2	-19,7	6,9	-12,2	10,8	27,1
2002	6,2	-24,6	17,6	5,1	10,0	-18,5	8,5	23,2	10,9	1,3
2003	7,4	18,4	9,5	-46,2	12,2	23,1	10,3	21,9	9,9	-9,4
2004	7,1	-4,3	8,8	-7,0	15,0	22,4	7,9	-23,6	8,2	-16,5
2005	8,1	14,0	6,8	-22,5	24,7	64,8	8,6	8,6	7,9	-3,9
Ortalama		0,3		5,2		7,2		1,5		-0,2

Kaynak: EUROSTAT verilerinden derlenmiştir.

İngiltere'den İthalat

Dolar Bazında

Rusya Federasyonu, toplam kumaş ithalatının %0,8'lik küçük bir bölümünü İngiltere'den yapmaktadır. 2005 yılında bu ülkeden 6,9 milyon dolarlık kumaş ithal edilmiştir. Rusya Federasyonu'nun 1997 yılında İngiltere'den yaptığı kumaş ithalatının 12,6 milyon dolar olduğu dikkate alınır, İngiliz kumaşlarının Rusya'da ciddi bir pazar kaybına uğradığı söylenebilir. 1999-2005 yılları arasında ithalat yıllık ortalama %0,4 oranında gerilemiştir.

Tablo II.21. RF'nin İngiltere'den Kumaş İthalatı										
FOB (1.000) Dolar										
Yıllar	Pamuklu Dokuma	Değişim (%)	Suni-Sent. Dokuma	Değişim (%)	Yün Hayvan Kılı. Dokuma	Değişim (%)	Örme Kumaş	Değişim (%)	Toplam	Değişim (%)
1997	745		7.777		3.668		438		12.628	
1998	632	-15,1	5.083	-34,6	2.512	-31,5	417	-4,9	8.645	-31,5
1999	608	-3,8	6.095	19,9	1.369	-45,5	264	-36,7	8.336	-3,6
2000	251	-58,7	3.700	-39,3	587	-57,1	167	-36,8	4.705	-43,6
2001	72	-71,3	4.186	13,1	928	58,0	167	0,4	5.353	13,8
2002	532	637,5	2.211	-47,2	304	-67,2	307	83,1	3.354	-37,3
2003	855	60,6	3.960	79,1	798	162,3	525	71,2	6.138	83,0
2004	666	-22,1	3.819	-3,5	722	-9,5	280	-46,7	5.487	-10,6
2005	2.129	219,8	3.280	-14,1	1.212	67,8	309	10,5	6.929	26,3
97-05 Ortalama		93,4		-3,3		9,7		5,0		-0,4
98-99 Hariç Ortalama		127,6		-2,0		25,7		13,6		5,3

Kaynak: EUROSTAT verilerinden derlenmiştir.

İthalatın içerisinde hem değer hem de miktar bazında ağırlıklı ürün grubu, suni-sentetik dokuma kumaşlardır. Bu ürünlerin ithalatı yıllık ortalama %3,3 oranında düşüş kaydetmiştir. Buna karşın pamuklu dokuma kumaşların

ithalatında yıllık ortalama artış oranı %93,4, yün ve ince hayvan kıllarından dokuma kumaşlarda %9,7 ve örme kumaşlarda %5 olarak hesaplanmaktadır.

Miktar Bazında

Rusya Federasyonu'nun İngiltere'den yaptığı kumaş ithalatı, miktar bazında 1997 yılından 2005 yılına %40 kadar azalmış bulunmaktadır. Suni-sentetik dokuma kumaşların ithalatı bu süreçte yarı yarıya azalırken, pamuklu dokuma kumaşların ithalatı miktar olarak ikiye katlanmıştır.

Tablo II.22. RF'nin İngiltere'den Kumaş İthalatı										
(Ton)										
Yıllar	Pamuklu Dokuma	Değişim (%)	Suni-Sent. Dokuma	Değişim (%)	Yün Hayvan Kılı. Dokuma	Değişim (%)	Örme Kumaş	Değişim (%)	Toplam	Değişim (%)
1997	54		584		190		52		879	
1998	31	-43,3	353	-39,5	125	-34,1	20	-60,7	529	-39,8
1999	52	70,2	437	23,7	68	-45,6	12	-40,4	569	7,5
2000	24	-53,9	309	-29,3	52	-23,5	18	50,4	403	-29,2
2001	7	-69,9	380	23,1	50	-5,2	13	-26,9	450	11,7
2002	34	368,1	160	-57,9	14	-72,5	66	397,7	273	-39,2
2003	52	52,8	333	107,9	26	91,9	93	40,2	503	83,9
2004	51	-1,6	300	-9,8	24	-9,6	76	-18,1	450	-10,5
2005	131	159,0	304	1,2	35	48,7	49	-35,5	519	15,2
97-05 Ortalama		60,2		2,4		-6,2		38,3		0,0
98-99 Hariç Ortalama		75,7		5,9		5,0		68,0		5,3

Kaynak: EUROSTAT verilerinden derlenmiştir.

İngiltere'den İthalatta Birim Fiyatlar

Rusya Federasyonu'nun İngiltere'den toplam kumaş ithalatında 2005 yılı için hesaplanan birim fiyat, AB toplamı için bulunan birim fiyat ile (13,4 \$/kg) aynıdır. Ancak ürün detayına inildiğinde, pamuklu dokuma kumaşlar ve yünlü kumaşların İngiltere'den ithalatında birim fiyatların AB toplamı için hesaplanan birim fiyatlardan yüksek olduğu; buna karşın suni-sentetik dokuma kumaşlar ile örme kumaşlarda daha düşük olduğu, hatta örme kumaşlarda birim fiyatın yarı yarıya düşüş kaydettiği görülmektedir.

İngiltere'den kumaş ithalatında birim fiyatların değişimi, yıllık ortalama %0,4 düşüş şeklinde hesaplanmıştır. Pamuklu dokuma kumaşlar, yünlü kumaşlar ve örme kumaşlarda yıllık ortalama birim fiyat değişimleri sırasıyla %7,1, %11,9 ve %15,3 olarak hesaplanırken, suni-sentetik dokuma kumaşların İngiltere'den ithalatında birim fiyatların yıllık ortalama %1,7 oranında gerilediği görülmektedir.

Tablo II.23. RF'nin İngiltere'den Kumaş İthalatında Birim Fiyatlar										
FOB, \$ / kg										
Yıllar	Pamuklu Dokuma	Değişim (%)	Suni-Sent. Dokuma	Değişim (%)	Yün Hayvan Kılı. Dokuma	Değişim (%)	Örme Kumaş	Değişim (%)	Toplam	Değişim (%)
1997	13,8		13,3		19,3		8,5		14,4	
1998	20,7	49,8	14,4	8,0	20,1	3,9	20,5	141,7	16,3	13,7
1999	11,7	-43,5	14,0	-3,1	20,1	0,1	21,8	6,2	14,7	-10,3
2000	10,5	-10,4	12,0	-14,1	11,2	-44,0	9,2	-58,0	11,7	-20,3
2001	10,0	-4,6	11,0	-8,1	18,7	66,7	12,6	37,4	11,9	1,9
2002	15,8	57,6	13,8	25,5	22,4	19,4	4,6	-63,2	12,3	3,1
2003	16,6	5,1	11,9	-13,9	30,6	36,7	5,7	22,1	12,2	-0,5
2004	13,1	-20,9	12,7	6,9	30,6	0,1	3,7	-35,0	12,2	-0,2
2005	16,2	23,5	10,8	-15,1	34,5	12,8	6,3	71,4	13,4	9,6
97-05 Ortalama		7,1		-1,7		11,9		15,3		-0,4
98-99 Hariç Ortalama		8,4		-3,1		15,3		-4,2		-1,1

Kaynak: EUROSTAT verilerinden derlenmiştir.

Diğer AB Ülkelerinden İthalat / İlk 5 Ülke Hariç

Dolar Bazında

Rusya Federasyonu'nun 2005 yılında İtalya, Almanya, Fransa, Polonya ve İngiltere dışındaki yirmi AB ülkesinden kumaş ithalatı 85,3 milyon dolar değerindedir. Yirmi AB ülkesinden yapılan kumaş ithalatı, Rusya Federasyonu'nun 886,5 milyon dolar değerindeki toplam kumaş ithalatı içerisinde %9,6'lık kısmı oluşturmaktadır. Bu yirmi ülkenin dokuzunu 2004 yılının ilkbaharında AB ülkeleri arasına katılan Polonya hariç Estonya, Letonya, Litvanya, Macaristan, Çek Cumhuriyeti, Slovenya, Malta, Slovak Cumhuriyeti gibi yeni üyeler oluşturmaktadır. Bu ülkelerden Estonya, Letonya ve Litvanya aynı zamanda Bağımsız Devletler Topluluğu (BDT) üyesi ülkelerdir.

Bu grupta ele alınan yirmi AB ülkesinden kumaş ithalatında, veri bulunabilen 1999-2005 yılları arasında hesaplanan dolar bazında yıllık ortalama artış oranı %12,8'dir. 1999 yılından 2005 yılına Rusya Federasyonu'nun yirmi AB ülkesinden toplam kumaş ithalatı hemen hemen ikiye katlanmıştır. Temel ürün gruplarına inildiğinde, pamuklu dokuma kumaşların yıllık ortalama ithalat artışı %15,5, suni-sentetik dokuma kumaşlar için %17,6 ve örme kumaşlar için %7,9 olarak hesaplanmıştır. Yün ve ince hayvan kılından dokuma kumaşlar için ise %4,9 oranında düşüş söz konusu olmuştur.

Tablo II.24. RF'nin AB Ülkelerinden (5 Ülke Hariç) Kumaş İthalatı										
FOB (1.000) Dolar										
Yıllar	Pamuklu Dokuma	Değişim (%)	Suni-Sent. Dokuma	Değişim (%)	Yün Hayvan Kılı. Dokuma	Değişim (%)	Örme Kumaş	Değişim (%)	Toplam	Değişim (%)
1999	8.162	-	20.356	-	7.340	-	5.855	-	41.713	-
2000	9.401	15,2	24.294	19,3	6.303	-14,1	5.940	1,4	45.938	10,1
2001	11.151	18,6	27.554	13,4	7.757	23,1	4.782	-19,5	51.244	11,6
2002	12.544	12,5	29.584	7,4	6.452	-16,8	7.186	50,3	55.766	8,8
2003	15.297	21,9	40.423	36,6	6.363	-1,4	6.934	-3,5	69.017	23,8
2004	18.506	21,0	44.595	10,3	5.727	-10,0	6.963	0,4	75.791	9,8
2005	19.215	3,8	52.746	18,3	5.132	-10,4	8.240	18,3	85.333	12,6
Ortalama		15,5		17,6		-4,9		7,9		12,8

Kaynak: EUROSTAT verilerinden derlenmiştir.

Miktar Bazında

Diğer AB ülkelerinden yapılan kumaş ithalatı artış oranları, hem miktar hem de değer bazında kayda değer oranlardadır.

Rusya Federasyonu'nun yirmi AB ülkesinden hazır giyim ve konfeksiyon ithalatında miktar bazında yıllık ortalama artış oranı %13,6 olarak hesaplanmıştır. Bu oran genel AB toplamından kumaş ithalatındaki yıllık ortalama artış oranından (%11,2) yüksektir. Miktar olarak en fazla ithal edilen kumaşlar suni-sentetik dokuma kumaşlar ile pamuklu dokuma kumaşlardır.

Suni-sentetik dokuma kumaşlar için 1999 yılından 2005 yılına yedi yıllık süreçte yıllık ortalama ithalat artışı %18,6, pamuklu kumaşlar için %14,7 ve örme kumaşlar için %14,3 düzeyindedir. Rusya Federasyonu'nun yirmi AB ülkesinden suni-sentetik dokuma kumaş ile pamuklu dokuma kumaş ithalatı 1999 yılından 2005 yılına iki katından fazla artmıştır.

Tablo II.25. RF'nin AB Ülkelerinden (5 Ülke Hariç) Kumaş İthalatı										
(Ton)										
Yıllar	Pamuklu Dokuma	Değişim (%)	Suni-Sent. Dokuma	Değişim (%)	Yün-Hayvan Kılı. Dokuma	Değişim (%)	Örme Kumaş	Değişim (%)	Toplam	Değişim (%)
1999	908	-	1.827	-	610	-	459	-	3.803	-
2000	976	7,5	2.639	44,5	523	-14,3	542	18,1	4.680	23,0
2001	1.346	37,9	3.360	27,3	582	11,3	511	-5,8	5.797	23,9
2002	1.384	2,8	3.630	8,0	336	-42,3	725	42,0	6.074	4,8
2003	1.456	5,2	4.048	11,5	269	-19,8	654	-9,8	6.427	5,8
2004	1.913	31,4	4.520	11,7	229	-15,1	720	10,0	7.382	14,9
2005	1.981	3,5	4.907	8,6	221	-3,2	945	31,2	8.054	9,1
Ortalama		14,7		18,6		-13,9		14,3		13,6

Kaynak: EUROSTAT verilerinden derlenmiştir.

Diğer AB Ülkelerinden İthalatta Birim Fiyatlar

Rusya Federasyonu'nun İtalya, Almanya, Fransa, Polonya ve İngiltere dışındaki yirmi AB ülkesinden dokuma ve örme kumaş ithalatında birim fiyatlar, 1999-2005 yılları arasında yıllık ortalama %0,1 düzeyinde düşüş kaydetmiştir. Örme kumaş ithalatında birim fiyatlar yıllık ortalama %5,7 oranında düşerken, yün ve ince hayvan kılından dokuma kumaşların birim fiyatları % 12,8 oranında, pamuklu dokuma kumaşların fiyatları ise %1,8 oranında artış kaydetmiştir. En fazla ithal edilen ürün grubu olan suni-sentetik dokuma kumaşlarda yıllık ortalama birim fiyat artışı ise sadece %0,2 düzeyinde kalmıştır.

FOB, \$ / kg										
Yıllar	Pamuklu Dokuma	Değişim (%)	Suni-Sent. Dokuma	Değişim (%)	Yün Hayvan Kılı. Dokuma	Değişim (%)	Örme Kumaş	Değişim (%)	Toplam	Değişim (%)
1999	9,0	-	11,1	-	12,0	-	12,8	-	11,0	-
2000	9,6	7,1	9,2	-17,4	12,1	0,2	11,0	-14,1	9,8	-10,5
2001	8,3	-14,0	8,2	-10,9	13,3	10,6	9,4	-14,5	8,8	-10,0
2002	9,1	9,4	8,2	-0,6	19,2	44,2	9,9	5,9	9,2	3,9
2003	10,5	15,9	10,0	22,5	23,6	23,0	10,6	6,9	10,7	17,0
2004	9,7	-8,0	9,9	-1,2	25,1	6,0	9,7	-8,8	10,3	-4,4
2005	9,7	0,3	10,7	9,0	23,2	-7,4	8,7	-9,8	10,6	3,2
Ortalama		1,8		0,2		12,8		-5,7		-0,1

Kaynak: EUROSTAT verilerinden derlenmiştir.

Türkiye'den İthalat

Dolar Bazında

Türkiye Rusya Federasyonu'nun kumaş tedarikçisinde ikinci ülke. Toplam ithalatın %23,5'i Türkiye'den.

2005 yılında Rusya Federasyonu kumaş ithalatının %23,5'lik bir bölümünü, yani hemen hemen dörtte birini Türkiye'den yapmıştır. Rusya'ya 208,5 milyon dolar değerinde kumaş ihraç eden Türkiye, Çin'in ardından ikinci büyük tedarikçi pozisyonundadır. Temin edilebilen veriler çerçevesinde, 2000 yılından 2005 yılına kadar olan altı yıllık süreçte Türkiye'den kumaş ithalatının yıllık ortalama artış oranı %50,1 olarak hesaplanmıştır. Yine bu süreçte kumaş ihracatı değer olarak yaklaşık sekiz katına çıkmıştır.

Rusya Federasyonu'nun Türkiye'den kumaş ithalatında, hem miktar hem de değer bazında en ağırlıklı ürün grubu suni-sentetik dokuma kumaşlardır. Bunları örme kumaşlar ve pamuklu dokuma kumaşlar takibetmektedir. 2000 yılından 2005 yılına pamuklu dokuma kumaş ithalatının yıllık ortalama artış oranı %86,1, suni-sentetik dokuma kumaşlar için bu oran %51,3, yünlü kumaşlar için %189,7 ve örme kumaşlar için %48,3 olarak hesaplanmıştır.

Tablo II.27. RF'nin Türkiye'den Kumaş İthalatı										
FOB (1.000) Dolar										
Yıllar	Pamuklu Dokuma	Değişim (%)	Suni-Sent. Dokuma	Değişim (%)	Yün Hayvan Kılı. Dokuma	Değişim (%)	Örme Kumaş	Değişim (%)	Toplam	Değişim (%)
2000	1.494		15.649		50		10.475		27.668	
2001	3.596	140,6	19.099	22,0	45	- 11,4	16.301	55,6	39.040	41,1
2002	11.244	212,7	33.989	78,0	321	619,7	17.944	10,1	63.498	62,6
2003	21.001	86,8	53.199	56,5	656	104,2	26.067	45,3	100.923	58,9
2004	25.822	23,0	69.237	30,1	791	20,6	45.259	73,6	141.109	39,8
2005	17.449	- 32,4	117.553	69,8	2.494	215,3	71.011	56,9	208.507	47,8
2000-05 Ortalama	86,1			51,3		189,7		48,3		50,1

Kaynak: İhracatçı Birlikleri kayıtlarından derlenmiştir.

Miktar Bazında

Değer cinsinden artışlar, miktar cinsinden artışların önünde seyretmektedir.

Rusya Federasyonu Türkiye'den 2005 yılında 31.115 ton ağırlığında kumaş ithal etmiştir. 2000 yılından 2005 yılına **kumaş ithalatının miktar olarak yıllık ortalama artış oranı %44,5 olarak hesaplanmıştır. Bu süreçte ithalat miktar olarak altı katına çıkmıştır.** Suni-sentetik dokuma kumaşlar ile örme kumaşlar miktar bazında en fazla ithal edilen ürün gruplarıdır. Bu ürün gruplarında özellikle 2004 yılından 2005 yılına %60'ları bulan artışlar dikkat çekmektedir.

Tablo II.28. RF'nin Türkiye'den Kumaş İthalatı										
(Ton)										
Yıllar	Pamuklu Dokuma	Değişim (%)	Suni-Sent. Dokuma	Değişim (%)	Yün Hayvan Kılı. Dokuma	Değişim (%)	Örme Kumaş	Değişim (%)	Toplam	Değişim (%)
2000	313		3.251		4		1.537		5.105	
2001	784	150,0	4.966	52,8	2	- 48,0	3.278	113,2	9.030	76,9
2002	2.280	191,0	7.607	53,2	25	1.233,8	3.476	6,1	13.388	48,3
2003	4.557	99,9	8.303	9,2	26	5,9	5.134	47,7	18.019	34,6
2004	5.585	22,6	9.687	16,7	30	13,6	8.189	59,5	23.491	30,4
2005	3.193	- 42,8	14.715	51,9	80	169,2	13.126	60,3	31.115	32,5
2000-05 Ortalama	84,1			36,7		274,9		57,4		44,5

Kaynak: İhracatçı Birlikleri kayıtlarından derlenmiştir.

Türkiye'den İthalatta Birim Fiyatlar

Türkiye'den ithal edilen kumaşların yıllık ortalama birim fiyat artışı %5,3 olarak hesaplanmıştır. Yünlü kumaşlar hariç Türkiye'den ithal edilen kumaşların birim fiyatları, AB ülkeleri topluca dikkate alındığında nisbeten düşük kalmaktadır. Özellikle pamuklu dokuma kumaş ve örme kumaş ithalatında Türkiye'nin

fiyatları AB ülkeleri için hesaplanan genel fiyatın yarısından da azdır. Suni-sentetik dokuma kumaşlarda bu fark %50 düzeyinde kalmaktadır. Yünlü kumaşlarda ise Türkiye AB ülkelerine kıyasla %50 daha yüksek fiyatlı kalmaktadır.

Tablo II.29. RF'nin Türkiye'den ve AB Ülkelerinden Kumaş İthalatında Birim fiyatlar										
FOB, \$/kg										
Yıllar	Pamuklu dokuma		Suni-sentetik dokuma		Yün ve İnce hayvan kılılarından dokuma		Örme		Toplam	
	Türkiye	AB	Türkiye	AB	Türkiye	AB	Türkiye	AB	Türkiye	AB
2000	4,8	9,9	4,8	11,0	14,1	13,4	6,8	10,2	5,4	11,2
2001	4,6	9,8	3,8	10,8	24,0	13,4	5,0	10,6	4,3	11,3
2002	4,9	10,8	4,5	11,0	12,9	15,3	5,2	10,3	4,7	11,9
2003	4,6	12,4	6,4	11,9	24,9	17,5	5,1	12,8	5,6	13,3
2004	4,6	12,3	7,1	11,6	26,5	19,9	5,5	12,1	6,0	12,9
2005	5,5	13,1	8,0	12,2	31,0	20,0	5,4	12,6	6,7	13,4

Kaynak: EUROSTAT verileri ile İhracatçı Birlikleri Kayıtlarından derlenmiştir.

Ürün bazında yıllık ortalama birim fiyat artışları pamuklu dokuma kumaşlar için %3,1, suni-sentetik dokuma kumaşlar için %12,6, yün ve ince hayvan kılından kumaşlar için ise %28,1 düzeyindedir. Sadece örme kumaşlar için yıllık ortalama değişim %3,6 düşüş şeklinde çıkmıştır.

Tablo II.30. RF'nin Türkiye'den Kumaş İthalatında Birim Fiyatlar										
FOB, \$ / kg										
Yıllar	Pamuklu Dokuma	Değişim (%)	Suni-Sent. Dokuma	Değişim (%)	Yün Hayvan Kılı. Dokuma	Değişim (%)	Örme Kumaş	Değişim (%)	Toplam	Değişim (%)
2000	4,8		4,8		14,1		6,8		5,4	
2001	4,6	- 3,7	3,8	- 20,1	24,0	70,5	5,0	- 27,0	4,3	- 20,2
2002	4,9	7,5	4,5	16,2	12,9	- 46,0	5,2	3,8	4,7	9,7
2003	4,6	- 6,5	6,4	43,4	24,9	92,8	5,1	- 1,6	5,6	18,1
2004	4,6	0,3	7,1	11,5	26,5	6,2	5,5	8,8	6,0	7,3
2005	5,5	18,2	8,0	11,8	31,0	17,1	5,4	- 2,1	6,7	11,6
2000-05 Ortalama		3,1		12,6		28,1		- 3,6		5,3

Kaynak: İhracatçı Birlikleri kayıtlarından derlenmiştir.

Çin'den İthalat

Çin, 2005 yılına ilişkin Birleşmiş Milletler kaynaklı verilere göre, Rusya Federasyonu'nun en fazla kumaş ithal ettiği ülkedir. Çin'den yapılan kumaş ithalatı Rusya Federasyonu'nun toplam kumaş ithalatının %26,5'lük bölümünü oluşturmaktadır. Çin'den kumaş ithalatının 1999-2005 yılları arasında yıllık ortalama artış oranı %83,8 olarak hesaplanmıştır. 2005 yılına ait istatistiklere göre Rusya Federasyonu'nun Çin'den en fazla ithal ettiği kumaşlar, suni-

sentetik dokuma kumaşlardır. Suni-sentetik kumaş ithalatının Çin'den toplam kumaş ithalatındaki ağırlığı %60 kadardır.

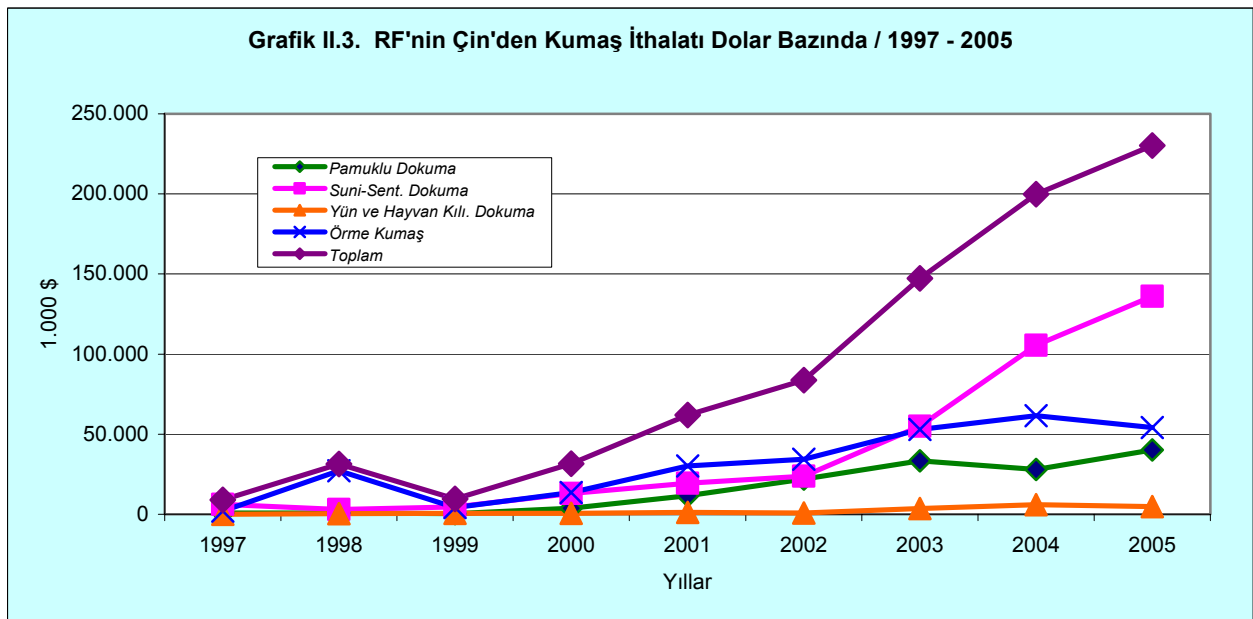
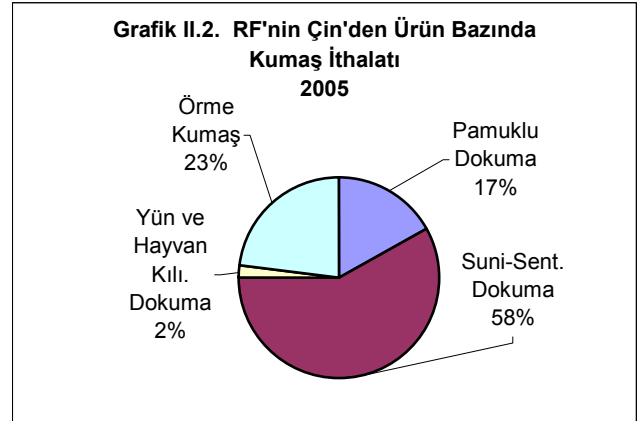
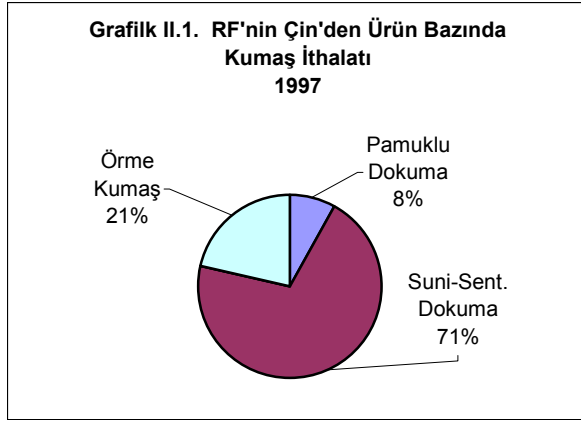
1999 yılından 2005 yılına kadar olan dokuz yıllık süreçte Rusya Federasyonu'nun Çin'den kumaş ithalatının değer bazında çift haneli rakamlarla katlanarak arttığı görülmektedir. Bu süreçte pamuklu dokuma kumaş ithalatı neredeyse 56 katına, suni-sentetik dokuma kumaş ithalatı 22 katına, yünlü dokuma kumaş ithalatı 12 katına örme kumaş ithalatı ise 28 katına çıkmıştır. Çin'den ithalatta en yüksek oranlı artışlar 2000 ve 2001 yıllarında kaydedilmiştir. İzleyen yıllarda da artış eğilimi devam etmiştir.

Tablo II.31. RF'nin Çin'den Kumaş İthalatı										
FOB (1.000) Dolar										
Yıllar	Pamuklu Dokuma	Değişim (%)	Suni-Sent. Dokuma	Değişim (%)	Yün Hayvan Kılı. Dokuma	Değişim (%)	Örme Kumaş	Değişim (%)	Toplam	Değişim (%)
1997	719		6.272		-		1.908		8.899	
1998	866	20,5	2.935	-53,2	394	-	27.115	1.321,0	31.433	253,2
1999	342	-60,5	4.627	57,7	518	3,3	4.101	-84,9	9.605	-69,4
2000	3.730	990,9	13.069	182,5	535	118,0	13.569	230,9	31.533	228,3
2001	11.676	213,0	19.378	48,3	1.165	-37,7	30.186	122,5	61.965	96,5
2002	22.012	88,5	23.835	23,0	726	385,9	34.423	14,0	83.796	35,2
2003	33.328	51,4	54.948	130,5	3.525	70,2	52.906	53,7	147.182	75,6
2004	28.076	-15,8	105.473	92,0	6.000	-20,0	61.528	16,3	199.876	35,8
2005	40.075	42,7	136.055	29,0	4.799	-100,0	54.110	-12,1	230.240	15,2
97-05 Ortalama		166,3		63,7		59,9		207,7		83,8
98-99 Hariç Ortalama		228,5		84,2		59,9		70,9		62,6

Kaynak: UN Comtrade verilerinden derlenmiştir.

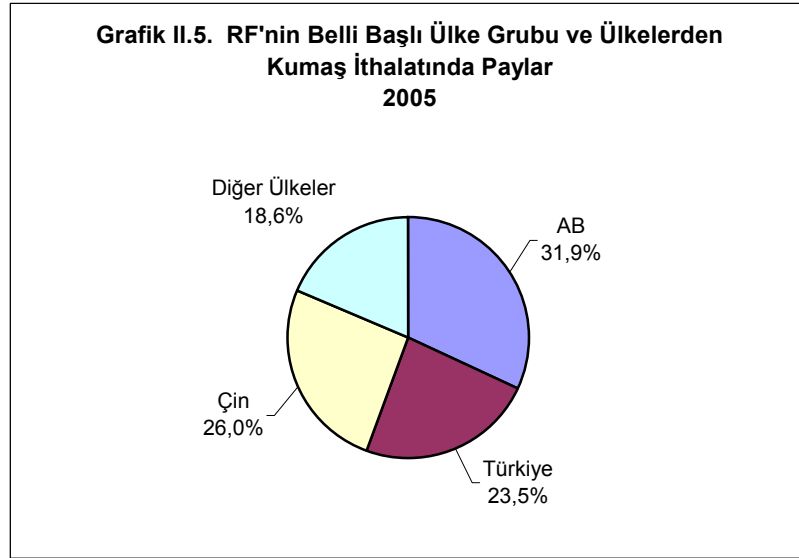
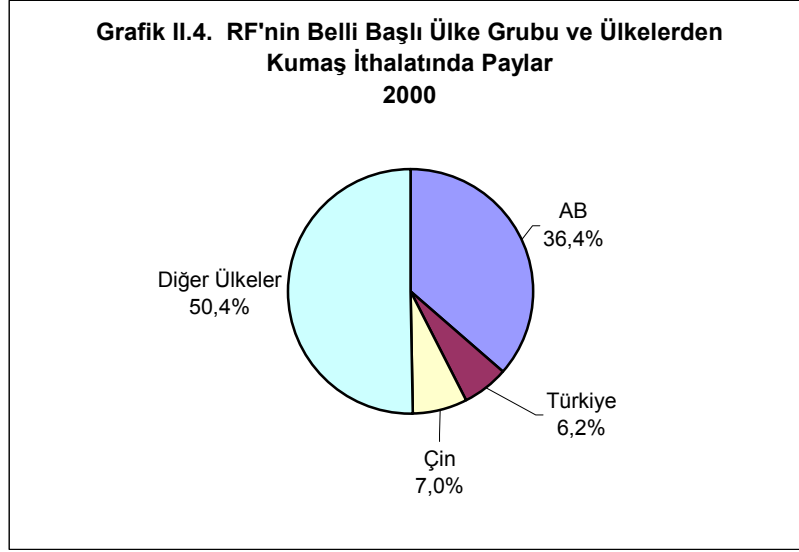
1997 yılı ile 2005 yılı karşılaştırıldığında Rusya Federasyonu'nun Çin'den toplam dokuma ve örme kumaş ithalatı elli beş kat gibi çok yüksek bir oranda artmıştır. Aynı yıllar karşılaştırıldığında, suni-sentetik dokuma kumaşta yirmi katın üstünde, yün ve ince hayvan kılından dokuma kumaşta on katın üstünde ve örme kumaşta ise otuz kata yaklaşan artışlar göze çarpmaktadır.

1997 yılı ile 2005 yılı karşılaştırıldığında Rusya Federasyonu'nun Çin'den toplam dokuma ve örme kumaş ithalatı elli beş kat gibi çok yüksek bir oranda artmıştır. Aynı yıllar karşılaştırıldığında, suni-sentetik dokuma kumaşta yirmi katın üstünde, yün ve ince hayvan kılından dokuma kumaşta on katın üstünde ve örme kumaşta ise otuz kata yaklaşan artışlar göze çarpmaktadır.

Rusya'nın Tedarik Kaynaklarının Gelişimi

Grafik II.4. ve Grafik II.5 'ten görüldüğü gibi, 2000 yılından 2005 yılına Çin ve Türkiye'nin Rusya kumaş pazarından aldıkları paylar büyük ölçüde artarken, diğer ülkelerin payı yaklaşık yarı yarıya azalmıştır. Çin ve Türkiye, kumaş tedarikinde pazar payını yaklaşık dört kat arttırmıştır. Diğer yandan, AB'nin 2004 yılında on ülkenin katılımıyla genişlediği de dikkate alındığında, pazarda önemli oranda pay kaybettiği söylenebilir.

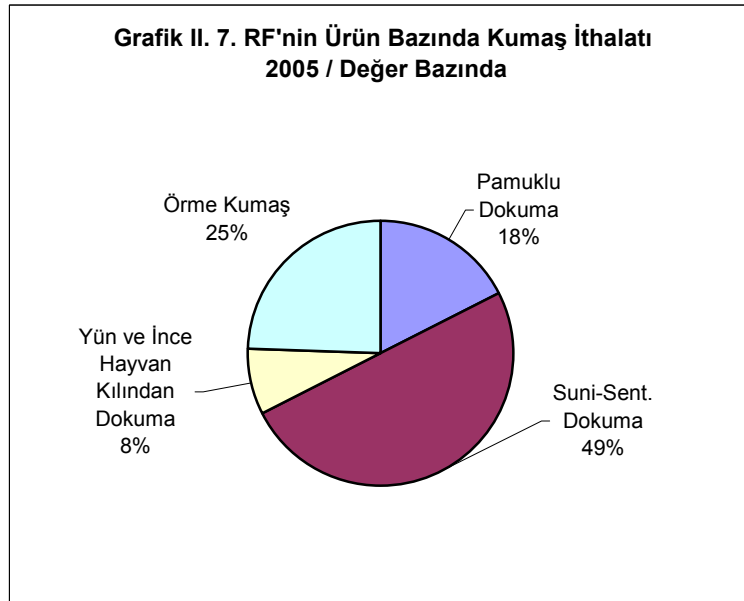
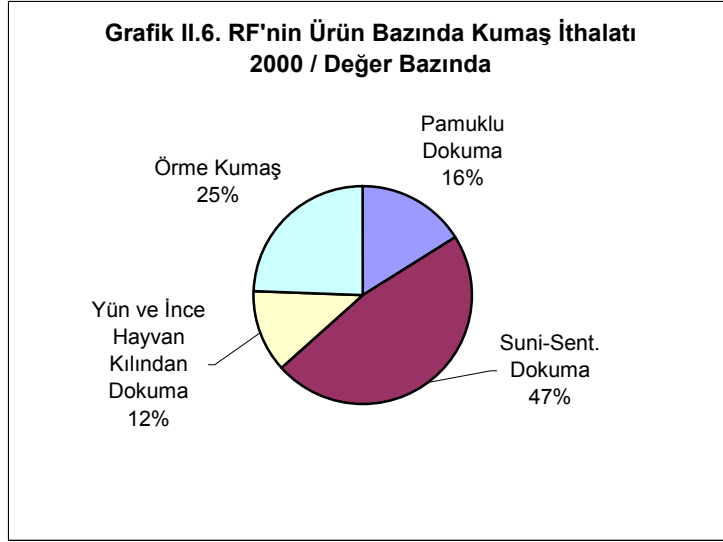
Temel Ürün Grupları İtibariyle Rusya'nın Kumaş İthalatı

Dünya'dan İthalat

Rusya Federasyonu'nun kumaş ithalatını temel ürün gruplarını incelemek amacıyla, 1998 ve 1999 ekonomik kriz yılları sonrasındaki altı yıllık süreç dikkate alınarak 2000 ve 2005 yılları karşılaştırılmıştır.

2000 yılında Rusya Federasyonu'nun kumaş ithalatının değer bazında %47'si suni-sentetik dokuma kumaşlar, %25'i örme kumaşlar, %16'sı pamuklu dokuma kumaşlar ve %12'si yün ve ince hayvan kılından dokuma kumaşlardan teşekkül etmiştir.

2005 yılına gelindiğinde, örme kumaşların değer bazında ithalat payında bir değişiklik görülmezken, yün ve ince hayvan kılından dokuma kumaşların değer bazında ithalat payının %12'den %8'e gerilediği, buna karşılık suni-sentetik dokuma kumaşların payının %47'den %49'a, pamuklu dokuma kumaşların payının ise %16'dan, %18'e çıktığı görülmektedir.

III. RUSYA'DA TEKSTİL VE HAZIRGIYİM ÜRETİM KAPASİTESİ

Genel olarak yaşlı bir üretim kapasitesi mevcut.

Rusya Federasyonu'nda tekstil ve hazır giyim pazarının günümüzdeki durumunu ve gelecekte alacağı şekli etkileyebilecek faktörler, bu ülkedeki mevcut yatırım stoku, bunun zaman içinde gösterdiği seyir, yatırım eğilimi ve hükümetin sektörel yatırım politikaları olarak tanımlanabilmektedir. Elde edilebilen bilgi ve istatistikler ışığında bu konuda aşağıdaki tespitler yapılabilmektedir.

Çeşitli kaynaklar Rusya Federasyonu'nda tekstil ve konfeksiyon yatırımlarının pek parlak bir durumda olmadığını göstermektedir. Elde kapsamlı istatistikler bulunmamasıyla birlikte, ABD'nin Moskova Büyükelçiliği, Ticaret Servisi tarafından 2003 yılında yapılan bir değerlendirme notuna (Marina Parshukova tarafından hazırlanan "Apparel and Textile Market" adlı not) göre yatırım stokunun %80'inin eski olduğu, 5 yaşın altında makine parkı toplamın sadece %1,5'ünü teşkil ettiği, stokun %20'sinin 20 yaşın üzerinde makinelerden oluştuğu belirtilmektedir. Bu yüzden 2003 yılının ilk yarısında toplam sınıai üretim %6,8 düzeyinde arttığı halde, tekstil ve konfeksiyon sektöründe %0,8 düzeyinde bir üretim düşüşü sözü edilen notta vurgulananlar arasındadır. Rusya Pamuk Birliği Başkanı, Sechko M.S, Rusya pamuklu sektörü için 2005 yılında hazırladığı bir notta (Current Fiber Market in Russia) sektörün birinci sorununu teknik modernizasyon ihtiyacı olarak açıklamaktadır. Ayrıca söz konusu notta, üretim çeşitliliği sorunu, ürün standartları ve kalitesinin yükseltilmesi sorunu gibi sorunlar olduğu vurgulanarak Rusya'da bir demode üretim kapasitesinin varlığına işaret edilmektedir. Elde mevcut istatistik verilerden de bu yönde sonuçlar çıkarmak mümkündür. Bunlardan bazıları aşağıdaki başlıklar altında ele alınmıştır.

Tekstil Yatırımları

ITMF'nin (Uluslararası Tekstil Üreticileri Federasyonu) her yıl yayımladığı makine satış istatistiklerinden hareketle, Rusya'nın iplik eğirme ve dokuma kapasitesinin 2001 yılından 2005 yılına ne yönde geliştiği konusunda bir fikir sahibi olmak mümkündür.

Tablo III.1. Rusya Federasyonu'nun İplik Eğirme ve Dokuma Kapasitesi 2001'den 2005'e Değişim (1.000 adet ve %)			
Makine Parkuru	2001	2005	Değişim
Kısa elyaf (iğ) (İplik)	2.096.000	1.704.000	-18,7%
Uzun Elyaf (iğ) (İplik)	500.000	500.000	0,0%
OE	2.205.000	1.924.000	-12,7%
Mekiksiz Dokuma Tezgahı (Pamuklu Sistem)	96.000	78.600	-18,1%
Mekikli Dokuma Tezgahı (Pamuklu Sistem)	7.800	6.200	-20,5%
İpekli / Filament Dokuma Tezgahı	10.000	10.000	0,0%
Yünlü Dokuma Tezgahı	10.000	10.000	0,0%

Kaynak: ITMF International Machinery Shipment Statistics'in çeşitli sayılarından derlenmiştir.

Tablo III.1'den görüldüğü gibi, Rusya'da kurulu iplik ve dokuma kapasitesi 2001'den 2005'e azalmıştır. Azalış kısa elyaf iplik eğirmede %18,7, open-end iplik eğirmede %12,7, mekiksiz dokumada %18,1 ve mekikli dokumada ise %20,5 düzeyindedir.

Rusya Federasyonu'nun dünya open-end kapasitesinin 2005 yılı itibariyle %22,9'nu teşkil ettiği ITMF istatistiklerinden yararlanarak hazırlanan Tablo-III.2'den görülmektedir. Ancak yeni yatırımlara rağmen kapasitenin düşmesi, çok büyük bir yaşlı makine stokunun varlığına işaret etmektedir.

Tablo III.2. Rusya'da İplik Eğirme ve Dokuma Makina Parkı Dünya Karşılaştırmalı / 2005							
<i>Birim : Adet</i>	Dünya			Rusya			
Makine Türü	2004 Kurulu Kapasite	2005 Alımlar	Toplam Kapasite	2004 Kurulu Kapasite	2005 Alımlar	Toplam Kapasite	Rusya'nın Payı % (2005)
Kısa Elyaf İğ Kapasitesi	181.150.600	11.198.644	192.349.244	1.704.000	-	1.704.000	0,9
Uzun Elyaf İğ Kapasitesi	14.744.700	182.836	14.927.536	500.000	-	500.000	3,3
OE Rotor Kapasitesi	8.019.990	374.211	8.394.201	1.920.000	4.320	1.924.320	22,9
Mekiksiz Dokuma Tezgahı (Pamuklu Sistem)	795.730	53.476	849.206	78.600	35	78.635	9,3
Mekikli Dokuma Tezgahı (Pamuklu Sistem)	1.600.633	663	1.601.296	6.200	-	6.200	0,4
İpekli / Filament Dokuma Tezgahı	495.893	-	553.810	10.000	-	10.000	1,8
Yünlü Dokuma Tezgahı	124.425	-	128.350	10.000	-	10.000	7,8

Kaynak: ITMF International Textile Machinery Shipment Statistics (28/2005)

Hazırgiyim ve Konfeksiyon Yatırımları

Rusya Federasyonu'nda hazırgiyim ve konfeksiyon yatırımları ile ilgili miktar veya değer bilgisi bulmak oldukça zordur. Ancak, dikiş makinesi üretim ve ihracatı yapan ülkelerin çeşitli yıllar itibariyle Rusya Federasyonu'na yaptığı satışlar (Rusya'nın dikiş makinesi ithalatı) bu ülkede konfeksiyon yatırımlarının seyri konusunda bir fikir verebilir. Tablo III.3. bu amaca yönelik olarak, Birleşmiş Milletler Comtrade veri sisteminden derlenmiştir

Tablo III.3 Rusya Federasyonu'nun Dikiş Makinesi İthalatı (FOB-Milyon dolar)		
Dönem	İthalat	Değişim
2002	18,8	
2003	21,6	14,9%
2004	27,6	27,8%
2005	34,7	25,7%

Kaynak:BM Comtrade verilerinden derlenmiştir.

Tablo III.3.'ten görüldüğü gibi, 2002 yılından 2005'e Rusya Federasyonu'nun dünyadan dikiş makinesi ithalatı hızlı bir şekilde artmaktadır. İthalatın yapıldığı ülkelerin başında Çin, Almanya ve İtalya gelmektedir.

Rusya'nın dikiş makinesi ithalatının artıyor olması, hazırgiyim ve konfeksiyon yatırımlarında bir artış olarak yorumlanmalıdır. Ancak, ulaşılan meblağlar çok yüksek değildir. Örneğin, 2002-2005 yıllarında Türkiye'nin dikiş makinesi ithalatı yıllık ortalama olarak 154 milyon dolar değerindedir. Bu rakam ile kıyaslandığında Rusya Federasyonu'nun yaptığı ithalatın oldukça düşük düzeyde kaldığı söylenebilir. Kaldı ki Rusya'da yapılan yatırımların önemli bir oranının net yatırım değil, yenileme yatırımı olduğu bilinmektedir.

Yabancı Sermaye Yatırımları

Tekstil ve konfeksiyon üretimine yabancı sermayenin rağbet etmediği anlaşılıyor.

Rusya Federasyonu, yükselen pazarlar (emerging markets) arasında en çok doğrudan yabancı sermaye çeken ülkeler arasında gösterilmektedir. Rusya Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın verilerine göre, 2005 yılında ülkeye giren yabancı sermaye tutarı 53,6 milyar dolara ulaşmıştır. Bunun 13 milyar dolarlık kısmı doğrudan yabancı sermaye niteliğindedir. Yabancı sermayenin ağırlıklı olarak rağbet ettiği alanlar madencilik, imalat sanayinin bazı dalları, perakende ve toptan ticaret olarak görülmektedir.

İmalat sanayinin bir dalı olan tekstil ve konfeksiyon sektörüne yabancı sermayenin fazla rağbet etmediği elde bulunan istatistiklerden anlaşılmaktadır. Örneğin, sektöre 2003 yılında 21 milyon dolarlık, 2004'te 37 milyon dolarlık, 2005'te ise 20 milyon dolarlık yabancı sermaye girişi olduğu anlaşılmaktadır. Çeşitli yıllar itibariyle sektöre çekilen yabancı sermayenin toplama oranı binde bir mertebesinde. Ancak perakende ve toptan sektörlerine giren yabancı sermayenin tekstil ve konfeksiyon sektörünü de yakından ilgilendirdiğini unutmamalıyız.

Tekstil ve Konfeksiyon Üretim Endeksi

1991 baz alındığında, yapılan tekstil ve konfeksiyon üretimi aşırı ölçüde gerilemiş durumda. Tekstil sanayiinin genelinde 2002'den itibaren üretim endeksi yükselmeye başladığı halde, tekstil ve hazır giyimde bir düzelme gözlenmiyor.

Rusya Federasyonu'nun üretim gücünü tanımlamak için dikkate alınması gereken parametrelerden bir de, üretim endeksidir. Bu amaca yönelik olarak, Rusya İstatistik Kurumu Rostat verilerinden hareketle Tablo III.4. hazırlanmıştır.

Tablo III.4. Rusya Federasyonu'nun Yıllar İtibariyle Tekstil ve Tekstil Ürünleri İmalatı Kapasite Kullanım Oranları (1991=100)		
Yıllar	İmalat Sanayi Üretim Endeksi	Tekstil ve Tekstil Ürünleri Üretim Endeksi
1992	81,8	71,9
1995	47,5	22
2000	51	23,4
2001	52	25,2
2002	52,6	24,6
2003	58	24,9
2004	64,1	23,9
2005	67,8	23,5

Kaynak: Rusya Devlet İstatistik Federal İdaresi

Tablo III.4'ten görüldüğü gibi, 1991 yılını baz alan (1991=100) endekse göre, Rusya'nın İmalat Sanayi Üretim Endeksi 2002 yılına kadar bir düşüş trendi içinde olmuştur. 2003'ten 2005'e ise bir toparlanma görülmektedir. İmalat sanayinde görülen toparlanma hareketlerinin tekstil ve konfeksiyon sanayinde gözlenmediği bütün yıllar için verilen endeks değerinin düşüklüğünden anlaşılmaktadır.

Kapasite Kullanım Oranları

Kapasite kullanım oranları düşük, ancak 2004 ve 2005'te kumaşlarda ve örme giyimde artışlar var.

Üretim endeksinin temel belirleyicisi, kapasitedeki değişimler ve kapasite kullanım oranlarıdır. Rusya Federasyonu'nda kapasite kullanım oranlarındaki gelişmelerin tespiti amacıyla Rostat verilerinden hareketle Tablo III.5. hazırlanmıştır.

Tablo III.5. Rusya Federasyonu'nun Yıllar İtibariyle Tekstil ve Tekstil Ürünleri İmalatı Kapasite Kullanım Oranları (1991=100)					
Yıllar	Pamuklu Kumaşlar	Keten ve Jütten Mamul Kumaşlar	Yünlü Kumaşlar	Çoraplar	Örme Giyim
1992	81,8	71,9	81,8	71,9	81,8
1995	47,5	22	47,5	22	47,5
2000	51	23,4	51	23,4	51
2001	52	25,2	52	25,2	52
2002	52,6	24,6	52,6	24,6	52,6
2003	58	24,9	58	24,9	58
2004	64,1	23,9	64,1	23,9	64,1
2005	67,8	23,5	67,8	23,5	67,8

Kaynak: Rusya Devlet İstatistik Federal İdaresi

Tablo III.5'ten görüldüğü gibi, veri bulunabilen yıllarda, kapasite kullanım oranlarının oldukça düşük olduğunu görüyoruz. Pamuklu kumaş hariç bütün alt sektörlerde kapasite kullanım oranlarının yıllar itibariyle bir düşüş trendi içinde olduğu, yapılabilen bir başka önemli tespittir.

Yatırımlar Konusunda Hükümet Politikaları

Rusya Federasyonu'nun ekonomi politikaları arasında tekstil ve konfeksiyon yatırımlarını geliştirmek de vardır. Bunun en açık delili, Rusya'nın sektörel ithalatta uygulamakta olduğu vergi tarifeleridir. Bu araştırmanın "Pazara Giriş" bölümünde ve bölüm eklerinden anlaşılacağı gibi, Rusya nihai ürünler pazarını çok karmaşık bir vergileme mekanizması ve yüksek oranlı vergi yükü ile koruyarak iç üretimi geliştirmeye çalışmaktadır.

Yatırım malı ithalatının kolaylaştırılması diğer hükümet politikaları arasındadır.

Nitekim, sanayi tipi dikiş makinalarının gümrük vergisi oranı %0 düzeyindedir. Tekstil ve konfeksiyon üretimi ile ilgili endüstriyel tip makinaların ithalatında gümrük vergisi oranı %0 ile %5 arasında değişmektedir.

ABD Moskova Büyükelçiliği, Ticaret Servisi'nin 2003 yılında hazırladığı bir sektör analizine göre, Rusya'da organize tekstil ve konfeksiyon üretiminin %70 civarında bir oranı, 1990 yılında kurulmuş olan, bünyesinde tekstil kimyasalları, bankacılık ve satış şirketleri dahil 400 civarında işletme barındıran Rosetextile adlı bir kamu işletmesi tarafından gerçekleştirilmektedir. Sadece bu kuruluşun 2003 yılı yatırım ihtiyacının 55 milyar ruble (2 milyar dolara yakın) olduğu, bu holdingin ise yenileme yatırımları için sadece 95 milyon dolar ayırabildiği ifade edilmektedir.

IV. TEKSTİL VE KONFEKSİYON AÇISINDAN RUSYA'NIN PAZAR ÖZELLİKLERİ

Genel Görünüm

Rusya Federasyonu, 143 milyonluk nüfusu ve hızlı büyüyen ekonomisi ile dünyanın önde gelen tekstil ve hazır giyim pazarları arasında yer almaktadır. Rus ekonomisinin büyüklüğü ve gösterdiği büyüme performansı konusunda Tablo-IV.1 bir fikir vermektedir.

Rusya'da yaşanan ekonomik büyüme doğal olarak her türlü mal ve hizmet için yapılan tüketim harcamalarına yansımaktadır. Bunlardan önemli bir kategoriyi tekstil ve hazır giyim ürünleri oluşturmaktadır. Nitekim bu raporun I. Ve II. Bölümlerinde tekstil ve hazır giyim ürünleri ithalatındaki hızlı artış büyümeden sektörün ne kadar yüksek bir pay aldığına göstergesidir.

Tablo IV.1. Rusya'nın Makro Ekonomik Göstergeleri								
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006 t	2007 t
GSYİH (milyar \$)*	259	306	345	431	589	763	975	1,158
Kişi Başı Gelir (\$)*	1,775	2,111	2,382	2,991	4,104	5,348	6,860	8,183
Nüfus (milyon kişi)	146	145	145	144	144	143	142	142
Enflasyon (%)**	20,8	21,5	15,8	13,7	10,9	12,6	9,7	8,5
İşsizlik oranı (%)	10,7	9,1	8,0	8,3	8,1	7,6		
İhracat (milyar \$)	105	101	107	136	184	245		
İthalat (milyar \$)	45	54	61	76	96	125		
Dış Ticaret Dengesi (milyar \$)	60	47	46	60	88	120		

Kaynak: IMF 2006 Dünya Ekonomi Veritabanı ve Rusya Federasyonu Merkez Bankası; t=tahmin

* cari fiyatlar, **bir önceki yıla göre.

Rusya Federasyonu'nun, ekonomik büyüme ve kişi başına gelir gibi makro ekonomik parametreler açısından performansı oldukça yüksek olmasına rağmen, bunun sürdürülebilirliği konusunda bazı endişeler yaşanmaktadır. Zira, ekonomide görülen yüksek performans, dünya enerji ve ham madde fiyatlarındaki yükseliğe bağlanmaktadır. Fiyatlardaki bu yüksek konjonktürün ne kadar devam edeceğini sağlıklı olarak bilme imkanı bulunmamaktadır. Konjonktür sona erince Rusya'da yaşanan olumlu gelişmelerin sonuna gelineceği yönünde bir düşünce mevcuttur. Bu düşüncenin gerisinde ise, Rusya'nın olumlu konjonktürde eline geçen imkanları, büyümenin uzun vadede sürdürülmesi yönünde planlamadığı görüşü yatmaktadır. Örneğin, ulaştırma altyapısı, eğitim ve insan kaynaklarının geliştirilmesi, uluslararası ilişkiler, ve idari reformlar konusunda fazla bir mesafe alınmadığına dair görüşler ortaya atılmaktadır.

Rusya Federasyonu'nun tekstil ve hazır giyim pazarında kendilerine yer edinmeyi planlayan veya halihazırda bir yer edinmiş olan firmaların pazardaki yüksek büyüme yanında mevcut konjonktürün bitmesi olasılığını bir risk unsuru olabileceğini akılda tutmaları gerekir.

Rusya Federasyonu'nda tekstil ve hazır giyim pazarının büyüklüğü konuda sağlıklı veri bulmak oldukça zordur. Ancak veri yokluğu bir takım başka verilerden hareketle tahminlerde bulunmaya engel değildir. Bu anlamda çeşitli danışmanlık ve araştırma kuruluşlarının yaptığı araştırma veya tahminlerden de yararlanılabilir.

RF Ekonomik Kalkınma ve Ticaret Bakanlığı verilerine dayanılarak 2002 yılında pazar büyüklüğü 22,8 milyar dolar olarak tahmin edilmiştir. Pazardaki büyümenin en azından Rusya ekonomisinde 2002 yılından itibaren görülen büyümeye paralel olabileceği düşünülmüş ve 2002-2006 arasında her yıl yaşanan RF'nin GSYİH büyüme oranında rakam artırılmış ve 2006 yılında, Rusya Federasyonu tekstil ve konfeksiyon pazarının yaklaşık 29 milyar dolar düzeyinde olduğu tahmini sonucuna varılmıştır.) Ülke ithalatında dünya ticaretinin üzerinde görülen büyüme hızı, kayıt dışı üretim ve kayıt dışı ithalat (PriceWaterhouseCoopers raporuna göre %55-60 düzeyindedir) genel olarak ülke ekonomisindeki büyüme ve artan tüketim dikkate alındığında, RF pazarının büyüklüğü 29 milyar dolar düzeyinde kabul edilebilir. Buna paralel olarak, Pwc tarafından yayımlanan 2005 Rusya raporunda da, RF tekstil ve hazır giyim pazar büyüklüğü 18-28 milyar euro arasında tahmin edilmektedir. Fakat bu rakama ayakkabı pazarı dahildir. Rapora göre, ayakkabı pazarı da 4-5 milyar euro düzeyindedir. Sonuç olarak, bu raporda tahmin edilen pazar büyüklüğü PWC raporu ile örtüşmektedir.

Bu büyük pazarın Karadeniz'e kıyısı olması nedeniyle Türkiye'ye komşu olması ve nüfusunun büyük bir bölümünün (%80) bize yakın olan batı bölgelerinde yerleşik olması, ülkemiz açısından bu pazarın önemini arttırmaktadır.

Demografik gelişmesi, kalkınmış ülkelerdeki trendi izleyerek azalan (%-0,4) bir yapı sergilemesine rağmen, giderek zenginleşen ve genişleyen orta sınıfı ve tüketici alışkanlıkları yönüyle Batılılaşan bu pazarın gelecekte daha da önemli hale geleceği bir gerçektir. 143 milyon nüfusu ile RF'de yaklaşık 76 milyon kadın ve 67 milyon erkek nüfusu bulunmaktadır. Yaş grubuna göre ise, 0-14 yaş arası nüfus 20,5 milyon, 14-64 yaş arası 102 milyon, 65 yaş ve üzeri nüfus ise 20,5 milyondur (2006 Haziran ayı itibarıyla). Yıllardır nüfusta görülen düşüş eğilimi nedeniyle, genç nüfus sayısı azalmaktadır. Bunun sonucu olarak da hem iş gücüne katılan nüfus azalmakta hem de gelecekte sosyal güvenlik sisteminin sürdürülebilirliğini tehlikeye düşürmektedir. Dünya hazır giyim tüketiminin büyük bir kısmını gerçekleştiren bayan nüfusun ülkede fazla olması da, pazarın geleceği ve önemi açısından dikkate alınması gereken belirleyici bir faktördür.

RF'nun büyük ticaret merkezleri başta iki federal kent olan Moskova (13 milyon nüfus) ve Petersburg (5,1 milyon) olmak üzere nüfusu bir milyonu aşan 13 şehirdir. İki federal kentin yanında Novograd (1,5 milyon), Novoribirsk (1,5

milyon), Yekaterinbur (1,4 milyon) Omsk (1,2 milyon), Kazan, Nizny, Perm, rosto-on-Don, Samara, Ufa ve Chelyabinsk diğer önemli ticaret merkezleridir. Orta sınıfın büyük bir kısmı Moskova ve Petersburg'da yerleşiktir.

Rusya Federasyonu dünyanın en büyük coğrafi alanına sahip olması ve ülkenin tarihi ve siyasi kültürünün de etkisiyle kendisine has bir siyasi yapı sergilemektedir. Farklı siyasi yapılara sahip birimlerden oluşan ademi merkezîyetçi siyasi yönetimi, eşit haklara sahip olan 21 cumhuriyet, 7 megabölge, 2 federal kent (Moskova ve Petersburg), 49 vilayet, 9 özerk yöre ve 1 özerk bölge den oluşmaktadır. Federal hükümete kıyasla bu farklı yerel yönetimlerin yatırım ve vergi üzerinde yetkileri oldukça fazladır.

Son yıllarda Rusya Federasyonu'nda harcanabilir gelir ve tüketimin artması neticesinde tekstil ve hazır giyim pazarındaki büyüme de devam etmektedir.

Üretim

Rusya Federasyonu'nda tekstil ve konfeksiyon, ülkenin önemli sanayi sektörleri arasında yer almaktadır. Ekonomik Kalkınma ve Ticaret Bakanlığı'na göre bu sektör, Rusya'daki ilk 15 sektör arasında yer almaktadır. RF'nin genel ekonomisinde sektör bir düşüş içindedir. Marina Parshukova'nın hazırladığı bir rapora göre, sektörün GSYİH'daki payı %1 düzeyindedir. Fakat bu oranın gerçeği yansıttığı konusunda şüpheler mevcuttur. RF'nin 2006 tahmini GSYİH'sı 921 milyar dolar olarak tahmin edilmektedir. Buna göre, tahmin edilen 29 milyar dolarlık tekstil ve hazır giyim pazarı GSYİH'nın yaklaşık %3'ünü oluşturmaktadır. SSCB döneminde çok daha güçlü bir konumda olan sektör (GSYİH'nın %12'sini oluşturuyordu), RF döneminde bir gerileme içine girmiştir.

Emek yoğun yapısı nedeniyle tekstil ve konfeksiyon sanayinde faaliyet gösteren yaklaşık 16.000 civarında firma mevcutken, sektör yaklaşık 800.000 kişiye iş imkanı sağlamaktadır (2003 yılı verileri). Rusya'da üretimle ilgili sağlıklı verilere ulaşmak oldukça zordur. Gelişmiş bir istatistik sisteminin yokluğunun yanında, kayıt dışı üretim satan birçok küçük imalathanenin varlığı, durumu daha da zorlaştırmaktadır. Fakat resmi birtakım açıklamalar ve yapılan bazı hesaplar ışığında, pazardaki ürünlerin yaklaşık %20-25'inin yerli üretim olduğu ile ilgili bilgiler mevcuttur. Geri kalanı ise dışardan tedarik edilmektedir. Bu nedenle, 29 milyar dolarlık RF pazarında iç üretim yaklaşık 6-6,5 milyar dolar düzeyindedir. Bunun yaklaşık 600 milyon doları ihracattır. Ancak bunlar birer tahminden ibarettir.

Ülkenin sektör ihracatı da ilginç bir gelişme göstermiştir. Hazır giyim ihracatı son dört yılda ortalama %5 düzeyinde düşüş sergilerken, tekstil ihracatı ise çok küçük artışlar sergilemiştir. Sektör ithalatı ise konfeksiyonda %30 ve tekstilde ise %15'in üzerinde (kumaş %27) bir artış kaydetmiştir. Pazar dünyanın en hızlı büyüyen pazarları arasında yer alırken, üretimi ya düşmekte ya da yerinde saymaktadır. Rusya Federasyonu Devlet İstatistik Komitesi verilerine göre, 2003 yılı ilk çeyreğinde sanayi üretimi %6,8 oranında artış kaydederken, tekstil ve hazır giyim üretimi %0,8 oranında düşmüştür.

RF tekstil ve hazır giyim sanayinin verimlilik düzeyinin düşük olduğu konusunda çeşitli bilgiler mevcuttur. 2003 yılı itibariyle ülkedeki işletmelerin %55'inin zararına çalıştığı ileri sürülmektedir. RF'nin tekstil ve konfeksiyon üretimi ile ilgili resmi bilgilerin çoğu, 1990 yılında kurulan, bünyesinde tekstil, hazır giyim, ayakkabı v.s. alanlarda faaliyet gösteren 400 civarında işletme barındıran, Türkiye'deki eski Sümerbank benzeri bir statü ile çalışan Rostex adlı şirketin verilerine dayanmaktadır. 2003 yılı itibariyle bu şirketin Rusya'daki tekstil, konfeksiyon ve ayakkabı üretiminin %70 civarında bir oranını gerçekleştirdiği Marina Parshukova'nın "*Apparel and Textiles Market in Russia*" isimli raporunda ifade edilmektedir. Söz konusu raporda, ayrıca sektörün kapasitesini yeterli derecede kullanamamasının aşağıdaki nedenlerden kaynaklanabileceği ileri sürülmektedir:

- **Üretim ekipmanı ve tesislerinin eski olması:** Üretim ekipmanının %80'i kullanılmamaktadır. Hafif sanayide kullanılan üretim tesislerinin %20'si en az 20 yaşındadır. Sadece işletmelerin %1,5'i 5 yaşından küçük ekipmanla üretim yapmaktadır;
- **Finansman eksikliği:** kredi ve finansman sağlayan kaynakların çok zayıf olması;
- **Rusya'da hizmet maliyetinin artması:** 2000-2002 yıllarında elektrik fiyatları %65,7, gaz fiyatları %84,2 ve demiryolu taşımacılık maliyetleri ise %60,1 oranında artış kaydetmiştir;
- **Ekipman ve yeni teknoloji alımları için yeterli finansal kaynağın olmaması;**
- **Hammaddenin azlığı;**
- **Kredilere uygulanan yüksek oranlı faizler;**
- **Pazarlama teknolojilerini uygulama konusunda bilgi eksikliği;**
- **Toptancılık ve perakendecilik ağının zayıf olması.**

Rusya Hükümeti yukarıdaki engelleri ortadan kaldırmak için önlemler almayı düşünmektedir. Bilim ve Sanayi Bakanlığı, üretim ekipmanları ve Rusya'da üretilmeyen parçalarının ithalat vergilerini düşürmeyi önermiştir. Hükümet tekstil ve konfeksiyon sektöründe yerli üretime ve ihracata önem vermektedir. Diğer yandan Hükümet, haksız rekabeti engellemeyi, üretimdeki düşüşe son vermeyi ve sektördeki üretim tesislerini modernleştirmeyi hedeflemektedir. Fakat fon eksikliği, bu hedefleri gerçekleştirmeyi zora sokmaktadır. Üretim ekipmanlarının yenilenmesi için yıllık 2 milyar dolara gereksinim duyulurken, ayrılan para sadece 95 milyon dolardır.

Tüketici Davranışları

Rusya Federasyonu'nun nüfus yapısı, gelişmiş ülkeler gibi azalan bir trend izlemektedir. Ülke nüfusu aynı zamanda şehirleşen, zenginleşen ve harcayan bir eğilim göstermektedir. Tüketim alışkanlıkları açısından da gittikçe Batı toplumuna benzemektedir. Büyük alışveriş merkezleri ve süpermarketler başta Moskova ve Petersburg olmak üzere diğer büyük şehirlerde de alışverişin merkezi olma yolundadır. Orta sınıfın toplam tüketimdeki payı gittikçe artmakta ve yüksek kalite ile markalı ürünlere talep günden güne artmaktadır.

PWC tarafından yayımlanan 2005 Rusya raporunda verilen aşağıdaki tablodan da anlaşıldığı gibi, son beş yılda insanların tüketim eğilimi büyük bir değişim göstermiştir. Beş yılda gıda ve tütün ürünlerinin payı %51'den %46'ya düşerken, ev eşyası, eğitim ve giyim yerinde saymış, sağlık, turizm, kira, yakıt, ulaşım ve iletişimin harcamalarının payı artmıştır (Tablo IV.1.) Hayat standartlarındaki artış, Rusya toplumunun tüketim alışkanlıklarına da yansımıştır.

Tablo IV.2. Ortalama Gelir Harcama Kalemleri (1999 ve 2005)		
Birim: harcamanın %'si şeklindedir.		
	1999	2005
Gıda ve tütün ürünleri	51	46
Ev eşyası ve hizmetler	5	5
Eğlence ve eğitim	5	5
Giyim ve ayakkabı	9	9
Sağlık	2	3
Otel ve lokantalar	2	3
Kira ve yakıt	14	16
Ulaşım ve iletişim	9	11
Diğer mal ve hizmetler	3	2

Kaynak: PWC 2005 Rusya raporu

Toplum daha çok bankacılık hizmetlerinden yararlanmaya başlamıştır. 2005 yılında yapılan perakende satışlarının %15'i krediler yoluyla yapılmıştır.

Moskova'da bulunan Sosyal Politikalar Enstitüsü'nün yaptığı bir çalışmaya göre, Rus halkının % 1'ini en zengin elit kesim oluştururken, diğer uçta % 10'luk bir kesim en fakir grubu oluşturuyor. Nüfusun % 20'sini orta ve üst-orta gelir grubu olarak adlandırabileceğimiz bir kesim oluştururken, kalan % 70 ise alt-orta gelir grubuna giren çoğunluk olarak değerlendiriliyor. Bu oranlar 1998 krizi sonrası dönemde de çok farklı değildi, ama aradan geçen sürede % 20'yi oluşturan orta ve üst-orta gelir grubu daha da zenginleşti, zira bu kesim çoğunlukla petrol, doğal gaz ve bankacılık gibi Rusya'nın en hızlı büyüyen sektörlerinde çalışıyorlar.

Rusya toplumunun %87'si ev sahibi iken, orta sınıfın %60'ı araba sahibidir. 2005 yılında toplumun %37'sini oluşturan orta sınıfın, toplam tüketimdeki payı 2001 yılında %45 iken, 2005 yılında %75'e çıkmıştır.

Tekstil ve hazır giyim pazarı, son yıllarda yıllık %20 civarında artış göstermesine rağmen, Tablo-V.3'te görüldüğü gibi, tüketim içindeki payı son beş yılda değişmeyerek %9'da kalmıştır. Son beş yılda Rusya toplumunun harcanabilir geliri de büyük oranlarda artış kaydetmiştir. Örneğin, 2003'te kişi başı gelir 1.774 dolar iken, 2005 yılında 5.348 dolara yükselmiştir. 2010 yılında ise 10.050 dolara çıkacağı tahmin edilmektedir.

Rusya'da yapılan bir araştırmaya göre, Rusya toplumunun yaklaşık %60'ı ucuzluk mağazalarından tekstil ve hazır giyim satın almaktadır. Toplumun

büyük bir kısmı düşük kalite satan semt pazarlarından tekstil, konfeksiyon ve tüketim ürünleri almaktadır. Aynı zamanda, Rusya'da orta sınıf gelişmeye devam etmektedir. Bu da, beraberinde yüksek katma değerli ürünlere talebi arttırmaktadır. Toplumun yaklaşık %15'i yüksek kaliteli ve markalı ürün kullanmaktadır. Rusya'da yüksek katma değerli tekstil ve hazır giyim pazarında en önemli ülkeler İtalya, Almanya, Polonya, Finlandiya, İspanya ve Fransa'dır. Düşük katma değerli ürünler ise Türkiye, Çin, Pakistan, Hindistan ve Tayvan'dan tedarik edilmektedir. Yerli markalar da son yıllarda gelişmektedir. Fakat yerli üreticiler marka için daha çok yabancı kelimeler kullanmaktadır. Çünkü, Rusya pazarında tüketiciler yabancı marka ve kaliteye daha fazla güven duymaktadır. Rusya'da taklit markalar oldukça fazladır.

Marka Bilinci

1998 krizi sonrası toparlanan ve son 8 sene süresince yıllık ortalama % 6,6 büyüme oranı yakalayan Rus ekonomisinin başarısı, tüketim alanında da sonuçlarını gösteriyor. Özellikle son yıllarda hızla artan petrol ve doğal gaz fiyatları dolayısıyla bu iki ürünün ihracatından gittikçe artan oranda gelir elde eden Rus ekonomisinde, reel ücretler ve tüketim harcamaları artışı yıllık GSMH artışının çok üzerinde seyrediyor. Ekonomik büyümeyle paralel olarak yükselen reel ücretler, tüketim harcamalarını doğrudan etkilediğinden, iç tüketim artışı da eskiye göre kıyaslanmayacak düzeyde artmış durumda.

Moskova ve St. Petersburg başta olmak üzere, büyük şehirler ve yerleşim alanları, sayıları gittikçe artan alışveriş merkezleri ve çoğunlukla yabancı marka ürünler satan lüks tüketim mağazalarına ev sahipliği yaparken, bütün bu gelişmeler yeni Rusya'da gittikçe zenginleşen ve güçlenen orta sınıfa işaret ediyor.

Hızla artan zenginlik, orta ve üst kesimin tüketim alışkanlıklarını ve moda trendleri de değiştiriyor. Şehirlerin ana caddeleri bir yandan McDonalds, Starbucks, kapuçino barlar gibi Batı tarzı tüketim sembolleriyle dolarken, Adidas, Benetton, Diesel, Mango gibi uluslararası moda, giyim ve spor markaları da orta ve üst kesim tüketiciye hitap etmek adına çoktan alışveriş merkezleri ve mağazalarda yerlerini almış durumdadır.

Genelden özele doğru indiğimizde ise, Rusya'nın diğer bir çok sektör gibi tekstil ve hazır giyim alanında da çok geniş ve ürüne aç bir pazar olduğunu görüyoruz. Özellikle, Rus hazır giyim pazarı son derece cazip bir pazar. Ortalama 29 milyar dolarlık bir hacme sahip ve yıldan yıla hızla büyüyor. Üstelik, özellikle son yıllarda satın alma gücü artıyor ve özellikle orta ve üst kesim, marka ve kaliteye son derece önem veriyor. Zira Rus halkının geliri arttıkça, tasarruf oranından çok tüketim oranı ve tüketim kalitesi artıyor. Yüksek kalite ve fiyat segmentindeki ürünler önem kazanıyor, ama iyi bir marka imajı şart: Ruslarda kalite ve marka bilinci yüksek. Bunun bilincinde olan bir çok dünya markası Rusya'ya önem veriyor ve başta Moskova olmak üzere büyük kentlerde bir çok dünyaca ünlü markaların satıldığı mağazalara rastlamak olası.

Dünya markaları Moskova'daki yerini aldıkça Rus tüketiciler daha da bilinçlendi ve seçici olmaya başladılar. Özellikle, orta ve üst tüketici segmenti, daha rasyonel bir marka-kalite-fiyat dengesine sahip. Öte yandan, rasyonel tüketici tercihinin yanı sıra, giderek yaygınlaşmaya başlayan yeni bir kavram da genç nesil arasındaki marka özentisi. Giderek artan kaliteli ürün beklentisinin yanı sıra Rusya pazarı, marka özentisinin de dikkate alınması gereken bir pazar.

Rusya Federasyonu'nda Marka Geliştirme Çabaları

Tekstil ve giyim pazarında özellikle orta ve üst segmente hitap eden ürünler genelde ithal mamüller olmasına rağmen, son yıllarda Rus giyim sanayisi de kendi markalarını geliştirmeye başladı. Son bir kaç yıldır yerli markaların pazar payı, ithal ürünlere göre daha hızlı artış oranı gösteriyor. Rus markaları giyim pazarının ancak %4'ünü oluşturuyor, onlar da orta kalite ve orta fiyatlı ürünler. 1990'larda ise en alt fiyat ve kalite segmentinde markasız üretim yapıyorlardı ve üretimleri yıllık ortalama %3-5 azalıyordu. Donanımı ve üretim envanteri zayıf ve eski kalan Rus giyim sanayisi özellikle Asya menşeli ucuz ithal mallarıyla başa çıkamıyordu.

1990'ların sonlarında bazı Rus giyim şirketleri farklı strateji izleyerek markalı ürünler üretmeye yöneldiler. Basit usullerle üretim ve dağıtım uygulamalarını bırakıp Batı standartlarında işletme modelleri benimsediler. Yani yabancı kumaş tedarikçileriyle kontratlar imzalamaya başlarken, bir yandan da uluslararası tekstil ve moda fuarlarını ve üreticilerini ziyaret etme ve en önemlisi de moda koleksiyonları geliştirerek, bunların etkili bir şekilde promosyonunu gerçekleştirdiler. Rus tekstil ve hazır giyim sanayisi de moda ve marka kavramlarını dikkate alması gerektiğini kavradı.

Rus tekstil ve hazır giyimcileri Avrupa markalarıyla rekabet etmelerinin zor olduğunu farkında, ama Rus halkının zevk ve tercih alışkanlıklarını iyi bilmelerinin büyük bir avantaj olduğuna inanıyorlar. Dahası ithal markaların, coğrafi anlamda geniş bir pazara sahip olan Rusya'da bölgeler arası tüketim alışkanlıkları farklarını da kendileri kadar kavramalarının imkansız olduğunu düşünerek bir bakıma moral buluyorlar. Öte yandan, Rusya genelinde tam anlamıyla profesyonel perakendecilik sisteminin bulunmamasının yanı sıra, dağıtım ve lojistik alanlarında da mevcut olan eksiklikler, firmaların kitlesel anlamda üretim yapmalarını ve kendi markalarını oluşturma yeteneklerini sınırlıyor.

Bugün Rus tekstil ve hazır giyim firmaları geçmişe göre pazarda çok daha büyük bir paya sahip olmalarına ve gerekli üretim teknolojisi ile modern işletme altyapısını elde etmiş olmalarına rağmen uzun vadede iç tekstil ve hazır giyim pazarında dominant bir rol oynamaları zor. Zira, son bir kaç yılda hızlı büyümelerinde piyasanın aç olmasının da etkisi büyük oldu. Ama pazar doydukça, Rus tekstil ve hazır giyim ürünlerinin, kaliteli ve uygun fiyatlı ithal mallarıyla rekabet etmesi daha da zorlaşacak. Özellikle Rus yerli tekstil ve hazır giyim firmalarının reklam ve promosyon bütçelerinin de kısıtlı olması, bu firmaların uluslararası büyük markalara karşı rekabet imkanlarını büyük ölçüde kısıtlayacak gibi görünüyor. Bu konuda atabilecekleri en rasyonel adım ise,

perakende mağaza sayılarını olabildiğince arttırarak hem pazardaki paylarını yükseltmek, hem de marka bilinirliğini yukarı seviyelere çekmek olacaktır.

Dağıtım Kanalları

1990'lı yılların başından itibaren serbest piyasa sistemine geçen Rusya'da, ekonomi sürdürülebilir bir büyüme içine girmiş ve aynı zamanda siyasi istikrar sağlanmıştır. Buna paralel olarak orta sınıf giderek artmış ve güçlenmiştir. Genel olarak yaşam standartlarının yükselmesi ve orta sınıfın artması sadece tüketimi değil aynı zamanda ülkede kaliteli ürünlere olan talebi arttırmakla kalmamış, Batı tarzı alışveriş kültürünün yaygınlaşmasına da neden olmuştur. Buna ek olarak, bankacılık sisteminin güvenilir olmaması nedeniyle, Ruslar daha çok harcamaya ve az yatırıma yönelmişlerdir. Harcanabilir gelirleri toplam gelirlerinin %80'ine ulaşmış durumdadır.

Ülkede, S.S.C.B. döneminde merkezi ekonomi modeli politikaları ve ticari düzenlemeler nedeniyle düzensiz ve verimli olmayan bir dağıtım kanalları yapısı mevcuttu. Fakat serbest piyasa ekonomisine geçiş ve Batı tarzı tüketim kültürünün yayılması sonucu, son yıllarda ülkede serbest piyasa koşullarına uygun bir dağıtım sistemi gelişmektedir. Toptancılık, büyük ticaret merkezleri, zincir mağazaları, hipermarketlerin gelişmesi ve büyük şehirlerde ticaretin canlanması sonucu, bu yapıların bütün ülke çapına yayılmaya başlamasına paralel bir dağıtım sistemi gelişmektedir.

Yukarıda sayılan faktörlerle birlikte perakendecilik alanına yapılan yatırımlar dolayısıyla, son yıllarda pazarın ticaret hacmi yüksek oranlarda büyüme göstermiştir. Yapılan analizlere göre perakendecilik sektörü 2000 yılından bu yana Rusya Federasyonu'nda yılda ortalama %10-15 büyüme göstermiştir. Uzmanlara göre, GSYİH'daki büyümenin motoru petrol fiyatlarındaki artış ve perakende sektöründeki büyüme olmuştur. Örneğin, 2004 yılında Rusya'da perakendecilik %40'lik bir büyüme ile 200 milyar dolara yükselmiştir. Bunun %45,5'i gıda ürünleri üzerindedir.

2006-2007 yıllarında inşa edilmesi planlanan yeni alış-veriş merkezleri yönüyle Rusya Federasyonu, Avrupa'da bulunan 35 ülke arasında ilk sıradadır. Ülkenin büyüyen ekonomisine paralel olarak en dinamik sektörlerden biri olarak düşünülen perakendecilik sektörü, 2006 yılı itibariyle pazarın %6'sının üzerine çıkmış olacaktır.

Ülkede hipermarket ilk defa 1997 yılında açılmıştır. Bugün yerli ve yabancı irili ufaklı bir dizi zincir mağazaları ve hipermarketler açılmıştır. Bunların %80'inden fazlası Moskova ve çevresinde bulunmaktadır. 2005 yılından itibaren perakendecilik sektörü diğer bölgelere de yayılmaya başlamıştır. Bu bölgelerin başında, nüfusu bir milyonu aşan kentler gelmektedir. Rusya'da bulunan 50 büyük perakende mağazanın 34'ü Moskova ve çevresinde, 6'sı Petersburg'da iken; diğerleri Kaliningrad, Novograd, Novoribirsk, Yekaterinburg, Kazan, Ufa, Samara, Perm, Volgograd ve Krasnodar'da bulunmaktadır.

Ülkede harcanabilir gelirin artması sonucu, yabancı yatırımcılar Moskova ve Petersburg dışına da yayılmaya başlamışlardır. Perakendecilik ağının gelişmesi, beraberinde lojistik sektörünün gelişimini de getirmiştir. Modern alışveriş merkezlerinin Moskova ve Petersburg dışındaki bölgelere de yayılması, bölgelerarası dağıtım kanallarının gelişmesine zemin hazırlamaktadır.

Perakendecilik sektörünün yoğunlaştığı iki federal kent olan Moskova ve Petersburg, aynı zamanda ülkenin iki büyük kenti ve iki büyük pazarıdır. Bu iki büyük kent, ülkenin orta sınıf ve perakendecilik sektörünün %80'inden fazlasına sahiptir. Moskova'nın bu payı Petersburg'la kıyaslanmayacak kadar büyüktür. Örneğin 50 büyük perakende zincirlerinden 34'ü Moskova'da bulunurken, Petersburg'da sadece 6 tane vardır. Bu anlamda Petersburg'da çok büyük bir pazar boşluğu mevcuttur. Perakendecilik Petersburg'da daha gelişmenin başındadır. 2006 yılı ilk yarısı itibariyle Petersburg'un uluslararası standartlarda toplam perakendecilik alanı 370.000 m² civarındadır. Bunun içine alışveriş merkezlerinin yanında, şehrin merkezinde bulunan alış-veriş cadde ve bulvarlarında bulunan alanlar da dahildir. Bunun anlamı şehirdeki 1000 kişiye yaklaşık 80 m² pazar alanı düşmesidir ki; bu oran Avrupa'da en düşük düzeylerden biridir. Karşılaştırma için şu örnekler bakılırsa durum daha net anlaşılacaktır. Varşova'da 1000 kişiye 600 m², Madrid'te 300 m² ve Berlin'de ise 350 m²'dir. Moskova'da ise 200 m²'dir.

Rusya Tekstil ve Hazırgiyim Pazar Fırsatları

Marina Parshukova, RF tekstil ve hazırgiyim pazarında bazı ürün kategorilerinde büyük fırsatlar olduğunu ileri sürer. Bunların başlıcaları, dokuma mensucat, denim kumaş, keten ipliği, keten ipliğinden dokuma kumaş, sentetik filament iplikler, bayan ve kız çocuk süveterleri, çorap ve iç çamaşırı, ayakkabı aksamı, çocuk süveterleri ve ikinci el ürünler olarak sayılabilir.

Perakende veya toptan dağıtım kanallarına girilmesi şartıyla, bütün alanların fırsatlarla dolu olduğu görülmektedir.

Pazara Giriş

Gümrük Vergileri

Rusya Federasyonu'nda genellikle serbestçe ithalat yapılabilmektedir. Fakat silah, patlayıcı maddeler, kıymetli eşya gibi bazı ürünlerin ithalatı için lisans almak gerekmektedir. İthalat lisansları Dış Ekonomik İlişkiler Bakanlığı tarafından verilirken, Devlet Gümrük Komitesi tarafından da kontrol edilmektedir.

Rusya Armonize Gümrük Sistemlerini uygulamaktadır. Gümrük vergileri genel olarak, malın CIF değeri üzerinden "ad valorem" (malın oranı üzerinden) alınmaktadır. Rusya'nın gümrük vergileri, ürüne göre %5 ile %30 arasında değişmektedir. Ortalaması %14 düzeyindedir. *Fakat bazı ürünlere %20 ile %570 arasında değişen özel tarife uygulanmaktadır. Bunlar lüks eşya, alkol, sigara ve motorlu taşıtlardır.*

Tekstil ve konfeksiyon ürünlerinde ise devlet politikası üreticilerine ucuz hammadde sağlama ve bitmiş ürün ithalatını kısmen de olsa engelleme yönündedir. Bu nedenle, pamuk, iplik ve diğer tekstil ve konfeksiyon ham ve ara maddelerine uygulanan gümrük vergi oranları %5- %10 düzeyinde iken, konfeksiyon ve ev tekstili ürünleri gibi bitmiş ürünlere uygulanan vergi oranı ise %20 düzeyindedir (Bakınız Tablo IV.3).

Ancak, Rusya Federasyonu'nda çok sayıda tekstil ve konfeksiyon ürününün vergilendirilmesinde, asgari fiyat uygulaması ile minimum vergi uygulaması yapılmaktadır. Yani devlet belli malların ithalatında, minimum bir vergi tahsilatını garanti altına alma çabasıdadır. Bunun için, adet veya kilogram bazında asgari fiyatlar tespit edilmiştir (Bakınız Tablo IV.4).

Vergi Yükü Hesaplama Yöntemi

Rusya Federasyonu'na Türk ürünlerin girişini zorlaştıran ve firmaları kayıt dışılığa zorlayan uygulamaların başında, Rusya Federasyonu'ndaki gümrük vergisi ve KDV oranlarının yüksekliği gelmektedir.

İthalatta vergisel maliyeti artırarak malların rekabet gücünü düşüren nedenler şunlardır:

- 1- Genel olarak **gümrük vergisi** oranları yüksektir (Tablo IV.3).
- 2- Sistemde mevcut olan **asgari fiyat (Tablo IV.4)** ve **asgari vergi uygulaması**, yüksek oranlı gümrük vergisi ile birleşince yüksek vergi maliyeti ortaya çıkmaktadır.

Rusya gümrük vergisi hesaplama yöntemi oldukça karmaşık bir yapı göstermektedir. Genel olarak malın değeri üzerinden belirlenen oranlarda vergi alınmasına rağmen, bunun istisnaları da vardır. RF özellikle konfeksiyon ürünlerinin ithal maliyetini arttırmak için asgari gümrük vergisi ve asgari fiyat sistemi uygulamaktadır. Tablo-IV.4'te verilen asgari fiyatlar Kasım 2006 tarihinden itibaren geçerlidir. Daha önce uygulanan fiyatlar %30-40 civarında daha düşüktü. RF hükümeti, korumacılık ve yatırım politikaları gereği asgari fiyatları arttırma yoluna gitmiştir.

Bu sistemi kavrayabilmek için Tablo IV.3 ve Tablo IV.4.'ün ne anlama geldiği ve aralarındaki ilişkiyi açıklamakta yarar vardır. Tablo IV.3., ürünlere uygulanan vergi oranlarını göstermektedir. Fakat tablodan görüldüğü gibi, bazı ürünlerde vergi %5-%10 ve %20 olarak belirlenirken, bazılarında ise, belirlenen oranların yanında ürünün asgari vergi miktarı da verilmiştir. Örneğin, Tablo-IV.3.'te fasıl 50'de bulunan "İpek elyaf, iplik ve dokuma kumaşlar" için öngörülen vergi oranı %5'tir. Bu üründe asgari vergi uygulaması belirtilmemiştir. Fiyatı ne olursa olsun bu ürünler ithal edildiğinde toplam değer üzerinden %5 gümrük vergisi alınmaktadır.

Fakat aynı tabloda fasıl 60'da bulunan "örme giyim eşyası ve aksesuarları" ithalatında ise uygulanan gümrük vergisi %20 olarak belirlenmiş ve bunun yanında parantez içinde bazı ürünler için kilogram başına uygulanan asgari

vergi 3 euro ve bazı ürünler için 2 euro'dan az olamaz denmektedir. Başka bir ifade ile, bu ürünlerin ithalatında asgari vergi uygulaması mevcuttur. Bunu bir örnek ile açıklamak gerekirse, GTİP numarası 6101209000 olan bir mont'un 2 kg olduğunu düşünelim. Bu ürün ithal edildiğinde asgari gümrük vergi yükü $3 \times 2 = 6$ eurodur. Tablo-IV.4'te görüldüğü gibi bu ürünün asgari fiyatı 19,2 dolardır. Euroya çevrildiğinde 14,6 euro'ya denk gelmektedir. Bu ürünün asgari fiyattan ithal edildiğini düşünelim. O zaman bu ürünün vergisi %20 üzerinden hesaplandığında $14,6/5 = 2,92$ euro'ya denk gelmektedir. Oysa bu ürün için belirlenen asgari vergi miktarı kilogram başına 3 euro ve montun ağırlığı da 2 kg olduğuna göre, ödenmesi gereken asgari gümrük vergisi 6 euro'dur. Fakat sözkonusu montun 50 euro'ya ithal edildiği kabul edilirse, alınacak gümrük vergisi, $50/5=10$ euro'dur. 10 euro, mont için belirlenen asgari vergi olan 6 euro'nun üzerinden olduğu için gümrük vergisi doğrudan %20 üzerinden alınmaktadır.

Kısaca, Rusya Federasyonu'na ithal edilen bir malın üzerindeki vergi yükü Tablo-IV.3. ve Tablo-IV.4. kullanılarak aşağıdaki sıralamaya göre hesaplanabilir.

- 1- Bir ürün beyan edilirken, değeri ağırlık üzerinden veya diğer birimler üzerinden belirlenen asgari fiyatların (bir kısmı Tablo-IV.4'te verilmiştir) altında beyan edilemez.

Örneğin, pamuklu pantolon için asgari fiyat kg başına 19 \$ ve pantolonun ağırlığı 600 gr ise, her pantolonun fiyatı en az 11,4 \$ olarak beyan edilmek zorundadır.

- 2- Asgari fiyatın üzerinde beyan edilen mal değerine yasada öngörülen vergi tatbik edilmek suretiyle ödenecek **gümrük vergisi** hesaplanmaktadır.
- 3- **Hesaplanan verginin** yasada belirlenen **asgari vergiden** (belirlenmiş ürünler için) **yüksek olmasına dikkat edilmektedir**. Eğer hesaplanan vergi **asgari verginin altında kalıyorsa, asgari vergi tahsil edilmektedir**.
- 4- Malın CIF kıymetine hesaplanan vergi ile birlikte diğer vergi benzeri yükler de eklenerek KDV matrahı bulunmaktadır. Matraha KDV oranı uygulanarak toplam KDV hesaplanmaktadır.

Rusya Federasyonu'nun uyguladığı bütün gümrük vergi oranları "AB Pazara Giriş Veri Tabanı" sitesinden

http://mkacddb.eu.int/mkacddb2/datasetPreviewFormATpubli.htm?datacat_id=AT&from=publi ulaşılabilmektedir. Asgari fiyatlar ise sektörel derneklerden ve Genel Sekreterliğimizden temin edilebilmektedir.

Tablo-IV.3. RUSYA FEDERASYONU'NDA UYGULANAN GÜMRÜK VERGİLERİ			
İpek Elyaf; İplik ve Dokuma Kumaşlar		Sent-Suni Filamentler, Bunlardan İplikler Ve Dokuma Kumaşlar	
50 01	%5	54 01	% 10
50 02	%5	54 02	% 10 (fakat 54.02.10.10.00 için %20)
50 03	%5	54 03	% 10
50 04	%5	54 04	% 10
50 05	%5	54 05	% 10
50 06	%5	54 06	% 10
50 07	%5	54 07	% 10 (fakat 54.07.10.00.10 ve 54.07.10.00.90. için % 20)
Yün Elyaf; İplik ve Dokuma Kumaşlar		54 08	% 10
51 01	% 10	Sent- Suni Devamsız Lifler, Bunlardan İplikler Ve Dokuma Kumaşlar	
51 02	% 15	55 01	% 5 (Aramid için % 10)
51 03	% 15	55 02	% 5 (Asetat % 10)
51 04	% 15	55 03	% 5
51 05	% 15	55 04	% 5
51 06	% 15	55 05	% 5
51 07	% 15	55 06	% 5
51 08	% 15	55 07	% 5
51 09	% 15	55 08	% 5
51 10	% 15	55 09	% 5
51 11	% 15	55 10	% 5
51 12	% 15	55 11	% 5
51 13	% 15	55 12	% 10
Pamuk Elyafı, İplik ve Dokuma Kumaşlar		55 13	% 10
52 01	-	55 14	% 10
52 02	-	55 15	% 10
52 03	-	55 16	% 10
52 04	% 5	Vatka, Keçe Ve Dokunmamış Mensucat; Özel İplikler	
52 05	% 5	56 01	% 5 (5601.10 tarifeli çocuk bezleri için KDV % 10)
52 06	% 5	56 02	% 15
52 07	% 5	56 03	% 5 (0,17 €/kg'den az olmamak kaydı var 560394, 560314 tarifelilerde)
52 08	% 15	56 04	% 5
52 09	% 15	56 05	% 5
52 10	% 15	56 06	% 5
52 11	% 15	56 07	% 15
52 12	% 15	56 08	% 5
Dokumaya Elverişli Diğer Bitkisel Lifler; Kağıt İpliği Ve Kağıt İpliğinden Dokunmuş Mensucat		56 09	% 5
53 01	% 15	Halılar ve Diğer Yer Kaplamaları	
53 02	% 5	57 01	% 20 (0,5 €/m ² 'den az olmamak kaydı ile)
53 03	% 5	57 02	% 20 (0,5 €/m ² 'den az olmamak kaydı ile)
53 04	% 5	57 03	% 20 (0,5 €/m ² 'den az olmamak kaydı ile)
53 05	% 5	57 04	% 20 (0,5 €/m ² 'den az olmamak kaydı ile)
53 06	% 5	57 05	% 20 (0,5 €/m ² 'den az olmamak kaydı ile)
53 07	% 5		
53 08	% 5		
53 09	% 10		
53 10	% 10		
53 11	% 10		

Kaynak: AB Pazara Giriş Veritabanı (Haziran 2006 güncellemesi)

Tablo- IV.3 (devam...) RUSYA FEDERASYONU'NDA UYGULANAN GÜMRÜK VERGİLERİ			
Özel Dokunmuş Mensucat; Duvar Halıları; İşlemeler		61 08	% 20 (2 €/kg'dan az olmamak kaydıyla)
58 01	% 20	61 09	% 20 (2 €/kg'dan az olmamak kaydıyla)
58 02	% 20	61 10	% 20 (2 €/kg'dan az olmamak kaydıyla)
58 03	% 20	61 11	% 20 (1,5 €/kg'dan az olmamak kaydıyla)
58 04	% 20	61 12	% 20 (2 €/kg'dan az olmamak kaydıyla)
58 05	% 20	61 13	% 20 (2 €/kg'dan az olmamak kaydıyla)
58 06	% 20	61 14	% 20 (2 €/kg'dan az olmamak kaydıyla)
58 07	% 20	61 15	% 15 (2 €/kg'dan az olmamak kaydıyla, fakat 61.15.12.00.01.; 61.15.93.10.00;61.15.93.30.01 için %5)
58 08	% 20	61 16	% 15 (2 €/kg'dan az olmamak kaydıyla)
58 09	% 20	61 17	% 20 (2 €/kg'dan az olmamak kaydıyla) [61.17.80.10 için %10 1€/kg]
58 10	% 20	Örülmemiş Giyim eşyası ve Aksesuarı	
58 11	% 20	62 01	% 20 (3 €/kg'den az olmamak kaydıyla)
Emdirilmiş, Sıvanmış, Kaplanmış Veya Lamine Edilmiş Dokumaya Elverişli Mensucat; Dokumaya Elverişli Maddelerden		62 02	% 20 (3 €/kg'den az olmamak kaydıyla)
59 01	% 5	62 03	% 20 (2,5 €/kg'den az olmamak kaydıyla)
59 02	% 5	62 04	% 20 (2,5 €/kg'den az olmamak kaydıyla)
59 03	% 5 (59031090 tarifeli ürünlerde 0,17 €/kg'den az olmamak kaydıyla)	62 05	% 20 (2 €/kg'den az olmamak kaydıyla)
59 04	% 15 (0,3 €/kg'den az olmamak kaydıyla)	62 06	% 20 (2 €/kg'den az olmamak kaydıyla)
59 05	% 15	62 07	% 20 (2 €/kg'den az olmamak kaydıyla)
59 06	% 5	62 08	% 20 (2 €/kg'den az olmamak kaydıyla)
59 07	% 5	62 09	% 20 (2 €/kg'den az olmamak kaydıyla)
59 08	% 5	62 10	% 20 (2 €/kg'den az olmamak kaydıyla)
59 09	% 5	62 11	% 20 (2 €/kg'den az olmamak kaydıyla) (62.11.32.10 / 62.11.42.10 / 62.11.33.10 / 62.11.43.10 için % 5)
59 10	% 5	62 12	% 20 (2 €/kg'den az olmamak kaydıyla)
59 11	% 5	62 13	% 20 (1,5 €/kg'den az olmamak kaydıyla)
Örme Kumaş		62 14	% 20 (2 €/kg'den az olmamak kaydıyla)
60 01	% 10	62 15	% 20 (2 €/kg'den az olmamak kaydıyla)
60 02	% 10	62 16	% 20 (2 €/kg'den az olmamak kaydıyla)
60 03	% 10	62 17	% 20 (2 €/kg'den az olmamak kaydıyla)
60 04	% 10	Dok.Elv.Maddelerden Diğer Hazır Eşya; Takımlar; Kullanılmış Giyim Eşyası	
60 05	% 10	63 01	% 20 (0,7 €/kg'den az olmamak kaydıyla)
60 06	% 10	63 02	% 20 (0,7 €/kg'den az olmamak kaydıyla)
Örme Giyim Eşyası ve Aksesuarı		63 03	% 20 (0,7 €/kg'den az olmamak kaydıyla)
61 01	% 20 (3 €/kg'dan az olmamak kaydıyla)	63 04	% 20 (0,7 €/kg'den az olmamak kaydıyla)
61 02	% 20 (3 €/kg'dan az olmamak kaydıyla)	63 05	% 10 (polipipilenler % 15)
61 03	% 20 (2,5 €/kg'dan az olmamak kaydıyla)	63 06	% 20
61 04	% 20 (2,5 €/kg'dan az olmamak kaydıyla)	63 07	% 20 (0,7€/kg'den az olmamak kaydıyla)(63.07.20.00 can yelekleri %5)
61 05	% 20 (2 €/kg'dan az olmamak kaydıyla)	63 08	% 20 (0,7 €/kg'den az olmamak kaydıyla)
61 06	% 20 (2 €/kg'dan az olmamak kaydıyla)	63 09	% 20 (0,7 €/kg'den az olmamak kaydıyla)
61 07	% 20 (2 €/kg'dan az olmamak kaydıyla)	63 10	% 20

Tablo-IV.4.			ASGARI FİYATLAR LİSTESİ		
Pamuk grubu (en az %51 pamuk içermeli)			Sentetik grubu (en az %51 sentetik içermeli)		
		1. grup			2. grup
GTİP No	Mal Tanımı	Asgari Fiyatlar	Mal cinsi	Asgari Fiyatlar*	
6101209000	Mont	\$19,02	6101309000	Mont	\$26,02
6101201000	Palto	\$19,02	6101301000	Palto	\$26,02
6109100000	T-shirt	\$19,02	6207920000	T-shirt	\$26,02
6110209100	Kazak	\$19,02	6110309100	Kazak	\$26,02
5208290000	Kumaş	\$1,72	5512199000	Kumaş	\$2,02
5802190000	Havlü kumaşı	\$2,72	6103439000	Şort	\$26,02
6103429000	Şort	\$12,02	5804109000	Tül	\$2,02
6304110000	Örme örtü	\$3,53	6115939900	Çorap	\$9,02
9404909000	İçli örtü	\$5,20	6304910000	Örme örtü	\$4,20
6302319000	Nevresim Takımı	\$3,67	9404909000	İçli örtü	\$5,20
6115920000	Çorap	\$9,02	6302329000	Nevresim Takımı	\$3,50
6301301000	Battaniye	\$3,62	6301401000	Battaniye	\$4,65
9404909000	İçli yorgan	\$5,20	9404909000	İçli yorgan	\$5,20
6203191000	Takim Elbise	\$19,02	6203193000	Takim Elbise	\$26,02
6203329000	Ceket	\$19,02	6203339000	Ceket	\$26,02
6203423500	Pantolon (trousers)	\$19,02	6203431900	Pantolon (trousers)	\$26,02
6203423100	Kot	\$19,02	6203433900	Kot	\$26,02
6203425900	Kombinezyon	\$19,02	6104330000	Bayan ceket	\$26,02
6104320000	Bayan Ceket	\$19,02	6104430000	Bayan elbise	\$26,02
6104420000	Bayan elbise	\$19,02	6104530000	Etek	\$26,02
6104520000	Etek	\$19,02	6104631000	Tayt	\$26,02
6104621000	Tayt	\$19,02	6205300000	Gömlek	\$26,02
6205200000	Gömlek	\$19,02	6206400000	Bluz	\$26,02
6206300000	Bluz	\$19,02	6212109000	Sutyen	\$26,02
6212109000	Sutyen	\$19,02	6107120000	İç çamaşır	\$26,02
6212101000	Gecelik takım (sutyen + kilot)	\$19,02	6107220000	Gecelik	\$26,02
6107110000	İç çamaşır	\$19,02	6107220000	Pijama	\$26,02
6107210000	Gecelik	\$19,02	6207920000	Bornoz	\$26,02
6107210000	Pijama	\$19,02	6112120000	Spor elbise / Eşofman	\$26,02
6207911000	Bornoz	\$19,02	Keten Grubu (En az %51 keten) 3 . grup		
6112110000	Spor elbise / Eşofman	\$19,02	Mal cinsi	yeni referans fiyatlar	
6302600000	Havlü		6203199000	Takim Elbise	\$26,02
			6203499000	Pantolon	\$26,02
			6104490000	Bayan Elbise	\$26,02

* Kasım 2006 tarihinden itibaren brüt ağırlık üzerinden uygulanan fiyatlardır.

Bu sistem kapsamında olan firmalar, bir anlamda güvenilir firmalar olarak değerlendirilip, bunlardan gelen mallarda firma beyanına itibar ediliyor. Sisteme dahil firmalardan gelen mallar ayrı gümrüklenecek işlemleri basitleştiriliyor.

Standardizasyon

Devlet Standart ve Sertifikasyon Komitesi (Gosstandart), Rusya'da konfeksiyon ürünleri standart ve sertifikasyonundan sorumlu acentedir. Mevzuat gereği, çocuk giyimi dahil bütün konfeksiyon ürünleri için bir "Uygunluk Sertifikası"nın alınması zorunludur. Bu sertifika bir veya üç yıl için alınabilmektedir.

Bunun yanında hijyen sertifikası, yangın sertifikası ve laboratuvar testleri de istenebilmektedir.

1. GOST-R Uygunluk Belgesi: Bilindiği üzere, Rusya Federasyonu İthalat Kanunu gereği ithal edilen ürünlerin büyük bir çoğunluğu için Rusya Standartlarına Uygunluk Belgesi'nin ilgili gümrük mercilerine ibrazı ve satış noktalarına ulaştırılması gerekmektedir. Rusya Federasyonu sınırları dahilinde toptan ve perakende ticareti yapılan ürünlerin çoğunluğu için beyanı zorunlu Uygunluk Belgesi; standart normlarının tanımlayıcısı Rusya Federasyonu Standardizasyon, Metroloji ve Sertifikasyon Devlet Kuruluşu GOSSTANDART'ın R.F. kapsamında ana merkez olarak akredite edilen JSC ROSTEST-Rusya Test ve Sertifikasyon Merkezi'nin yetki verdiği firmalar aracılığı ile sağlanmaktadır. GOST-R Uygunluk Belgesi'nin yanında Rusya Sağlık Bakanlığı'nca zorunlu kılınan Hijyen Sertifikası da Rusya'ya yapılan ithalatta istenen zorunlu belgelerdendir. Bu iki belgeyi de genellikle yetkili kılınan firmalardan temin etmek mümkündür. Zorunlu belgelerin yanında gönüllü olarak bulundurulmasında yarar görülen ISO 9000 ve ISO 14000 serisi gibi uluslararası kalite ve çevre belgeleri de geçerlidir.

Bu belgeler yasal olarak Tüketici Haklarını Koruma Kanunu, İş Kanunu, Sertifika Kanunu, sağlık ve çevre ile ilgili kanunlara dayanmaktadır. Bu belgelerin amacı, tüketicinin hayatı ve sağlığını güven altına almak ve çevreyi korumak olarak belirtilmektedir.

Dolayısıyla yukarıda anlatılan ve bilinen zorunlulukların aşılması ile birlikte Türkiye üreticisinin ürünlerinin özellikle güven sağlayarak Rusya Federasyonu pazarında değerince pay alması ve talep yaratarak aranması için GOST-R Uygunluk Belgesi'nin alınması hem gerekli hem de yararlıdır.

Sertifikasyon bedelleri Rus Test ve Sertifika Merkezi'nin faturası karşılığı Rusya'ya, Türk kuruluşlar tarafından doğrudan transfer edilir.

Tek Seferlik (Parti Bazında) Sertifika: İthalatçı bir Rus şirketinin bir sözleşme kapsamında yapmış olduğu mal alımlarında kullanılır. Sertifika üzerinde ithalatçı firma, malın sınıflandırma pozisyon numaraları , ana sözleşme tarih ve

numarası bilgileri yer almaktadır. Bu tür sertifikalar, belli bir Rus alıcı firma adına, yalnız bir sefer, miktarı ve cinsi sertifika üzerinde belirlenmiş ürünler için geçerli olmaktadır.

Seri Üretim Sertifikası (Bir Yıllık): Uzman ziyareti yapılmadan sadece numune ve dokümanlarla 1 yıl süre için verilen sertifikalardır. Bu sertifikalar seri üretim için verilir ve 3 yıllık sertifikalarla aynı işlevi görür.

Seri Üretim Sertifikası (3 Yıllık): Uzman ziyareti yapılarak 3 senelik bir süreyi kapsayan ve seri üretim için alınan belgelerdir.

Rusya Federasyonu'nda GOST-R düzenlemesi konusunda ayrıntılı bilgi GOSSTANDART'ın (RF Standardizasyon, Metroloji ve Sertifikasyon Devlet Komitesi) <http://www.gost.ru> (İngilizce) ve VNIS'in (Gosstandart Sertifikasyon Araştırma Enstitüsü) www.vnis.ru web sayfalarından temin edilebilir.

Üç yıllığına alınan bir sertifikanın bir kategori için maliyeti 250 dolar civarındadır. Bir yıllık sertifika maliyeti ise yaklaşık 70 dolardır.

Gost-R Uygunluk Belgesi Başvuru Bilgileri

A) 3 yıllık üretim sertifikası: (Yıllık vizeli)

Bu tür sertifikalandırma üretici kuruluşlara uygundur.

- Gümrük Tarife İstatistik No ları, Üretim Listesi ve Teknik Bilgileri
- Ürün Sertifikalandırma Sözleşmesi.(Merkez-Firma)
- Başvuru Formları
- Sanayici Belgesi, Kapasite Raporu, Faaliyet Belgesi vs.
- Ambalaj bilgileri (Rusça kullanım kılavuzu, etiket, muhteviyatı vs.)
- Et, süt, zirai ürünler için Veteriner ve Phytosaniter sertifikaları (Rusca tercüme)
- Ürün numuneleri (uzmanlarca seçilir ve ürün cinsine göre değişebilir)

Değerlendirme : GTİP ve mamul bileşimine göre hesaplanır.

Üretim ve firma incelemesi için gelecek uzmanların; ulaşım, konaklama ve harcırahları ilave edilir.

- GOST-R Sertifikası Yıllık Vize (Uzatma) İşlemleri:

Bu işlem için firmanın temsilci firmalara göndereceği GOST-R Sertifikalarının fotokopileri Rusya Test ve Sertifikasyon Merkezi'ne iletilir. Merkez'den alınan bilgi ve değerlendirme firmaya ulaştırılarak işlem yapılır.

B) Bir yıllık kontrat doğrultusunda ve/veya C) Tek Sevkiyat için sertifikasyon:

- Rus alıcı ile yapılan Kontrat ve Proforma Faturası
- Gümrük Tarife İstatistik No ları – Üretim Listesi ve Teknik Bilgiler
- Varsa TSE ve/veya uluslararası sertifikaları
- Ürün Sertifikalandırma Sözleşmesi (Merkez- Firma)

- Başvuru Formları
- Rus alıcının Resmi Kayıt Belgesi (Registration) ve Vergi Mükellefiyeti Belgesi
- Sanayici/İhracatçı Belgesi, Kapasite Raporu vs.
- Ambalaj bilgileri (Rusça kullanım kılavuzu, etiket, muhteviyatı vs.)
- Et, süt, zirai ürünler için Veteriner ve Phytosaniter sertifikaları

Değerlendirme: Ürün cinsi ve kontrat bedeline göre hesaplanır.

B ve C seçenekleri Rus alıcı adına çıkarıldığından yalnız Gümrüklerde geçerlidir. Üretici firma kayıtlara geçmez.

Seçeneklere göre bilgiler Rusya Test ve Sertifikasyon Merkezi'ne Türkiye yetkili temsilcisi tarafından gönderilir ve sonuçlandırılarak başvuran firmaya iletilir.

Başvuru değerlendirmeleri , Rusya Test ve Sertifika Merkezi'nden ilgili uzman departmanlarca GTİP'lere ve ürün içeriklerine göre gruplandırılarak yapılır. Merkez tarafından tahsil edilen ücretler R.F. GOST-R Sertifikalarını, R.F.Sağlık Bakanlığı Hijyen Sertifikalarını, ve/veya gerekli diğer sertifikaları, ilgili tüm testleri ve tesis incelemesini kapsar. Söz konusu bedeller Rus Test ve Sertifika Merkezi'nin faturası karşılığı Rusya'ya, Türk kuruluşlar tarafından doğrudan transfer edilir. Türkiye temsilciliği ön sertifikasyon hizmet bedeli fatura karşılığı Türkiye'de tahsil edilir.

Zorunlu Standarda Tabi Ürünler

Rusya Federasyonu'na ithal edilen ürünlerin çoğunluğu için Rusya standartlarına uygunluk belgesi olan GOST-R Uygunluk Belgesi talep edilmektedir.

Zorunlu sertifikasyona tabi ürünler GTİP bazında

<http://www.rusimpex.ru/Content/Custom/Sertif/tamtarif.php3> web sayfasından öğrenilebilmektedir. Bu ürünler için alınan sertifikaların Rusya gümrüklerine ibrazı zorunludur. Söz konusu web sayfası Rusça olmakla birlikte fasıl numaralarından anlaşılabilir. Ayrıca,

<http://www.bisnis.doc.gov/bisnis/bisdoc/0307RUNomenclAmendm.htm>

linkinden zorunlu olarak sertifika alınması gereken ürün listelerine ürün grupları itibariyle ulaşılabilir.

2. Hijyen Sertifikası: Halk sağlığını etkileyen mallar için ve kalite sertifikasına esas olarak istenir. İnsanların, çocukların yediği gıdalar, giydiği elbiseler, tene sürülen kozmetik ürünler, gıda ambalaj ve üretim ekipmanlarının materyalleri, mobilyaların ve metallerin kimyasal bileşikleri hijyen sertifikası alınmasını gerektirmekte, bu da GOST belgesine esas teşkil etmektedir.

3. Yangın Sertifikası: Yangına karşı güvenlik konusunda bir hayli hassas olan RF'da bazı malların yangına dayanımları, yandıkları takdirde çıkardıkları gazların zehirli olup olmadığı vb. konularında sertifika gerekmektedir. Bazı

GOST Belgelerinde sözü geçen GOST Normatif dokümanlarında yangın gerekliliği yazıyorsa GOST'a esas olarak alınması gerekmektedir.

4. Laboratuvar Testleri: GOST Belgesine esas olarak, her kuruluş GOST Normu'nun gerektirdiği laboratuvar testlerini yapmak zorundadır. Bu testlerde elektrik, elektronik, kimyasal, fiziksel vb. özellikler sınanarak ürünlerin Rus Normlarına uygun olup olmadığı araştırılır.

5. Red Mektubu : “Gereksizlik Mektubu” olarak da anılan bu tür belgeler GOSSTANDART'a bağlı bir kuruluş eliyle gümrükte GOST Belgesi istenmeyen ürünler için verilir.

Lojistik

Rusya Federasyonu yaklaşık 143 milyon nüfusuyla tüm ürün grupları için önemli ve büyük bir pazar konumundadır. 17.075.000 km² yüzölçümüne sahip olan bu ülkenin yıllık lojistik cirosu yaklaşık 45 milyar \$'dır.

Karayolu: Ülke'de 934,000 km'lik karayolu bulunmasına rağmen sadece %6,1'i asfaltlanmıştır. 580,000 km'lik yola kamu yolu, 45,000 km'ye federal yol ve 450,000 km'lik yola da bölgesel yol denir. Ulaştırma Bakanlığı tahminlerine göre, federal yollarının %25'i gayet iyi durumda iken, %38'i oldukça bozuktur. Otoban yollar yok denecek kadar azdır ve altyapı genellikle taşımaya elverişli değildir.

Dünya Bankası, Almanya, ABD ve Finlandiya yardımıyla otobanlar yapılmakta ve mevcut yollar iyileştirilmeye çalışılmaktadır. Berlin-Varşova-Moskova yolu ile Helsinki-Moskova yolu yapımına öncelik verilen yollardır.

Rusya'da taşımacılık hizmetlerinin iyileştirilmesi için yürütülmekte olan projeler kapsamında, 2010 yılına kadar otoyolların 670.000 kilometreye uzatılmasının planlandığı öğrenilmiştir. Bu da yolların yenileştirileceği ve Rusya'da jeolojik tekstil kullanımının önemli ölçüde artacağı anlamını taşımaktadır.

Demiryolu: Rusya demiryolu ağı mal taşımacılığında dünyada üçüncü sıradır. Ülkede 86,000 km'lik demiryolu mevcut olup, bu da dünyadaki toplam demiryolu uzunluğunun %7'sini teşkil etmektedir. Demiryolunun da modernizasyona ihtiyacı vardır. Fakat ülkede mal taşımacılığının %78'i demiryolu ile yapılmaktadır(1999).

Denizyolu: Rusya'nın 41 limanı olup, bunların sadece 11'i ithalat-ihracata uygun bir altyapıya sahiptir. Bunlar Baltık Denizi'nde Petersburg ile Kaliningrad limanları, Karadeniz'de Novorosysk ve Sochi limanları ile Pasifik Denizi'nde Petropavlosk, Magadan ve Vladivostok limanlarıdır. Hükümet, denizyolu taşımacılığının altyapısını geliştirmeyi planlamaktadır.

Havayolu: Rusya havayolu taşımacılığı 1992 yılından beri özelleştirmeye tabi tutulmuş ve Aero-Flot-Russian International Airlines'ın %49'u özel; %51'i de devlet elinde bulunmaktadır. 93 ülkede 150 noktaya uçuşlar düzenlenmektedir.

1996 yılı verilerine göre 90,000 ton mal taşınmıştır. Transaero Airline dünyanın değişik noktalarına uçuşlar düzenleyen başka bir havayolu şirkettir.

Başlıca havalimanları ise, Moskova, Petersburg, Kazan, Yakuts ve Vladivostok'tur.

Ülkemizden bu ülkeye yönelik yapılan nakliyelerde ağırlıklı olarak inşaat malzemeleri, makineler, ev tekstili, sanayi ve gıda ürünlerinin taşındığı görülmektedir.

Türkiye'den Rusya Federasyonu'na yapılan taşımalar çoğunlukla karayolu, denizyolu ve demiryolu üzerinden gerçekleştirilmektedir.

Bu yollarda en çok kullanılan güzergahlar ve süreleri şöyledir;

- Karayolu:
 - o Kapıkule'den çıkan tırlar Bulgaristan – Romanya – Ukrayna – Rusya güzergahında ilerlemektedirler. Moskova'ya varış 6 gün almaktadır. Bazen de Sarp ve Gürbulak'tan çıkış yapılmaktadır, ama bu güzergahlarda Çeçenistan ve Gürcistan'la Rusya'nın yaşadığı sorunlar nedeniyle güvenlik endişesi olduğundan çıkış sayısı çok azdır.
- Denizyolu (Ro-Ro):
 - o Samsun'dan Novorossiysk, Zonguldak'tan Kırım (Skadovsky ve Yevpatorya) ve Trabzon'dan Sochi (daha çok sebze gönderimi yapıyor) güzergahları takip edilmektedir.
 - o Gemi bekleme süreleri uzayabildiğinden, maliyet azalmak yerine artabilmektedir.
- Demiryolu:
 - o Daha çok konteynırların trene yüklenmesi şeklinde olup, Odesa ve Novorossiysk'e gitmektedir. Bu taşıma yönteminde varış yaklaşık 30 günü bulabiliyor. Dolayısıyla gıda ürünü ve modağa bağlı ürünlerin nakliyesi için tercih edilen bir yöntem değildir.

Rusya Federasyonu ekonomisinin en canlı olduğu şehir hiç şüphesiz, yaklaşık 13 milyon nüfusa sahip olan, başkent Moskova'dır. Ülkemizden gönderilen malların büyük bölümünün varış noktası da (yaklaşık % 85) bu şehir olmaktadır. Federasyon içindeki dağılım bu şehirden sonra Rus şirketleri tarafından gerçekleştirilmektedir.

Diğer önemli varış noktaları ise Ufa, Kazan, St. Petersburg şeklinde sıralanabilir.

Doğrudan Yabancı Yatırımı

Rusya Federasyonu, serbest piyasa ekonomisine geçiş yaptıktan sonra hızlı büyüyen bir ekonomi haline gelmiştir. Hızlı büyüyen ve tüketim alışkanlıkları değişen bu ekonomide kar marjları da yüksek oranlarda seyretmiştir. Bu nedenle, RF geçiş ekonomileri arasında yabancı yatırımcılar için cazibe haline gelen ülkeler arasında önemli bir yer tutmaktadır.

Son yıllarda katlanarak artan doğrudan yabancı yatırımı 2002 yılında 3,5 milyar dolar iken, 2005 yılında 14,6 milyar dolar olmuştur. Rusya'da bu yatırımlar daha çok perakende ve toptancılık sektörü(%32), imalat sektörü (%28) ve madencilik sektörü (%17) alanlarında yoğunlaşmıştır(Ocak-Eylül 2005).

Rusya Federasyonu'nda en çok Avrupa ülkeleri yatırım yapmaktadır (2005 yılında %80). En çok yatırım yapan ülkeler ise, Güney Kıbrıs, Lüksembourg ve Hollanda'dır. PWC, Economic Intelligence Unit tarafından yapılan bir araştırmaya dayanarak verdiği bilgilere göre, RF'de bulunan yabancı firmalardan %50'si %20 düzeyinde kar ederken, firmaların %15'i de %50'nin üzerinde kar açıklamışlardır. Aynı araştırmaya göre, Batı Avrupa'da yer alan firmaların %80'i önümüzdeki yıllarda RF'de yatırım yapmayı düşünmektedir.

Ülke'de büyük bir yabancı yatırımı olmasına rağmen, yabancı yatırımcıya yönelik ciddi avantajlar da sağlanmamıştır. Hatta ciddi sorunlar mevcuttur. Bunlar, bürokratik engeller, yetersiz altyapı, karmaşık ve şeffaf olmayan yasal prosedür, yolsuzluk ve siyasi istikrarsızlıktır. Bunların üstesinden gelebilmek için birtakım reformlar gerekmektedir. Bunlar;

- Rasyonel, şeffaf ve öngörülebilir bir vergi sistemi oluşturmak;
- Sınai ve mülki hakların korunmasının sağlanması;
- Altyapının güçlendirilmesidir.

Rusya Federasyonu'nda doğrudan yabancı yatırım mevzuatının iki ayağı var: federal ve bölgesel. Rusya yatırım mevzuatı, medeni hukuku, özel ve kamu hukuku ile uluslararası özel hukuk gibi diğer bütün kanunlarla ilgisi olan bir mevzuattır.

Aynı zamanda, Rusya'nın taraf olduğu uluslararası anlaşmalar da iç hukukun bir parçası sayılır ve iç hukukun üstündedir. RF dış ticareti teşvik eden, çifte vergilendirmeyi önleyen ve yabancı yatırımı koruyan çok sayıda ikili ve çok taraflı anlaşmaya imza atmış bir ülkedir. Bu anlamda Türkiye ile de bir dizi anlaşma imzalamıştır.

Genel olarak yatırım mevzuatı, yabancı yatırımcıya bazı hakları sağlamaktadır. Bunlardan bazıları şöyledir:

- Mevcut hukukta sağlanan bütün hak ve çıkarlarını korur. Herhangi bir kanunsuzluk durumunda bütün yasal koruma mekanizmalarından yararlanabilir;
- Kanunun izin verdiği her türlü şekilde yatırım yapabilir;
- Hak ve ödevlerini başka insanlara devredebilir;
- Yabancı yatırımcının mülkiyet haklarını garanti altına alır;
- Gelirini ve karını yurt dışı etme hakkını garanti eder;
- Özelleştirmelere katılabilir.

Pazara Girişle İlgili Pratik Bilgiler

Rusya pazarında rekabet edebilmek ve payının artırılması için uzmanlar bir takım öneriler sunmaktadır. Bunlardan bazıları aşağıdadır;

- Rusya'daki ticari sergi ve konferanslara katılmak;
- Showroomlarda ürün örnekleri sergilemek;
- Yeni ürünleri tanıtmak için organizasyonlar yapmak;
- Personel eğitimine önem vermek;
- Sanayi yayınlarında Rusça reklamlar vermek;
- Rusya firmaları ile işbirliği yapmak;
- Uygun ve tercih edilebilir ödeme ve anlaşma şartları geliştirmek.

Rusya Vergi Uygulamaları

Rusya Federasyonu'nun serbest piyasa ekonomisine geçişi, beraberinde yasal reformları da getirmiştir. Vergi sistemi reforma tabi tutulan alanlardan biridir. 1999 yılında başlayan vergi sistemi reformu halen devam etmektedir. Bu reform sayesinde her ne kadar bazı koruyucu vergi uygulamaları mevcut ise de, vergi sistemi basitleştirilmiş, vergiler azaltılmış ve toplam vergi sayısı azaltılmıştır.

Rusya Federasyonu'nda toplanan vergiler federal hükümet, otonom, cumhuriyet veya diğer siyasi birimler ve yerel yönetimler arasında bölüşülmektedir.

Rusya'ya mal satan yabancı firmalar açısından önem arz eden bazı vergiler ve oranları şöyledir.

Kurumlar Vergisi: Nisan 2006 tarihi itibariyle kurumlar vergisi oranı %20 ile %24 arasında değişmektedir. Bunun %7,5'i federal hükümete, %10,5 ile %14,5 arasında bir kısmı ise cumhuriyet veya otonom bölge hükümetlerine ve %2'si ise yerel yönetimlere verilmektedir. Bölgesel hükümetler, vergi oranını %4 oranında düşürebilirler.

Gelir vergisi: Kişisel gelir vergisi oranı %13'tür. Fakat ödül, emeklilik tazminatı ve bazı banka depositleri gibi bir kısım gelirlere özel oranlar uygulanmaktadır. Rusya'da yerleşik olmayanlardan alınan gelir vergisi ise %30 düzeyindedir.

Katma değer vergisi (KDV): 2004 yılı Ocak ayından itibaren standart KDV oranı %18'dir. İndirimli oranlar ise, bazı ithal ilaç ve ekipmanlar için %0, temel gıda ve çocuk giysileri içinse %10'dur.

Diğer bazı vergiler ise: Bağış vergisi %3 ile %40 ve miras vergisi ise %5 ile %30 arasında değişmektedir.

Türkiye – Rusya Federasyonu Ticari Anlaşmalar

Türkiye-Rusya Federasyonu ticareti açısından önemli düzenlemeler getiren bazı ikili anlaşmalara değinmekte yarar vardır. Türkiye ve Rusya Federasyonu arasındaki ticari ilişkiler temelde 1937 tarihli “Ticaret ve Seyrisefain Anlaşması” ve 1991 tarihli “Ticari ve Ekonomik İşbirliğine Dair Anlaşma” ile yürütülmektedir. İki ülke arasında ayrıca 2000 tarihinde yürürlüğe giren “Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması “ ve “Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma” ikili ticari ilişkiler açısından önemlidirler.

Rusya Federasyonu’nun Tercihli Ticari İlişkileri

Serbest piyasa ekonomisine geçişle birlikte dünya ekonomisi ile entegrasyonu hedefleyen Rusya Federasyonu, ikili, bölgesel ve çok taraflı anlaşmalar ve bloklar içinde yer almaya çalışmıştır. Bunlardan dünya ekonomisi ile entegrasyonun en önemli basamağı olan DTÖ üyeliği çalışmaları, eski SSCB ülkeleri ile serbest ticaret bölgesi oluşturma girişimi ve AB ile yakın ekonomik işbirliği en önemlileridir.

Rusya – BDT Serbest Ticaret Bölgesi

Bağımsız Devletler Topluluğu 12 eski SSCB devleti arasında 1991 yılında oluşturulmuştur. Bu devletler, Azerbaycan, Ermenistan, Belarus, Gürcistan(1993 yılında topluluğa katılmıştır), Kazakistan, Kırgızistan, Moldova, Rusya Federasyonu, Tacikistan, Türkmenistan, Özbekistan ve Ukrayna’yı içine alan bir bölgedir. SSCB’nin dağılmasıyla birlikte bölgenin ekonomik ilişkilerini geliştirmek amacıyla kurulmuş olup, periyodik olarak sırayla tarafların başkentlerinde zirveler yapılmaktadır. Bu oluşumun nihai hedefi ise, bir BDT Serbest Ticaret Bölgesi ve sonrasında bir ekonomik birlik oluşturmak idi.

1991-1993 yılına kadar taraflar arasında ekonomik ilişkilerin ikili anlaşmalar yoluyla düzenlenmesi öngörülmüştü. 1993 yılında taraflar arasında bir serbest ticaret anlaşması imzalanmıştır. Bu anlaşma ile, BDT ülkeleri arasında ticareti kısıtlayan gümrük vergileri başta olmak üzere bütün vergileri ortadan kaldırmak; serbest ticarete yönelik diğer engelleri kaldırmak; üçüncü ülkelere yönelik ortak politikalar oluşturmak ve ekonomik entegrasyon hedeflenmişti. Fakat 1993 yılından beri atılan bütün adımlara rağmen bölgesel serbest ticaret anlaşması tam olarak yürürlüğe girememiş ve ilişkiler hep ikili düzeyde geliştirilmiştir. 1999 yılında bir ek protokol imzalanarak serbest ticaret bölgesine geçilmek istenmesine rağmen başarılı olunamamıştır. Fakat Ukrayna, Rusya, Belarus ve Kazakistan bir gümrük birliği oluşturmayı kabul etmiştir. Tam olarak aktif olmasa da bunun hayata geçirilmesi için çaba sarf edilmektedir. Örneğin, şu anda Belarus ve Rusya arasında bir gümrük birliği mevcuttur. Belarus Ukrayna ve Kazakistan ile de gümrük birliği içine girmeye hazırlanmaktadır. Gümrük birliğinin bütün BDT ülkelerine yaygınlaştırılması zaman alacaktır.

Rusya Federasyonu'nun tam aktif olmasa da Belarus, Kazakistan ve Ukrayna ile gümrük birliği anlaşması; AB ile Ortaklık ve İşbirliği Anlaşması mevcuttur.

Rusya Federasyonu'nun DTÖ Üyeliği

Rusya Federasyonu henüz Dünya Ticaret Örgütü(DTÖ) üyesi değildir. Fakat üyelik sürecinde olduğu için gümrük vergi oranları da sürekli değişmektedir. Üyeliğin gerektirdiği liberalleşmenin sağlanabilmesi için gümrük vergi oranları düşürülmektedir.

Rusya Federasyonu'nun DTÖ üyelik süreci çalışma grubunun kurulduğu 1993 yılında başlamıştır. Periyodik olarak toplanan ve Rusya'nın uyum süreçlerini değerlendiren bu grup, en son toplantısını Mayıs 2006'da yapmıştır.

13 yıldır süren müzakereler sonucu ciddi bir mesafe kaydeden Rusya Federasyonu, 60 ülkeden 58'si ile müzakereleri sonlandırmıştır. Son olarak 10 Kasım 2006'da üyelik önündeki en büyük engel olarak görülen ABD ile anlaşarak üyeliğe bir adım daha yaklaşmıştır. 150 üyelik bu küresel ekonomik örgüte üye olmakla birlikte, Rusya Federasyonu'nun gümrük vergileri 7 yıllık sürede yaklaşık %3 oranında düşecektir.

DTÖ üyeliği ile dünya ekonomisine entegre olmayı ve bu sayede dünyadaki serbest ticaretten yararlanmayı planlayan Rusya Federasyonu, üyeliğin ekonomisine sinerji getireceğini düşünmektedir. Bu aslında sadece Rusya'nın değil uzmanların da öngördüğü bir düşüncedir.

Müzakerelerin henüz sonuçlanmadığı iki eski SSCB ve yeni BDT ülkesi olan Moldova ve Gürcistan kalmıştır. Bu iki ülke Rusya'nın kendilerine yönelik siyasi baskıları ve bazı ekonomik yaptırımlarını öne sürerek adaylığını geciktirmektedirler. Moldova Rusya'dan ucuz gaz almayı ve tarımsal ürünlere uygulanan kısıtlamaları kaldırmasını şart koşarken, Gürcistan hem siyasi baskıları hem de ekonomik kısıtlamaların kaldırılmasıyla ancak üyeliğini destekleyebileceğini öne sürmektedir. Uzmanlar, bu sorunların da kısa sürede çözüleceğini öngörmektedir.

Rusya Federasyonu – AB İlişkileri

Rusya Federasyonu-AB ticari ilişkilerinin yasal düzenlenmesi Aralık 1997 yılında yürürlüğe giren Ortaklık ve İşbirliği Anlaşması'dır. Bu tip anlaşmalar Rusya'nın yanı sıra Ukrayna ve birçok Bağımsız Devletler Topluluğu ülkeleri ile AB arasında imzalanmıştır. Bu anlaşmalar, AB ve birliğe üye olmayan ülkeler arasında daha yakın bir işbirliğini sağlamaktadır. AB-Rusya Anlaşması'nın amacı; iki taraf arasında ticaret ve yatırımı arttırmak ve ekonomik ilişkileri geliştirmek ve gelecekte AB-Rusya arasında bir serbest ticaret alanı oluşturmaktır. Hedef AB ile Rusya Federasyonu arasında mal ve hizmet ticaretini serbest hale getirmektir. Ayrıca, taraflar diğer taraf menşeli ürünlerin taşınmasında transit serbestisi sağlamak zorundadır. Bunun yanında mülki ve sınai hakların korunması, adil rekabetin önündeki engellerin kaldırılması ve yasal düzenlemelerin yapılmasını içermektedir. Fakat bu

anlaşma 10 yıllık bir süre ile sınırlı olup 2007 yılında son bulacaktır. Bu nedenle bu sıralarda, iki taraf arasında bir “serbest ekonomi bölgesi” üzerinde tartışmalar devam etmektedir. En son olarak Mayıs 2006’da Sochi Zirvesi’nde iki tarafın yetkilileri görüşmüş ve “serbest ekonomi bölgesi” oluşturulması çabalarına katkıda bulunmuştur.

“Serbest ekonomi bölgesi”, ortaklık ve işbirliği anlaşmasına kıyasla daha ileri bir adımdır. Bu ekonomik entegrasyon modeli daha sıkı ekonomik ilişkilerinin yanında Kopenhag siyasi kriterlerini de kapsamaktadır. Bunun dört temel özelliği şöyledir:

- 1- Kişiler, hizmetler, sermaye ve malların serbest dolaşımını kapsayan dört temel özgürlüğü kapsamaktadır.
- 2- Adil rekabet ortamı oluşturulmalıdır.
- 3- İşbirliği yatay ve dikey şekilde geliştirilmelidir. Bu noktadan anlaşılan, mevcut ilişkilerin daha ileriye götürülmesi ve yeni alanların eklenmesidir.
- 4- İlişkilerde kurumsal bir yapının kurulması gerekir.

AB-Rusya arasındaki ekonomik ilişkilerin gelişmesiyle, diğer alanlarda da daha sağlıklı ve yakın işbirliğinin gelişeceğine inanılmaktadır.

Rusya İş Kültürünün Temel Noktaları

Rusya'nın zengin kültürel kimliği; tarihinden gelen yansımalar ve geniş coğrafyasının etkisiyle şekillenmiştir. Rusya Federasyonu ile başarılı bir şekilde iş yapmanın en önemli şartlarından birisi de Rusya sosyal ve iş kültürünü anlamak ve buna uygun davranışlar sergilemektir.

Rusya pazarında başarılı olmak için dikkat edilmesi gereken unsurlar aşağıda özetlenmektedir.

Çalışma Uygulamaları

- Ruslar için bir iki dakikalık gecikme çok çok önemli değildir; ancak, randevularınıza zamanında gelmenizi ve dakik olmanızı beklerler.
- İletişim kurmak için posta çok güvenilir bir araç olarak kabul edilmez. Faks ve e-posta kullanımını tercih ediniz.
- Rusya'ya bir iş ziyaretine gitmeden önce, ticaret yapmayı planladığınız firmayı ticari amaçlarınız ve iş teklifiniz hakkında bilgilendirmeniz beklenmektedir.
- Yazılı dokümanlar ve imzalanmış belgeler, Rusya'da iş yapmak için gereklidir. İmzalı olmayan belgelere genellikle güvenmezler.

Rus Firmalarının Yapısı

- Rus firmalarındaki karar alıcı pozisyonda bulunan kişiler astları üzerinde otorite sahibidir. Ancak Rus kültürünün bir parçası olan kolektivizmin etkisi ile esnek ve demokratik bir çalışma ortamı da oluşmaktadır.

- Yaşça büyük veya daha kıdemli olanlara saygı göstermek, Rus firmanın hiyerarşik yapısını tanımak ve buna uygun hareket etmek güçlü iş ilişkileri kurmak ve sürdürmek için çok önemlidir.

İş İlişkileri

- Kişisel ve samimi iletişim iş hayatının bir parçasıdır.
- İş toplantılarında fiziksel temas örmeğin omuza dokunma (veya sarılma gibi) olumlu bir işarettir.
- Anlaşmazlık (ihtilaf) halinde resmi bir tutum içine girmekten kaçının ve unutmayın ki Ruslar daha kişisel bir yolla size yanıt vereceklerdir.

İş Uygulamaları

- Mutlaka kartvizit kullanın. Mümkünse bir tarafı Türkçe diğer tarafı Rusça olsun.
- Sunumlar açık ve net, anlaşılması kolay olmalıdır. Önemli olan sizin bilgi birikiminiz, profesyonelliğiniz ve uzmanlığınızdır.
- Temel bir çok konu ofis dışında konuşulsa da, nihai uzlaşma ve anlaşma ofiste yapılır.
- Genellikle, toplantı başlarken, organizasyonun başkanı görüşmeyi başlatır, girişi yapar ve daha sonra önem sırasına göre diğer konuşmacılar konuşurlar.

İhracatçılar için Pratik Bilgiler ve Dikkat Edilmesi Gereken Noktalar

- Rusya Federasyonu'nun para birimi ruble(RUB)'dir. 29 Kasım 2006 tarihi itibarıyla 1 euro = 34,6303 ruble ve 1 ABD doları=26,3427 rubledir.
- Rusya'da bankalar hafta içi 10.00-18.00 arasında açık olmaktadır. Ayrıca döviz büroları da çok yaygındır. Buralarda dolar ve euro rahatlıkla bozdurulabilmektedir.
- Karayolları oldukça eski ve yollarda işaretler ve tabelalar azdır. Demiryolu ve havayolu kullanımı önerilmektedir. Demiryolu oldukça eski. Uçaklar da genellikle eskidir.
- Rusya'nın uluslararası telefon kodu 7'dir.
- Rusya Federasyonu için vize almak bazen uzun sürebilir. Bu nedenle, seyahatten makul bir süre önce vize alınmalıdır.
- Rusya'da İngilizce yaygın kullanılmadığından iş görüşmelerinde tercüman bulundurmakta yarar vardır.
- Moskova'da konaklama oldukça pahalıdır. Yer bulmak bazen zor olabilir. Bu nedenle, önceden rezervasyon yapmakta yarar vardır.
- Rusya Federasyonu'nda başlıca resmi tatil günleri: 1-2 Ocak yeni yıl; 1-2 Mayıs İşçi ve Bahar İlk bayramı ve 12 Haziran bağımsızlık günüdür.
- Selamlaşırken ve ayrılırken eldivenleri çıkararak el sıkışılması ve göz teması kurulması uygundur.
- Bayanlara soy isimleri ile hitap edilmesi tavsiye edilir.

- İşle ilgili konularda konuşmaya başlamadan önce kısaca sohbet edilmesinde yarar vardır.
- Eller cepte olarak ayakta durmak kabalık olarak görülmektedir.
- Firmanızı ya da ülkenizi, şehrinizi, iş yaptığınız sektörü sembolize eden bir hediye verilmesi uygundur.
- Duyguları ve heyecanı ifade etmekten çekinmemek gerekir.
- Kalabalık bir ortamda bir kişiyi överek onu ödüllendirmek uygun olmaz. Bu durum şüphe ile karşılanabilir veya kıskançlığa sebep olabilir.
- Sokak satıcılarından ve herhangi bir ofisi olmaksızın sadece cep telefonu ile iş yapmaya çalışan kişilerden uzak durmaya özen gösterilmelidir.
- Ticari partnerini tanıma, karar alma ve pazarlık genellikle akşam yemeğinde yapılır. Dışarıda yemek yemek ve bir şeyler içmek için yapılan daveti geri çevirmek uygun olmaz.
- Sağlık veya dini inanışlarınızdan dolayı içki içmeyi reddetmek normal karşılanabilir, ancak bu iki durum da yoksa birlikte içki içmemek kabalık olarak algılanır.

Temel Bazı Rusça Kelimeler:

Evet: Da

Hayır: Nyet

Teşekkürler: Spasiba

Merhaba: Zdrastvuyte

Güle güle: Doh Svidaniye

Şu kaç para: Skolko eta stoit?

Nerede: Gde?

Banka: Bank

Polis Karakolu: Militsiya

Eczane: Apteka

Havaalanı: Aeroport

Tren garı: Vokzal

Bir bilet lütfen: Odin blet

V. SONUÇ VE STRATEJİK ÇIKARIMLAR

Rusya Federasyonu'na yönelik olarak bir strateji ve politikalar demeti oluşturmayı düşünen firmaların, vakıf, dernek, birlik gibi oluşumların ve hükümet kuruluşlarının, bu rapordan çıkartılabilecek aşağıdaki sonuçları dikkate almaları gerekir.

- 1- Rusya'da nüfus artışı yoktur, nüfus azalmaktadır. Köyden kente göç gibi nüfus hareketleri yoktur. Dolayısıyla, tüketimi belirleyecek en önemli unsur gelir artışı, gelir dağılımında düzelme, ücretlerdeki artış ve dağıtım kanallarındaki gelişmelerdir.
- 2- 2010 yılı itibariyle kişi başına gelirin, satın alma gücü paritesine göre 10.050 doları aşacağı beklenirken, tasarruf oranının düşeceği tahmin edilmektedir. (yani, tüketim eğilimi yükselmektedir.)
- 3- Rusya'da mevcut olumlu makroekonomik ortam büyük ölçüde son yıllarda artan petrol, doğal gaz ve diğer hammaddelerin fiyatlarında meydana gelen artışlara bağlıdır. Fiyatların düşmesi bu olumlu tabloyu bir miktar olumsuzla çevirebilir.
- 4- Tüketici kredisi kullanımı hızla artmakta olup, 2002 yılında kişi başına 31,2 olan yıllık kredi tutarının 2010'da 347 dolara ulaşacağı tahmin edilmektedir.
- 5- Gelirin oldukça yüksek bir oranı (%9) giyim ve ayakkabı için harcanmaktadır. Normalde gelir artışı ile birlikte, gıda, tütün, içecek ve giyim harcamasının gelire oranı düşmektedir. Nitekim, Rusya'da, 1999'dan 2005'e gıda, tütün ve içkinin tüketim harcamaları içindeki payı %51'den %46'ya gerilemiştir. Ancak, giyim ve ayakkabının payı %9 oranını hala korumaktadır.
- 6- Dünya'da sanayi ürünleri fiyatlarında düşüş eğilimi görülürken, Rusya'da tekstil ve konfeksiyon ürünleri ithalatında durum tersinedir. Türkiye dahil bütün ülkelerden yaptıkları hazır giyim ve konfeksiyon ürünlerinde birim fiyatlar yükseliş eğilimi altındadır. (Ancak, Çin'den yapılan ithalatın birim fiyatları tespit edilememiştir.) Bunda, Rusya'nın vergileme amaçlı olarak ithalatta uyguladığı asgari fiyatların bir payı olabilir.

Tablo V.1. RF'nin Türkiye'den ve AB Ülkelerinden Kumaş İthalatında Birim Fiyatlar										
FOB, \$/kg										
Yıllar	Pamuklu dokuma		Suni-sentetik dokuma		Yün ve İnce hayvan kıllarından dokuma		Örme		Toplam	
	Türkiye	AB	Türkiye	AB	Türkiye	AB	Türkiye	AB	Türkiye	AB
2000	4,8	9,9	4,8	11,0	14,1	13,4	6,8	10,2	5,4	11,2
2001	4,6	9,8	3,8	10,8	24,0	13,4	5,0	10,6	4,3	11,3
2002	4,9	10,8	4,5	11,0	12,9	15,3	5,2	10,3	4,7	11,9
2003	4,6	12,4	6,4	11,9	24,9	17,5	5,1	12,8	5,6	13,3
2004	4,6	12,3	7,1	11,6	26,5	19,9	5,5	12,1	6,0	12,9
2005	5,5	13,1	8,0	12,2	31,0	20,0	5,4	12,6	6,7	13,4

Kaynak: EUROSTAT verileri ile İhracatçı Birlikleri Kayıtlarından derlenmiştir.

Tablo V.2. RF'nin Türkiye'den ve AB Ülkelerinden Hazırgiyim ve Konfeksiyon İthalatında Birim Fiyatlar									
FOB, \$/kg									
Yıllar	Örme		Dokuma		Hazır Eşya		Toplam		
	Türkiye	AB	Türkiye	AB	Türkiye	AB	Türkiye	AB	
2000	12,6	21,6	13,2	52,9	3,6	2,0	10,4	16,5	
2001	8,2	26,1	10,7	59,7	3,9	2,4	8,0	20,3	
2002	11,8	30,3	11,8	73,9	4,0	3,5	9,1	29,2	
2003	12,6	43,8	14,6	94,5	4,4	3,7	10,0	34,8	
2004	17,7	24,0	19,9	27,2	5,8	3,5	13,8	19,6	
2005	20,2	28,9	20,8	28,8	7,6	4,8	15,9	23,2	

Kaynak: EUROSTAT verileri ile İhracatçı Birlikleri Kayıtlarından derlenmiştir.

- 7- Rusya'nın tekstil ve hazırgiyim üretim kapasitesi, ülkenin ihtiyaçlarını karşılamaktan bir hayli uzaktır. Rus Hükümeti'nin tekstil ve konfeksiyon üretim alt yapısını güçlendirici politikalar uygulamasında, yakın vadede pek başarılı olma şansının bulunmadığı düşünülmektedir.
- 8- Hem tekstil hem de hazır giyim anlamında iç üretimin çok büyük bir oranının (2003 yılı için %70) 1990 yılında kurulmuş olan Rostex adlı bir Kamu İktisadi Teşekkülü çatısı altında bulunan 400 kadar işletme tarafından gerçekleştirildiği bilgisi edinilmiştir.
- 9- Hem konfeksiyon, hem de tekstilde, Rusya'nın ithalatı hızla artmaktadır. Yıllık ortalama ithalat artış hızı dolar bazında hazır giyim ve konfeksiyonda %32, kumaşta ise %27 düzeyindedir.

Tablo V.3. RF'nin Dünyadan Toplam Kumaş İthalatı										
FOB (1.000 \$)										
Yıllar	AB	Değişim %	Türkiye	Değişim %	Çin	Değişim %	AB, Türkiye, Çin	Değişim %	Diğer Ülkeler	Değişim %
2000	163.162		27.668		31.533		222.363		226.089	
2001	198.621	21,7	39.040	41,1	61.965	96,5	299.627	34,7	209.262	-7,4
2002	204.354	2,9	63.498	62,6	83.796	35,2	351.648	17,4	149.699	-28,5
2003	233.351	14,2	100.923	58,9	147.182	75,6	481.457	36,9	179.788	20,1
2004	254.838	9,2	141.109	39,8	199.876	35,8	595.822	23,8	202.745	12,8
2005	283.126	11,1	208.507	47,8	230.240	15,2	721.872	21,2	164.668	-18,8
Ortalama		11,8		50,1		51,7		26,8		-4,4

Kaynak: Birleşmiş Milletler verileri ve İhracatçı Birlikleri kayıt rakamları kullanılarak hazırlanmıştır.

Tablo V.4. RF'nin Dünyadan Toplam Hazırgiyim ve Konfeksiyon İthalatı										
FOB (1.000 \$)										
Yıllar	AB	Değişim %	Türkiye	Değişim %	Çin	Değişim %	AB, Türkiye, Çin	Değişim %	Diğer Ülkeler	Değişim %
2000	654.134		107.753		645.136		1.407.023		509.062	
2001	892.996	36,5	54.507	-49,4	705.797	9,4	1.653.300	17,5	555.930	9,2
2002	1.045.068	17,0	65.261	19,7	784.418	11,1	1.894.746	14,6	492.647	-11,4
2003	1.231.304	17,8	100.958	54,7	1.486.193	89,5	2.818.456	48,8	510.932	3,7
2004	1.692.727	37,5	140.589	39,3	2.092.898	40,8	3.926.214	39,3	455.430	-10,9
2005	2.190.133	29,4	158.573	12,8	3.186.816	52,3	5.535.522	41,0	406.161	-10,8
Ortalama		27,6		15,4		40,6		32,2		-4,0

Kaynak: Birleşmiş Milletler verilerinden derlenmiştir.

10-İthalat talebinin, konfeksiyonda, dokuma konfeksiyon ve hazır eşya; tekstilde ise pamuklu ve suni-sentetik kumaşlarda, diğer ürün gruplarına göre daha hızlı arttığı görülmüştür.

11- Perakende sektörü hızla gelişmektedir. 2000 yılından itibaren yıllık ortalama büyüme oranının %10-15 olduğu tahmin edilmektedir. 2004 yılında cirodaki büyüme %40'a ulaşmıştır. Perakendecilikteki gelişmeler, Moskova dışındaki büyük kentlere doğru bir yayılma trendi içindedir.

12- Bütün dünyada olduğu gibi Rusya pazarında da bir Çin hakimiyeti başlamıştır. Kaydedilen ithalatlardaki Çin pazar payı, 2005 yılı itibarıyla konfeksiyonda %54'e, kumaşa ise %26 düzeyine ulaşmıştır.

13- Rus Hükümeti, şimdilik pazarı korumak suretiyle iç yatırımları ve üretimi artırma stratejisi takip etmektedir. Ancak, Dünya Ticaret Örgütü'ne girince koruma politikalarının bir kısmını uygulayamayacağı düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

- Avtonomov, V.S., Soubbotina T.P. The World and Russia: Materials for Reflection and Discussion, World Bank Institute.
- Florova, Irina. "Office Market Performance", Real Estate Quarterly, Quarter 4, 2006.
- Gianella C., Chanteloup C. Assessing Russia's Non-fuel Trade Elasticities: Does the Russian Economy React "Normally" to Exchange Rate Movements? Organization for Economic Co-operation and Development, Economics Department Working Papers No. 510, September, 2006.
- International Monetary Fund. Russian Federation Country Report, IMF Country Report No. 05/377, October 2005.
- Nikulicheva, Y., "St. Petersburg Retail", Real Estate Quarterly, Q4 2006.
- Organisation for Economic Co-operation and Development. "Economic Survey of the Russian Federation, 2006", Policy Brief, November 2006.
- Patten, C., Investing in Russia, European Business Club "Investing in Russia" Conference, Brussels, 2 October 2001.
- Renaissance Capital. The Future of Russia's Consumer Sector, August, 2003.
- Thain G., Voronina T. Russian Economic Overview 2005, Interactive Research Group.
- The Central Bank of the Russian Federation. Russian Economic and Financial Situation, Monthly Report, May 2006.
- AB Pazara Giriş Veritabanı, Applied Tariff Database, http://mkaccdb.eu.int/mkaccdb2/datasetPreviewFormATpubli.htm?datacat_id=AT&from=publi.
- Biryikov, D., "Foreign Investments in Russian Federation", <http://www.thelawjournal.co.uk/ForeignInvestment-RussianFederation.htm>.
- Casey, D., Looking at Russia- Investing in Russia, http://www.escapeartist.com/efam/investing_in_russia.htm.
- CIA, "Country Fact Book", <https://www.cia.gov/redirects/factbookredirect.html>.
- Ernst & Young. Cross-Border Transactions: Spotlight on Russia and CIS, http://www.ey.com/global/content.nsf/International/Transaction_Advisory_Services_-_Spotlight_on_Russia_and_CIS.
- Eurostat: Statistical Office of the European Communities. <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal>.
- Ghimire, B. Doing Business in Russia, <http://internationalbusiness.suite101.com/article.cfm/RussianBusiness>.

- Gorrill, J. R. Russian Social and Business Culture, <http://www.communicaid.com/russian-business-culture.asp>.
- Interex, Ülke Profili ve Market Bilgileri Sitesi, www.interex.be.
- Kalyanina, L.; Moskalenko, L., Trend Setters, <http://eng.expert.ru/business/04-14moda.htm> .
- Moskalenko, L., “Brands on the Hanger”, (July 2004), <http://www.gateway2russia.com/artr.php?artid=245508&rubid=98&parent=Articles&grandparent=EXPERT+Magazine>.
- Parshukova, M., Apparel and Textiles Market in Russia, <http://www.bisnis.doc.gov/bisnis/bisdoc/0312AppText.pdf>.
- Payne, N. Way of Doing Business in Russia, <http://www.anysubject.com/doing-business-in-russia-russian-culture-customs-russian-etiquette-working-in-russia.asp>.
- PC, Through the “Green Corridor”, <http://petersburgcity.com/business/expert/gcorridor/>.
- PWC, Russia, [http://www.pwc.com/Extweb/pwcpublications.nsf/docid/DD3BFAFBAE31B5FD852571FE005C9AE2/\\$File/russia.pdf](http://www.pwc.com/Extweb/pwcpublications.nsf/docid/DD3BFAFBAE31B5FD852571FE005C9AE2/$File/russia.pdf).
- Sechko, M.S. Current Cotton Fiber Market in Russia, http://www.icac.org/meetings/uzbek_2005/papers/english/e_sechko.pdf.
- Techtexsil, Industries & Markets: Market Information, http://techtexsil.messefrankfurt.com/rossija/en/branchen_market.html.
- The Central Bank of the Russian Federation. Statistics, (English version) <http://www.cbr.ru/eng/>.
- The Federal State Statistics Service of the Russian Federation. Statistics, <http://www.gks.ru/wps/portal>.
- The World Bank, Beyond Transition, <http://web.worldbank.org/WBSITE/EXTERNAL/NEWSLETTERS/EXTTRANSITION/EXTDECBEYTRANEWLET/0>.
- UN Comtrade: United Nations Commodity Trade Statistics Database. <http://unstats.un.org/unsd/comtrade/>.
- WTR, “Way to Russia”, <http://www.waytorussia.net/business/employees.html>.
- Lloyd. J. – Turkeltaub Alex, “India and China are the only real Brics in the wall”, Financial Times / 04.12.2006

